

**ЗБІРНИК ТЕСТІВ
З ОСНОВ ЕКОНОМІКИ**

Міністерство освіти і науки України
Вінницький національний технічний університет

М. І. Небава

ЗБІРНИК ТЕСТІВ З ОСНОВ ЕКОНОМІКИ

Збірник тестів

Вінниця
ВНТУ
2009

Рекомендовано до видання Вченою радою Вінницького національного технічного університету Міністерства освіти і науки України (протокол № 11 від 24 квітня 2008 р.)

Рецензенти:

Ю. В. Ніколенко, доктор економічних наук, професор,

І. О. Лютий, доктор економічних наук, професор,

П. О. Нікіфоров, доктор економічних наук, професор

Небава, М. І.

Н 39 Збірник тестів з основ економіки : Збірник тестів / М. І. Небава.
– Вінниця : ВНТУ, 2009. – 115 с.

У збірнику згруповані, систематизовані та логічно подані розроблені тестові завдання з основ економіки, що відповідають програмі дисципліни „Основи економіки”, затвердженої Постановою МОН України № 24 від 14.01.2004 р., з метою напрацювання навичок абітурієнтами, які бажають пройти вступні випробування для отримання економічного фаху.

Посібник призначений для тестових тренувань абітурієнтам, що вибирають економічні фахові напрямки та для використання при проведенні ректорського тестового контролю знань студентів з основ економіки.

УДК 330

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	4
1. Програма зовнішнього тестування з основ економіки.....	6
1.1 Пояснювальна записка.....	7
1.2 Перелік розділів і тем.....	8
1.3 Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учасників зовнішнього незалежного оцінювання з основ економіки.....	9
2. Тести.....	10
3. Список використаної літератури.....	132

ПЕРЕДМОВА

Тест (від англ. „test” – досвід, проба) є методом виявлення певних знань, якостей особистості, їхньої виразності за допомогою серії іспитів (питань, завдань, ситуацій тощо). Тест – це форма стандартизованого, обмеженого за часом іспиту. Тестування – один із найефективніших методів, що використовуються в навчальному процесі, в управлінні персоналом як у сфері бізнесу, так і в державних установах. Він має такі переваги:

1. *Об'єктивність оцінки.* На відміну, наприклад, від усного опитування, на результати якого часто впливає упередженість викладача, результати тестування майже не залежать від суб'єктивного підходу до тих, кого тестують. Тестування ставить усіх кандидатів в однакові умови. До того ж результати тестування можуть бути оцінені не тільки якісно, але й кількісно, що забезпечує диференційованість і зіставлення оцінок.

2. *Оперативність і швидкість оцінки.* Сама процедура тестування займає порівняно мало часу і за короткий термін можна зібрати необхідну інформацію про велику кількість бажаючих пройти тест. Наприклад, у процесі відбору абітурієнтів при великій кількості претендентів ця особливість тестів є незамінною.

3. *Придатність результатів тестування для комп'ютерного опрацювання і використання стандартних методів оцінки.* Тести дають стандартизовані оцінки особистісних знань. Це дозволяє широко використовувати при оцінці їхніх результатів електронно-обчислювальну техніку, математичні і статистичні методи.

4. *Евристичні можливості оцінки.* Тести, на відміну від інших методів оцінки, наприклад вибіркового опитування, нерідко дозволяють виявити у випробуваних знання, здібності й таланти, що майже неможливо встановити за допомогою інших оцінних процедур.

5. *Конкретність і безпосередня практична спрямованість.* Тести дозволяють одержати відомості про певні властивості особистості та її поведінку, а не про людину взагалі. У професійних тестах ці відомості професійно орієнтовані й допомагають зробити однозначний висновок про рівень знань і навичок людини, її здатність до аналізу.

6. *Відносна дешевизна.* Тестування коштує значно менше, ніж інші методи оцінювання знань. У той же час тести, як і будь-який інший метод оцінки, мають свою обмеженість, і їх практичне застосування пов'язано з деякими труднощами. Залежно від переслідуваних цілей звертання до методу тестування має свої особливості, що важливо враховувати для підвищення ефективності і оцінки випробуваних. У західній літературі достатньо детально розроблені специфічні рекомендації в галузі тестування щодо навчального процесу.

З врахуванням розроблених в західній літературі рекомендацій, що стосуються навчального процесу, тести побудовані за такими принципами:

➤ Чітке формулювання цілей тестування (визначення рівня знань, повторення матеріалу, розв'язання певної проблеми, творче використання знань тощо) та їхнє місце в навчальному процесі.

➤ Збільшення кількості завдань (питань), що містяться в тесті, це підвищує його надійність.

➤ Тест має містити по можливості, більше завдань різноманітних типів. Це також підвищує достовірність його результатів.

➤ Дихотомічна побудова відповідей (за принципом: „так” - „ні”, „правильно” - „неправильно”) знижує надійність тестів.

➤ Для об'єктивності оцінного тестування необхідно застосовувати єдині тестові методики для всіх випробуваних; тестові завдання (питання) мають бути приблизно однакові за складністю, часовими затратами. Якщо важливо виділити якийсь певний аспект, то для цього варто використати декілька питань.

➤ До кожного типу тестових завдань має додаватися повна інструкція, де вказується порядок їх виконання, у тому числі за допомогою конкретного наочного прикладу.

➤ Кожне тестове завдання необхідно формулювати максимально просто. Не треба включати в текст тесту прямі цитати із книг.

➤ У тесті можна виділяти ключове слово, проте не варто надмірно захоплюватися цим (вони не повинні виглядати занадто помітно). Робити те ж саме із декількома пропозиціями поспіль не має рації.

➤ Не слід використовувати в тесті завдання-пастки, провокаційні питання тощо. У тесті не повинно бути завдань, що дають відповіді на інші питання. Тестові завдання варто підбирати за мірою важкості приблизно однаковими.

➤ Має бути лише одна правильна відповідь, що не викликає сумнівів.

➤ Можливі відповіді на питання повинні бути подібні (однотипні), проте не дублювати або уточнювати одна одну.

➤ Питання мають спонукати випробуваних використовувати отримані знання, проте не перевіряти запам'ятовування окремих фактів.

➤ Слід уникати питань, відповісти на які можна на основі загальної ерудиції, без спеціальних знань, отриманих при вивченні даної дисципліни.

➤ Не треба вводити в тест питання, що стосуються деталей, частковостей.

➤ Оригінальність і творчий підхід у постановці питань підвищує їх привабливість. Там, де це можливо, доцільно використовувати діаграми, рисунки і графіки, що пояснюють завдання.

Тести найзручніше класифікувати за рівнем засвоєння. Тести першого рівня засвоєння поділяють на тести розпізнання, розрізнення, співвіднесення і тести-завдання з вибірковими відповідями.

У тесті *розпізнання* студентові задасться питання, що вимагає альтернативної відповіді: „так” або „ні”, „є” або „немає”, „ставиться” або „не ставиться” тощо. Одна з альтернатив і є еталонною. У завданні обов'язково фігурує об'єкт, про властивості або характеристики якого повинен мати уявлення студент.

Тести *розрізнення* разом із завданням містять відповіді, з яких студент має вибрати одну або декілька. Еталон такого тесту являє собою відповідно один або декілька правильних відповідей.

Тести *співвіднесення* пропонують знайти спільності або розходження у вивчених об'єктах, причому порівнювані властивості або параметри обов'язково фігурують у завданні. Оформлені у такий спосіб тести називають вибірковими.

До тестів першого рівня належать і тести-завдання з *вибірковими відповідями*. У завданні формулюється умова задачі й усі необхідні вихідні дані, у відповідях подано декілька варіантів результатів розв'язання в числовому або літерному вигляді. Студент має розв'язати задачу і показати, яку відповідь із наведених він одержав.

Перевірку засвоєння матеріалу на другому рівні можна проводити за допомогою таких тестів: відтворення інформації, розв'язання типових завдань. Виконуючи тест з відтворення інформації студент має пригадати необхідні для відповіді відомості й виконати значно складнішу, ніж на першому рівні, діяльність щодо їх відтворення. Відповіді на питання в завданні не містяться. Еталоном є зразок повного і послідовного виконання завдання, оформляється окремо від нього і зберігається у викладача.

За оформленням тести відтворення інформації поділяються на тести підстановки і конструктивні. Тести-підстановки можуть мати в завданні різноманітні види інформації: словесний текст або формулу (рівняння), креслення (схему) або графік, у яких пропущено суттєву складову частину слова або букви, умовні позначення, лінії чи зображення елементів схем. Отримавши завдання, студент має відтворити в пам'яті й заповнити пропущені місця („пропуски”), а також виконати інші вказівки, що містяться в завданні. В еталоні показують і позначають арабською цифрою в наростаючому порядку кожен суттєву операцію і вказують їх загальну кількість.

Еталони конструктивних тестів мають бути зразком правильно і послідовно виконаного завдання. В еталоні підкреслюють і позначають арабськими цифрами в наростаючому порядку суттєві операції. Майже на кожний навчальний елемент можна скласти і тест-підстановку, і конструктивний тест. Тест-підстановка показує кількість операцій, кількість букв у назвах (термінах), що їх необхідно пригадати. Тому тест-підстановку варто застосовувати при перевірці засвоєння навчальних елементів, коли потрібна допомога.

1 ПРОГРАМА ЗОВНІШНЬОГО НЕЗАЛЕЖНОГО ОЦІНЮВАННЯ 2008 РОКУ

1.1 ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму зовнішнього незалежного оцінювання 2008 р. з основ економіки (далі – програму ЗНО-2008) розроблено з урахуванням вимог Державного стандарту базової і повної середньої освіти (освітня галузь „Суспільствознавство”), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 24 від 14.01.2004 р., чинних програм з основ економіки (лист №1/11-3580 від 22.08.2001 р.) і програм вступних випробовувань до вищих навчальних закладів.

Матеріал програми ЗНО-2008 з основ економіки розподілено за такими розділами: „Фундаментальні поняття економіки”, „Економіка домашнього господарства та підприємства”, „Національна економіка”, „Світова економіка”.

Програма ЗНО-2008 з основ економіки складається з „Пояснювальної записки”, „Переліку програмових розділів і тем” та „Вимог до рівня загальноосвітньої підготовки учасників зовнішнього незалежного оцінювання з основ економіки”.

1.2 ПЕРЕЛІК РОЗДІЛІВ І ТЕМ

Розділ 1 Фундаментальні поняття економіки

Тема 1.1 Предмет та функції економічної науки

Економіка як сфера людської життєдіяльності. Предмет економічної науки та еволюція його визначення. Функції економічної науки. Значення економічних знань для суспільства та окремої людини. Позитивна та нормативна економіка. Методи економічного дослідження. Зв'язок економіки з іншими науками.

Тема 1.2 Безмежність потреб та обмеженість ресурсів

Сутність та основні види потреб. Чинники й тенденції розвитку потреб. Блага та їх види. Сутність, класифікація та взаємодія економічних інтересів. Виробничі ресурси: природні, трудові, капітальні, підприємницькі здібності. Обмеженість ресурсів.

Тема 1.3 Проблема вибору та альтернативна вартість

Проблема вибору. Поняття альтернативної вартості. Крива виробничих можливостей та її властивості. Економічний зміст та чинники зміцнення кривої виробничих можливостей. Закон зростання альтернативної вартості.

Тема 1.4 Виробництво та його ефективність

Сутність і структура виробництва. Фактори виробництва: земля, праця, капітал, здатність до підприємницької діяльності. Технологічні способи виробництва. Натуральне господарство та товарне виробництво. Розподіл праці. Спеціалізація. Ефективність виробництва. Продуктивність праці.

Тема 1.5 Економічні системи. Кругообіг економічної діяльності

Основні питання економіки: що виробляти? як виробляти? для кого виробляти? Економічний зміст відносин власності. Суб'єкти та об'єкти власності. Форми власності та їх еволюція. Реформування відносин власності в Україні. Обмін. Бартер. Природа та властивості грошей. Економічна система: сутність, характерні ознаки. Типи економічних систем: традиційна, адміністративно-командна, ринкова, змішана. Перехідна економіка. Економічна система сучасної України. Зміст та моделі економічного кругообігу (кругообігу економічної діяльності).

Розділ 2 Економіка домашнього господарства та підприємства

Тема 2.1 Економічна поведінка споживача

Корисність товарів та послуг. Загальна та гранична корисність. Закон спадної граничної корисності. Криві байдужості та бюджетного обмеження. Правило максимізації загальної корисності споживача.

Тема 2.2 Попит

Попит. Величина (обсяг) попиту. Функція попиту та її графічне зображення. Закон попиту. Нецінові чинники попиту. Цінова еластичність попиту. Коефіцієнт цінової еластичності попиту. Чинники цінової еластичності попиту. Залежність між ціновою еластичністю попиту та виручкою від реалізації.

Тема 2.3 Витрати виробництва та прибуток

Сутність та види витрат виробництва. Постійні, змінні, загальні, середні та граничні витрати. Явні (зовнішні) та неявні (внутрішні) витрати виробництва. Загальний дохід. Граничний дохід. Прибуток. Бухгалтерський (розрахунковий) та економічний прибуток. Нормальний прибуток. Балансовий та чистий прибуток. Норма прибутку (рентабельності). Закон спадної продуктивності факторів виробництва. Оптимальний обсяг виробництва фірми.

Тема 2.4 Пропозиція

Пропозиція. Величина (обсяг) пропозиції. Функція пропозиції та її графічне зображення. Закон пропозиції. Нецінові фактори пропозиції. Цінова еластичність пропозиції. Фактори цінової еластичності пропозиції.

Тема 2.5 Взаємодія попиту та пропозиції

Ринкова ціна. Механізм ринкового ціноутворення. Графічне зображення ринкової рівноваги. Вплив змін у попиті та пропозиції на рівноважну ціну. Причини виникнення дефіциту та надлишку товару (послуги). Взаємопов'язаність ринків і цін.

Тема 2.6 Підприємництво та підприємство

Зміст підприємницької діяльності. Основні види підприємницької діяльності. Підприємництво в Україні. Сутність та функції підприємства. Види підприємств. Організаційно-правові форми підприємств: одноосібне володіння, товариство (партнерство), корпорація (акціонерне товариство), їх переваги та обмеження.

Тема 2.7 Конкуренція. Типи ринкових структур

Ринкова конкуренція. Методи конкурентної боротьби. Типи ринкових структур: ринки досконалої і недосконалої конкуренції (ринок чистої конкуренції, монопольний ринок, ринок олігополії, ринок монополістичної конкуренції). Захист конкуренції. Розвиток конкурентних відносин в Україні.

Тема 2.8 Види ринків. Доходи та їх розподіл

Види ринків: товарів та послуг, природних ресурсів (землі), праці, капітальних ресурсів, грошей, цінних паперів, інформації. Особливості взаємодії попиту, пропозиції та формування цін на різних ринках. Сутність та види доходів у ринковій економіці. Рента, її види та механізм формування. Заробітна плата та чинники її диференціації. Позичковий процент. Ставка позичкового процента. Доходи на цінні папери. Курс акції та чинники, що його визначають. Номінальні та реальні доходи. Заощадження та інвестиції. Структура та динаміка доходів населення України.

Тема 2.9 Ринкова інфраструктура

Сутність та призначення ринкової інфраструктури. Елементи ринкової інфраструктури. Основні функції та механізм діяльності товарних і фондових бірж, банків, страхових компаній, довірчих товариств, інвестиційних фондів, служб зайнятості, інформаційно-консультативних фірм, аудиторських організацій. Ринкова інфраструктура в Україні.

Тема 2.10 Гроші та банки

Функції та види грошей (готівкові, безготівкові, засоби, що замінюють гроші, міжнародні гроші). Грошова маса. Вплив рівня цін на купівельну спроможність грошей. Рівняння Фішера. Вимірювання кількості грошей в обігу. Грошові агрегати. Структура банківської системи та основні операції комерційних банків. Депозити. Види депозитів. Простий та

складний відсоток за депозитами. Роль банків у створенні грошей. Сутність, джерела, форми та значення кредиту. Структура та особливості банківської системи України.

Тема 2.11 Роль держави в ринковій економіці

Держава у ринковій економіці. Позитивні та негативні зовнішні ефекти (витрати та вигоди третьої сторони). Суспільні (громадські) блага. Економічні функції держави: формування правових засад функціонування економіки, захист конкуренції, перерозподіл ресурсів і доходів, стабілізація економіки.

Розділ 3 Національна економіка

Тема 3.1 Результати національного виробництва

Сутність та призначення основних макроекономічних показників. Валовий внутрішній продукт (ВВП). Валовий національний продукт (ВНП). Методика розрахунку ВВП та ВНП. Номінальний та реальний ВВП (ВНП). Дефлятор ВВП (ВНП). Потенційний та фактичний ВВП (ВНП). Інші макроекономічні показники (чистий національний продукт (ЧНП), національний дохід (НД), особистий дохід (ОД)) та методика їх розрахунку. Нерівномірність розподілу доходів. Крива Лоренца. Використання макроекономічних показників у міжнародних зіставленнях. Динаміка ВВП України та інших країн світу.

Тема 3.2 Сукупний попит і сукупна пропозиція. Макроекономічна рівновага

Сукупний попит. Складові сукупного попиту. Сукупна пропозиція. Чинники сукупного попиту та сукупної пропозиції. Зміст макроекономічної рівноваги. Причини та наслідки порушення макроекономічної рівноваги. Механізм забезпечення макроекономічної рівноваги.

Тема 3.3 Економічне зростання і циклічність економічного розвитку

Економічне зростання. Чинники та типи економічного зростання. Взаємозв'язок економічного зростання, добробуту та якості життя населення. Економічний розвиток. Циклічність економічного розвитку. Економічний цикл. Види циклів. Фази економічного циклу. Антициклічні заходи держави.

Тема 3.4 Зайнятість і безробіття

Зайнятість і безробіття у ринковій економіці. Працездатні, зайняті, безробітні. Робоча сила (економічно активне населення). Види безробіття: фрикційне, структурне, циклічне. Фактичне та природне безробіття.

Приховане безробіття. Рівень безробіття. Соціально-економічні наслідки безробіття. Закон Оукена. Зайнятість та безробіття в Україні. Напрямки державної політики зайнятості. Соціальні гарантії та соціальний захист населення.

Тема 3.5 Інфляція

Сутність інфляції. Рівень інфляції. Темп інфляції. Види інфляції: повзуча (помірна), нестримна, гіперінфляція. Інфляція попиту та інфляція витрат (пропозиції). Соціальні та економічні наслідки інфляції. Вплив інфляції на рівень реальних доходів. Взаємозв'язок інфляції та безробіття. Антиінфляційна політика держави. Інфляція та антиінфляційна політика в Україні.

Тема 3.6. Грошово-кредитна політика

Зміст та мета грошово-кредитної політики. Центральний банк країни та його функції. Інструменти грошово-кредитної політики. Види грошово-кредитної політики. Грошово-кредитна політика в Україні.

Тема 3.7 Податково-бюджетна політика

Мета, зміст та основні інструменти податково-бюджетної політики. Сутність та види податків. Принципи оподаткування. Податкова ставка. Типи оподаткування: пропорційне, прогресивне, регресивне. Державний бюджет. Основні статті доходів та видатків державного бюджету. Вплив ставки оподаткування на суму надходжень до державного бюджету. Крива Лаффера. Дефіцит державного бюджету. Способи фінансування дефіциту державного бюджету. Сутність та причини виникнення державного боргу. Особливості бюджетно-податкової політики в Україні.

Розділ 4 Світова економіка

Тема 4.1 Світове господарство та міжнародна торгівля

Сутність та структура світового господарства. Міжнародний поділ праці як чинник розвитку світового господарства. Міжнародна торгівля. Принципи абсолютної та порівняльної (відносної) переваг у міжнародній торгівлі. Сучасні тенденції розвитку міжнародної торгівлі. Сутність та структура торговельного балансу. Сальдо торговельного балансу. Причини виникнення та шляхи подолання дефіциту торговельного балансу. Методи регулювання міжнародної торгівлі. Зміст політики протекціонізму та лібералізму.

Тема 4.2. Міжнародна валютна система

Зміст міжнародних валютних відносин. Валюта. Валютний ринок. Чинники пропозиції та попиту на валюту. Валютний курс. Вигоди та втрати від зміни валютних курсів. Платіжний баланс та його структура. Сутність, структура та еволюція міжнародної валютної системи.

Європейська валютна система. Міжнародні валютно-фінансові організації. Співпраця України з міжнародними валютно-фінансовими організаціями.

Тема 4.3. Глобалізація економіки

Сутність глобалізації. Форми прояву глобалізації. Суперечливі наслідки процесу глобалізації світогосподарського розвитку. Основні види глобальних проблем та шляхи їх розв'язання. Інтеграція України в глобальну економіку.

1.3 ВИМОГИ ДО РІВНЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ПІДГОТОВКИ УЧАСНИКІВ ЗОВНІШНЬОГО НЕЗАЛЕЖНОГО ОЦІНЮВАННЯ З ОСНОВ ЕКОНОМІКИ

Учасники зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО) повинні:

- знати та розуміти сутність фундаментальних економічних законів та понять;
- приймати раціональні економічні рішення;
- виявляти причинно-наслідкові та функціональні зв'язки між економічними явищами і процесами;
- пояснювати та порівнювати принципи функціонування різних економічних систем;
- розуміти зміст економічної політики держави та характеризувати методи державного регулювання економіки;
- оцінювати економічні явища та процеси на різних рівнях (мікро-, макро-, мега-), виявляти взаємозв'язки між ними;
- виконувати економічні розрахунки із використанням математичного апарату;
- застосовувати набуті знання при аналізі економічних подій, економічної та статистичної інформації, поданої в різних формах (графічній, табличній, текстовій).

Тест містить 50 завдань, які охоплюють усі розділи курсу. Орієнтовний розподіл завдань тесту за розділами у % наведено в таблиці 1.

Таблиця 1		
№	Розділ	Орієнтовний розподіл завдань, %
1	Фундаментальні поняття економіки	20
2	Економіка домашнього господарства та підприємства	40
3	Національна економіка	30
4	Світова економіка	10

На виконання тесту відводиться 120 хвилин.

Література

1. Економіка: Підручник для 10 класу загальноосвітніх навчальних закладів / В. Г. Мельничук, Г. О. Ковальчук, В. О. Огнев'юк). – К.: Навчальна книга, 2005.
2. Економіка: Навч. посібник для загальноосвітніх навчальних закладів / За ред. к.е.н., доц. С. В. Степаненка. – К.: КНЕУ, 2001.
3. Моя економіка. Підручник для учнів 8-9, 10 класів / Л. М. Кириленко, Л. П. Крупська, І. М. Пархоменко, І. Є. Тимченко. – К.: «А.П.Н.», 2004.

4. Загальна економіка: Підручник для 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів (авт. І. Ф. Радіонова) – Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2007.
5. Економіка: Навч. посібник для 10-11 класів / За ред. З. Г. Ватаманюка, З. М. Панчишина. – К.: Либідь, 1999.
6. Основи економічних знань: Посібник для учнів 10-11 класів / А. С. Гальчинський, П. С. Єщенко, Ю. І. Пахомов. – К.: Вища школа, 2002.
7. Збірник різнорівневих завдань для державної підсумкової атестації з економіки / За ред. Тимченко І. Є. – Кам'янець-Подільський: Абетка-НОВА, 2003.
8. Збірник задач з економіки: Навчальний посібник для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів з поглибленим вивченням економіки / упорядник Г. О. Горленко. – К.: Кам'янець-Подільський: Абетка - НОВА, 2003.
9. Панчишин С. Економіка. 10–11 клас: Тестові завдання. – К.: „Либідь”, 2003.
10. Радіонова І., Бицюра Ю., Александров В., Надбаєва С. Педагогічний програмний засіб „Електронний комплекс „Економіка, 10-й клас” для користувача. – К.: Науково-видавниче підприємство „АВТ”, 2005.

2 ТЕСТИ

Розділ 1 Фундаментальні поняття економіки

Тема 1.1 Предмет і функції економічної науки

Економіка як сфера людської життєдіяльності. Предмет економічної науки та еволюція його визначення. Функції економічної науки. Значення економічних знань для суспільства та окремої людини. Позитивна та нормативна економіки. Методи економічного дослідження. Зв'язок економіки з іншими науками.

1. Яке визначення найбільш точно передає суть предмета економічної теорії?

1. Наука про суспільство на різних стадіях його розвитку.
2. Наука про економічні відносини людей з раціонального використання обмежених ресурсів для найбільш повного задоволення своїх потреб.
3. Наука про управління підприємствами для досягнення максимальної ефективності їх функціонування.
4. Наука про вибір ефективної державної політики для вирішення актуальних соціально-економічних проблем.

2. Виберіть повніше та коректніше визначення предмета економіки:

1. Економіка вивчає гроші, банківську систему, капітал.
2. Економіка вивчає змінні величини, поведінка яких впливає на стан народного господарства (ціни, виробництво, зайнятість).
3. Економіка вивчає як суспільство використовує обмежені ресурси, необхідні для виробництва різних товарів з метою задоволення потреб його членів.
4. Економіка вивчає діяльність, до якої входять виробництво та обмін товарами.

3. Яку з названих функцій не можна безпосередньо вважати функцією економічної теорії?

1. Політичну.
2. Пізнавальну.
3. Методологічну.
4. Практичну.

4. Економічні категорії – це:

1. Логічні поняття, які в узагальненому вигляді відображають сутність окремих економічних явищ.
2. Методи регулювання економічних процесів.
3. Норми господарської поведінки людей.
4. Економічні інтереси суб'єктів господарської діяльності.

5. Економічні закони відображають:

1. Істотні, стійкі, такі, що повторюються, внутрішні причинно-наслідкові зв'язки і залежності реальних економічних явищ і процесів.
2. Взаємодію сил природи.
3. Ставлення людей до сил природи.
4. Суперечності між продуктивними силами і виробничими відносинами.

6. Економічні закони мають об'єктивний характер, тому що:

1. Не залежать від волі та свідомості людей.
2. Функціонують у всіх економічних системах.
3. Люди ставляться до них байдуже.
4. Діють у процесі господарської діяльності людей.

7. Економічні закони відрізняються від законів природи внаслідок того, що вони:

1. Діють лише у людському суспільстві.
2. Не можуть мати формалізованого вираження.
3. Суб'єктивні.
4. Об'єктивні.

8. Економічна політика — це:

1. Цілеспрямована система погоджених і пов'язаних між собою короткострокових і довгострокових заходів держави щодо розвитку економіки країни.
2. Політика екологічної безпеки країни.
3. Здатність до прийняття господарських рішень.
4. Здатність керувати економічними процесами.

9. Що не належить до методів наукового пізнання економічних процесів?

1. Метод наукової абстракції.
2. Метод фізико-природних спостережень.
3. Метод індукції та дедукції.
4. Метод аналізу і синтезу.

10. Позитивна економічна теорія відрізняється від нормативної тим, що:

1. Перша вивчає позитивні тенденції економічного розвитку, а друга — економічні нормативи.
2. Перша обґрунтовує те, що повинно бути в економіці, а друга — поточні заходи економічної політики.
3. Друга зосереджується на бажаному, а перша — на дійсному стані економіки.
4. Друга намагається пояснити те, що відбувається в економіці, а перша — те, що повинно відбуватися.

11. Яке з наведених тверджень відносять до позитивних:

1. Рівень безробіття потребує скорочення до його природного значення шляхом збільшення державних витрат.
2. Зовнішньоторговельні операції потребують регулювання.
3. Необхідно призупинити емісію грошей з метою зниження рівня цін до уповільненої інфляції.
4. Питома вага іноземних інвестицій на кожного громадянина України станом на 1.12.2008 р. склала 300 доларів.

12. Яке з наведених тверджень є нормативним:

1. Рівень безробіття в економіці становить 10 відсотків.
2. Платіжний баланс країни має негативне сальдо.
3. Рівень інфляції за перше півріччя 2007 року склав 7 відсотків.
4. Збільшення валового внутрішнього продукту на 1% передбачає залучення додаткових трудових або матеріальних ресурсів.

13. Визначте, які з наведених нижче тверджень належать до нормативної економіки:

1. Ірако-кувейтський конфлікт 1990 р. спричинив зростання цін на нафту, що призвело до зменшення споживання бензину.
2. Економіка США розвивалася вищими темпами, ніж економіка держав колишнього СРСР.
3. Бідняки не повинні сплачувати податки.
4. Нафтові компанії отримують надмірні прибутки; чи вони повинні підпадати під прогресивний податок на корпорації?

14. Перед Вами постало завдання дослідити сучасний стан економіки України. З чого краще розпочати це дослідження?

1. З вивчення історії розвитку народного господарства країни.
2. Із збирання певних фактів, їх аналізу.
3. Із розробки теоретичної моделі, що дозволить обґрунтовано дослідити стан економіки країни.
4. З визначення мети дослідження.

Тема 1.2 Безмежність потреб та обмеженість ресурсів

Сутність та основні види потреб. Чинники й тенденції розвитку потреб. Блага та їх види. Сутність, класифікація та взаємодія економічних інтересів. Виробничі ресурси: природні, трудові, капітальні, підприємницькі здібності. Обмеженість ресурсів.

1. Що найбільш точно характеризує сутність економічних потреб?

1. Об'єктивна потреба у товарах і послугах, ~~яка~~ забезпечують життєдіяльність людини.

2. Фізіологічні потреби людини.
3. Потреби у відтворенні робочої сили.
4. Потреби у праці та вільному часі.

2. Що є умовою виникнення і відтворення потреб?

1. Взаємодіюче функціонування процесів виробництва і споживання.
2. Суспільна свідомість.
3. Сфера споживання.
4. Сфера виробництва.

3. Потреби за природним походженням класифікують як:

1. Матеріальні, духовні, соціальні.
2. Первинні, вторинні, похідні.
3. Виробничі, споживчі.
4. Безмежні, невгамовні, різноманітні.

4. Чим економічне благо принципово відрізняється від неекономічного?

1. Воно є продуктом праці і здатне задовольняти потреби людини.
2. Воно здатне задовольняти потреби людини.
3. Воно не є продуктом людської праці, але здатне задовольняти потреби людини.
4. Кількість його обмежена порівняно з потребами в ньому.

5. Економічні блага:

1. Створюються працею людини.
2. Є обмеженими і невідтворюваними.
3. Є обмеженими і корисними.
4. Жодна відповідь не є правильною.

6. Що не є особливістю економічних інтересів:

1. Вони є нематеріальними.
2. Вони є суб'єктивними за формою вираження.
3. Вони є причиною та умовою взаємодії та саморозвитку економічних суб'єктів.
4. Вони є об'єктивними за змістом.

7. Економічні інтереси класифікують за суб'єктами економіки так:

1. Суспільні і особисті.
2. Особисті, корпоративні (групові), суспільні.
3. Корпоративні (групові) і особисті.
4. Монополістичні, суспільні, особисті.

8. До природних ресурсів виробництва не належать:

1. Земля, ліси.

2. Обладнання.
3. Водні ресурси.
4. Мінеральні ресурси.

9. Яка з перелічених властивостей не характерна для ресурсів?

1. Безмежність.
2. Обмеженість.
3. Різноманітність.
4. Корисність.

10. Здатність займатися підприємницькою діяльністю – це:

1. Здатність раціонально об'єднувати всі фактори виробництва в єдиний процес виробництва.
2. Здатність удосконалювати засоби виробництва.
3. Здатність залучати позичковий капітал для виробництва.
4. Здатність організувати виробництво нових видів продукції.

11. Виберіть повну класифікацію виробничих ресурсів:

1. Предмети праці, засоби праці, земля, капітал.
2. Трудові ресурси, природні ресурси, підприємницькі здібності.
3. Праця, природні ресурси, капітал, підприємницькі здібності.
4. Засоби виробництва, капітал, трудові ресурси.

12. Проблема обмеженості може бути розв'язана, якщо:

1. Усі країни світу стануть постіндустріальними суспільствами.
2. Будуть знайдені практично невичерпні джерела енергетичних ресурсів.
3. Люди та країни відмовляться від конкуренції на користь співробітництва.
4. Усі твердження є неправильними.

13. Взаємозамінність ресурсів обумовлена:

1. Потребою в споживанні меншою мірою дефіцитних ресурсів.
2. Їх обмеженістю та ефективністю використання.
3. Різними споживчими властивостями продукту.
4. Допустимістю поєднання різних їх кількісних комбінацій.

Тема 1.3. Проблема вибору та альтернативна вартість

Проблема вибору. Поняття альтернативної вартості. Крива виробничих можливостей та її властивості. Економічний зміст та чинники зміщення кривої виробничих можливостей. Закон зростання альтернативної вартості.

1. Проблема економічного вибору означає:

1. Хто буде споживати вироблені блага і хто буде оплачувати витрати.

2. При якій комбінації ресурсів і за якою технологією можуть виготовлені вибрані блага.

3. Які з усіх благ потрібно виробляти, а від яких ліпше відмовитись взагалі чи на певний період.

4. Для кого виробляти товари та послуги і який очікувати від цього дохід.

2. Основною причиною існування економічного вибору є:

1. Взаємозамінність виробничих ресурсів.

2. Обмеженість виробничих ресурсів.

3. Нemoжливiсть раціонального розвитку ресурсів.

4. Безмежність суспільних потреб.

3. Яке з тверджень не відображає альтернативну вартість:

1. Вартість втрачених можливостей.

2. Цінність іншого продукту, від якого відмовляються заради отримання даного.

3. Жертва одного продукту на користь іншого.

4. Вартість товару, виробленого з використанням удосконаленої технології.

4. Крива виробничих можливостей демонструє:

1. Максимальну кількість продукції, яку виробник може виготовити з наявних ресурсів.

2. Кількість товарів, які можуть бути вироблені в економіці при застосуванні якісних економічних ресурсів.

3. Виробничі можливості країни для виготовлення предметів споживання.

4. Межу виробничих можливостей за умови ефективного використання економічних ресурсів.

5. Альтернативна вартість авіаквитка зростає, скоріше за все, якщо:

1. Зростає інфляція.

2. Ціна квитка на потяг зменшиться.

3. Ціна квитка на потяг зростає.

4. Зростання цін на авіаквитки відстає від загального зростання цін.

6. Якщо два види товарів виробляються за умов постійного ефекту від масштабу і підприємство використовує всі ресурси в однакових пропорціях, крива виробничих можливостей для цих товарів:

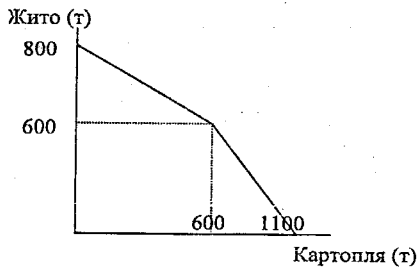
1. Опукла до початку координат.

2. Угнута до початку координат.

3. Є прямою лінією.

4. Не може бути визначена, враховуючи наведену інформацію.

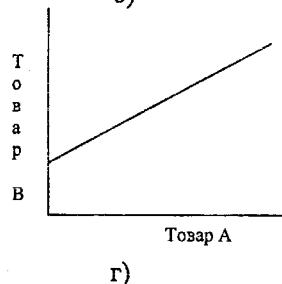
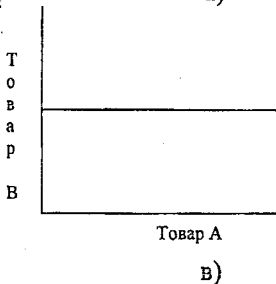
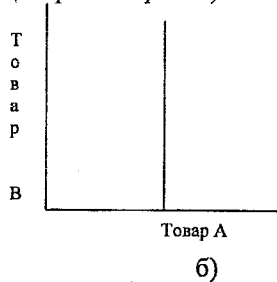
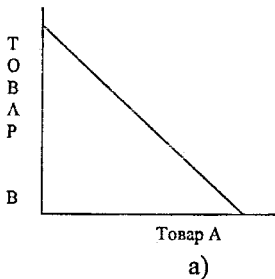
7. Використовуючи найкращим чином два своїх поля, фермер має таку криву виробничих можливостей:

Яке з тверджень є неправильним:

1. Альтернативна вартість виробництва 600 т жита дорівнює виробництву 500 т картоплі.
2. Альтернативна вартість виробництва 600 т жита дорівнює виробництву 600 т картоплі.
3. Альтернативна вартість виробництва 600 т картоплі дорівнює виробництву 200 т жита.
4. При виробництві картоплі обсягом 250 т альтернативна вартість 1 т жита дорівнює 3 т картоплі.

8. Закон зростання альтернативних витрат діє, якщо крива виробничих можливостей має такий вигляд (вибрати варіант):

9. Учнію треба підготуватися до тестування з основ економіки та математики. Існують два варіанти розподілу оцінок за 100-бальною шкалою, які наведені в таблиці:

Альтернативи	Бали з основ економіки	Бали з математики
А	83	68
В	70	72

Альтернативні витрати підвищення оцінки з математики з 68 до 72 балів дорівнюють:

1. 70 балів.
2. 4 бали.
3. 83 бали.
4. 13 балів.

Тема 1.4 Виробництво та його ефективність

Сутність і структура виробництва. Фактори виробництва: земля, праця, капітал, здатність до підприємницької діяльності. Технологічні способи виробництва. Натуральне господарство та товарне виробництво. Розподіл праці. Спеціалізація. Ефективність виробництва. Продуктивність праці.

1. Що найбільш повно характеризує суспільний характер виробництва?

1. Зв'язки і кооперування всіх економічних суб'єктів у процесі виробництва матеріальних і духовних благ.
2. Безпосередні та опосередковані зв'язки між підприємствами матеріального виробництва.
3. Виробництво, розподіл і обмін засобів виробництва.
4. Суспільна діяльність, спрямована на задоволення духовних потреб людини.

2. Технологічний спосіб виробництва характеризується таким критерієм:

1. Виробничим потенціалом.
2. Науково-технічним прогресом.
3. Економічними відносинами.
4. Продуктивними силами.

3. Що з наведеного не є технологічним типом виробництва:

1. Інструментально-ручний спосіб виробництва.
2. Ринковий спосіб організації виробництва.
3. Машинний спосіб виробництва.
4. Інформаційно-комп'ютерний спосіб виробництва.

4. Яке визначення найбільш точно відобразяє суть товарного виробництва?

1. Виробництво продуктів для обміну шляхом купівлі-продажу.
2. Виробництво продуктів для споживання іншими.

3. Створення найефективніших форм та способів поєднання факторів виробництва.
4. Переробка природних предметів праці для надання їм властивостей, які задовольняють потреби людини.

5. Які умови необхідні для виникнення і функціонування товарного виробництва?

1. Виникнення і поглиблення суспільного поділу праці та економічна відокремленість виробників.
2. Створення нових методів виробництва сільськогосподарських продуктів.
3. Зростання чисельності населення.
4. Покращення використання засобів виробництва.

6. Що, на Ваш розсуд, зумовило набуття товарним виробництвом всезагального характеру?

1. Набуття робочою силою форми товару.
2. Товарами стають усі засоби виробництва.
3. Товарами стають результати інтелектуальної праці.
4. Товарні відносини охоплюють міжнародні економічні зв'язки.

7. Ефективність виробництва визначається:

1. Витратами виробничих ресурсів.
2. Співвідношенням продукту виробництва з витратами виробничих ресурсів.
3. Суб'єктивними споживацькими оцінками.
4. Корисністю продукту та його вартісною стороною.

8. Що не можна віднести до показників економічної ефективності суспільного виробництва?

1. Абсолютний приріст суспільного продукту.
2. Матеріаломісткість продукції.
3. Продуктивність праці.
4. Фондовіддачу.

9. Що не можна віднести до показників соціальної ефективності суспільного виробництва?

1. Рівень продуктивності праці у сфері матеріального виробництва.
2. Розмір національного доходу на душу населення.
3. Рівень життя населення.
4. Частку фонду споживання в національному доході.

10. Продуктивність праці це -:

1. Кількість продукції, виготовленої за одиницю часу чи на одного працюючого.

2. Результативність праці, виражена через її напруженість.
3. Кількість живої та уречевленої праці, витраченої в сфері матеріального виробництва.
4. Обсяг продукції, виготовленої в сфері матеріального і нематеріального виробництва.

Тема 1.5 Економічні системи. Кругообіг економічної діяльності

Основні питання економіки: що виробляти? як виробляти? для кого виробляти? Економічний зміст відносин власності. Суб'єкти та об'єкти власності. Форми власності та їх еволюція. Реформування відносин власності в Україні. Обмін. Бартер. Природа та властивості грошей. Економічна система: сутність, характерні ознаки. Типи економічних систем: традиційна, адміністративно-командна, ринкова, змішана. Перехідна економіка. Економічна система сучасної України. Зміст та моделі економічного кругообігу (кругообігу економічної діяльності).

1. Що означає економічна система суспільства?

1. Сукупність взаємопов'язаних економічних елементів, що утворюють певну цілісність – економічну структуру суспільства.
2. Сукупність процесів виробництва і споживання.
3. Сукупність деяких видів господарської діяльності суспільства.
4. Економічні відносини, що складаються на фазі виробництва.

2. Економічна система вирішує три основні питання. Яке з наведених зайве?

1. Що виробляти?
2. Хто повинен виробляти?
3. Як виробляти?
4. Для кого виробляти?

3. Критеріями розмежування типів економічних систем є:

1. Рівень добробуту членів суспільства.
2. Тип координації та управління економічними діями суб'єктів.
3. Форма власності на ресурси.
4. Правильними є відповіді 2 і 3.

4. Що найбільш повно визначає власність як економічну категорію?

1. Відносини між людьми щодо привласнення засобів та результатів виробництва.
2. Ставлення людини до природних ресурсів.
3. Ставлення людини до засобів виробництва.
4. Ставлення людини до продуктивних сил суспільства.

5. Що є причиною різноманітності форм власності?

1. Поділ суспільної праці, різний рівень усуспільнення та технологічної бази виробництва.
2. Необхідність мати власність усім громадянам.
3. Необхідність ефективного функціонування економіки.
4. Наявність капіталів різних розмірів.

6. Що не може бути змінено при оренді підприємства?

1. Власник.
2. Користувач.
3. Технологія виробництва.
4. Ринок збуту продукції.

7. Яке визначення найповніше характеризує поняття „змішана економіка”?

1. Економічна система, яке базується на різних формах власності та ринковому і державному регулюванні економіки.
2. Економіка перехідного періоду.
3. Наявність різних типів соціально-економічного прогресу.
4. Багатоукладна економіка.

8. Фундаментальні економічні питання „що, як і для кого виробляти” стосуються:

1. Лише відсталої економіки.
2. Лише командної економіки.
3. Лише ринкової економіки.
4. Лише будь-якого суспільства, незалежно від його соціально-економічної та політичної організації.

9. У чому полягає соціально-економічний зміст перехідної економіки?

1. Перехід від одержавленої адміністративно-командної до соціально-орієнтованої ринкової економіки.
2. Перехід від переважно ремісничого до машинного виробництва.
3. Індустріалізація сільськогосподарського виробництва.
4. Подолання автаркічного характеру національної економіки.

10. Що не належить до основних рис командно-адміністративної економіки?

1. Свобода вибору сфер виробничо-господарської діяльності суб'єктами господарювання.
2. Державне відчуження основних засобів виробництва від безпосередніх виробників.
3. Тотальне пригнічення господарської активності та ділової ініціативи.
4. Примусове державне регулювання економічних зв'язків між підприємствами.

11. Що не належить до закономірностей перехідної економіки?

1. Функціонування в країні промислового, сільськогосподарського виробництва та інших галузей економіки.
2. Приватизація власності, лібералізація економічної діяльності та структурна перебудова економіки.
3. Демонополізація економіки та формування ринкової інфраструктури.
4. Фінансова стабілізація в країні та адресна соціальна підтримка громадян.

12. Що є об'єктивною причиною виникнення грошей?

1. Історичний розвиток товарного виробництва і обміну.
2. Наявність держави.
3. Суспільний поділ праці.
4. Посилення взаємозв'язків між суб'єктами господарської діяльності.

13. Яке з визначень найточніше характеризує генетичну сутність грошей?

1. Це особливий товар, який виконує роль загального еквівалента і засобу обміну.
2. Будь-який товар, що його отримує товаровиробник в обмін за свій товар.
3. Товар, який може обмінюватись на інші товари.
4. Благородні метали – золото і срібло.

14. Що безпосередньо не впливає на кількість грошей в обігу?

1. Золотовалютний запас національного банку.
2. Фізичний обсяг товарної маси.
3. Швидкість обігу грошової одиниці.
4. Зміни товарних цін.

15. Найбільшим недоліком товарних грошей є те, що вони:

1. Мають низьку альтернативну вартість.
2. Мають високу альтернативну вартість.
3. Швидко втрачають свою вартість через інфляцію.
4. Не є високоліквідними активами.
5. Не виконують функцію міри вартості.

16. Яка основна причина обумовила необхідність переходу України до ринкової економіки?

1. Вичерпання екстенсивних факторів розвитку адміністративно-командної системи.
2. Низький рівень продуктивності праці.
3. Недостатнє стимулювання науково-технічного прогресу.
4. Відсутність ефективної мотивації трудової діяльності людей.

17. Що не притаманне процесу переходу України до ринкової економіки?

1. Монопольне панування будь-якої однієї форми власності.
2. Роздержавлення та приватизація.
3. Демоніфікація економіки.
4. Формування багатоукладної економіки.

18. Що не є роздержавленням?

1. Ліквідація державних підприємств.
2. Усунення держави від втручання безпосередньо в управління господарськими процесами підприємств.
3. Переведення державних підприємств на комерційні засади функціонування.
4. Трансформація державної власності в інші форми власності.

19. Що таке приватизація власності?

1. Це передача державної (в т.ч. муніципальної) власності окремим особам у приватну.
2. Це перетворення державної власності у колективну.
3. Це перетворення колективної власності в індивідуальну приватну власність.
4. Це перетворення суспільної власності в особисту власність громадян.

20. Держава втручається в ринкову економіку з метою:

1. Забезпечення споживачів більш дешевими товарами і послугами.
2. Гарантування мінімально можливого рівня безробіття.
3. Регулювання позитивних та негативних зовнішніх ефектів.
4. Стимулювання виробництва товарів та послуг, які є дефіцитними.

21. Які установи (інститути) відіграють, на Вашу думку, найважливішу роль в ринковій економіці?

1. Фірми – виробники товарів і послуг, що отримують прибуток і інвестують його в подальший розвиток виробництва.
2. Банки, страхові компанії, інвестиційні фонди та інші фінансові установи, які акумулюють гроші та надають їх у позику абокладають в інвестиційні проекти.
3. Установи, що забезпечують права власності домашніх господарств.
4. Установи, що забезпечують права споживачів, протидіють монополії виробників.

22. Коли економічні проблеми розв'язують частково за допомогою ринкових механізмів і частково за допомогою втручання держави, то така економічна система має назву:

1. Ринкової.

2. Традиційної.
3. Командної.
4. Змішаної.

23. Сучасна економічна система України – це:

1. Ринкова економіка.
2. Командна економіка.
3. Плановий капіталізм.
4. Перехідна економіка.

Розділ 2 Економіка домашнього господарства та підприємства

Тема 2.1 Економічна поведінка споживача

Корисність товарів та послуг. Загальна та гранична корисність. Закон спадної граничної корисності. Криві байдужості та бюджетного обмеження. Правило максимізації загальної корисності споживача.

1. Теорія поведінки споживача передбачає, що споживач намагається максимізувати:

1. Різницю між загальною та граничною корисністю.
2. Граничну корисність.
3. Кожну з перерахованих величин.
4. Загальну корисність.

2. Продукт має корисність, якщо він:

1. Потребує зростаючої кількості ресурсів для виробництва.
2. Відображає закон попиту.
3. Здатний задовольнити яку-небудь потребу споживача.
4. Є доступним за ціною для споживача.

3. Гранична корисність визначається як:

1. Приріст загальної корисності при зростанні обсягу споживання блага на одиницю.
2. Відношення загальної корисності до обсягу споживання.
3. Сума загального попиту на блага.
4. Корисність, від якої споживач відмовляється заради одержання додаткової одиниці іншого товару.

4. Ціна одиниці товару X складає 1,5 грн., а товару Y – 1 грн. Якщо споживач оцінює граничну корисність товару Y у 30 ютилей, то при якій граничній корисності товару X він максимізує корисність набору з цих двох товарів:

1. 45 ютилей.
2. 30 ютилей.

3. 20 ютилей.

4. 15 ютилей.

5. *Загальна корисність зростає, коли гранична корисність:*

1. Збільшується чи зменшується, але є величиною позитивною.

2. Зменшується.

3. Збільшується.

4. Збільшується повільно.

6. *Розташування та нахил кривої байдужості для окремого споживача пояснюється:*

1. Тільки цінами товарів, що купуються.

2. Тільки його вподобаннями.

3. Його вподобаннями та розмірами доходу.

4. Вподобаннями, розмірами доходу та цінами товарів, що купуються.

7. *Збільшення доходу споживачів графічно відповідає:*

1. Паралельному зміщенню бюджетної лінії ліворуч.

2. Паралельному зміщенню бюджетної лінії праворуч.

3. Зменшенню нахилу бюджетної лінії.

4. Збільшенню нахилу бюджетної лінії.

8. *Споживач вибирає споживчий набір, представлений точкою, що лежить всередині площини, обмеженої бюджетною лінією. Отже, він:*

1. Максимізує корисність.

2. Бажає купити більше товарів, ніж дозволяє його бюджет.

3. Не повністю використовує свій бюджет.

4. Знаходиться у стані споживчої рівноваги.

9. *Рівновага споживача на карті кривих байдужості – це:*

1. Спільна для бюджетної лінії та кривої байдужості точка, в якій нахил бюджетної лінії та нахил кривої байдужості збігаються.

2. Точка перетину бюджетної лінії та кривої байдужості.

3. Точка на найвищій з кривих байдужості.

4. Точка, розташована на границі множини, обмеженої бюджетною лінією та осями координат.

10. *Крива „дохід – споживання” показує:*

1. Залежність споживання товарів від доходу.

2. Залежність споживання товарів від цін.

3. Комбінацію товарів, які певною мірою задовольняють споживача.

4. Усі точки рівноваги споживача згідно із зростанням його доходу.

11. *Зміна доходу споживача графічно зображується:*

1. Зміною нахилу бюджетної лінії.
2. Паралельним зсувом бюджетної лінії.
3. Збільшенням нахилу бюджетної лінії.
4. Паралельним зсувом бюджетної лінії вліво.

12. Економісти вважають, що споживач намагається максимізувати:

1. Граничну корисність.
2. Загальну корисність.
3. Середню корисність.
4. Різницю між загальною і граничною корисністю.

13. Крива Енгеля є прямою лінією з додатним нахилом, якщо:

1. Частка даного блага у структурі споживання із зростанням доходу залишається незмінною.
2. Благо є заміником відносно даного.
3. Благо є доповнювачем відносно даного.
4. Благо є нейтральним благом відносно зміни доходу.

14. Якщо ціна певного нормального товару знижується, то:

1. Ефект доходу та ефект заміщення дозволяють споживачеві придбати більше цього товару.
2. Ефект доходу та ефект заміщення дозволяють споживачеві придбати менше цього товару.
3. Ефект доходу дозволяє купувати менше цього товару, а ефект заміщення – більше.
4. Ефект доходу дозволяє купувати більше цього товару, а ефект заміщення – менше.

15. Які з наведених характеристик належать до благ нижчої споживчої цінності?

1. Попит на благо зростає, якщо його ціна зменшується.
2. Попит на благо скорочується, якщо зменшується ціна блага заміника.
3. Попит на благо скорочується, якщо доходи домогосподарства зростають.
4. Споживання цього блага не залежить від доходу.

16. Ефект доходу має місце у випадку:

1. Здешевлення товарів приводить до того, що споживач може купити більше даного товару, не скорочуючи обсягу придбання інших товарів.
2. Коли доходи людей падають, і вони купують менше даного товару.
3. Обсяг покупок деяких товарів скорочується за умови збільшення доходів людей.
4. За умови зростання доходів люди зберігають частину доходу, що збільшується.

17. Якщо ціна товару зростає, ефект заміщення спонукає споживача придбати менше товару, оскільки:

1. Реальний дохід споживача зменшується.
2. Реальний дохід споживача зростає.
3. Товар тепер менш дорогий порівняно з іншими товарами.
4. Товар тепер дорожчий порівняно з іншими товарами.

18. Для товару Гіффена:

1. Ефект заміщення більший ефекту доходу.
2. Ефект заміщення менший ефекту доходу.
3. Обсяг споживання зростає зі збільшенням доходу.
4. Лінія попиту має від'ємний нахил.

19. За допомогою якого з наведених нижче переліків значень загальної корисності можна проілюструвати дію закону спадної граничної корисності?

1. 200, 300, 400, 500.
2. 200, 450, 750, 1100.
3. 200, 400, 1600, 9600.
4. 200, 250, 270, 280.
5. 200, 350, 450, 600.

20. Коли процентні ставки знижуються, споживач, який прагне у будь-якій ситуації максимізувати свою корисність, буде:

1. Заощаджувати менше.
2. Заощаджувати більше.
3. Заощаджувати так само, як і раніше.
4. Заощаджувати менше, більше або так само, залежно від його уподобань щодо поточного і майбутнього споживання.

21. Укажіть яке з наведених нижче тверджень є неправильним:

1. Кожна точка на кривій байдужості означає різну комбінацію двох товарів.
2. Кожна точка на бюджетній лінії означає різну комбінацію двох товарів.
3. Всі точки на кривій байдужості означають однаковий рівень задоволення потреб.
4. Всі точки на бюджетній лінії означають однаковий рівень грошового доходу.
5. Всі точки на кривій байдужості означають однаковий рівень грошового доходу.

22. Надлишок споживача – це сума грошей:

1. Яку економить споживач, купуючи товар за наймінімальнішою ціною, встановленою державою.

2. Яку економлять споживачі, купуючи більш якісний товар за тією ж ціною.
3. Яку виграє споживач внаслідок різниці між ціною, що її він готовий сплатити, і ринковою ціною.
4. Яку виграє споживач внаслідок різниці між ціною, що її він готовий сплатити, і ціною товаровиробника, продукцію якого він хоче купити.

23. Щоб опинитися в стані рівноваги, споживач повинен:

1. Збалансувати свої доходи і витрати.
2. Розподіляти дохід таким чином, щоб остання гривня, витрачена на придбання будь-якого товару, приносила такий самий приріст корисності, як і гривня, витрачена на купівлю іншого товару.
3. Домогтися пропорційного задоволення потреб в межах обмеженого бюджету.
4. Купувати товари та послуги за цінами ринкової рівноваги.

24. Якщо у двох індивідів криві байдужості між двома товарами мають вигляд прямих ліній та в обох однакова гранична норма заміщення між ними, то контрактна крива у діаграмі Едджворта є:

1. Прямою лінією, що з'єднує кути діаграми.
2. Точкою в центрі діаграми.
3. Межею діаграми.
4. Поверхнею всієї діаграми.

25. При падінні заробітної плати індивід, який прагне максимізувати свою корисність:

1. Працює більше.
2. Працює менше.
3. Працює так, як і раніше.
4. Може працювати більше, менше або так, як і раніше, залежно від його смаків та уподобань щодо відпочинку і споживання.

26. Будь-яка точка, що знаходиться або на ізокванті, або на ізокості, означає:

1. Кількість продукту, що виробляється.
2. Обсяг продукту в грошовому виразі.
3. Комбінацію фізичних обсягів ресурсів.
4. Суму витрат.
5. Суму змінних витрат.

27. Ізокванта ілюструє:

1. Криву загального обсягу продукту.
2. Виробничу функцію.

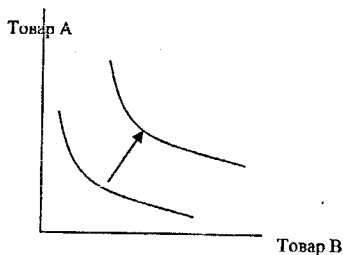
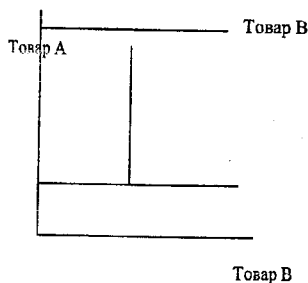
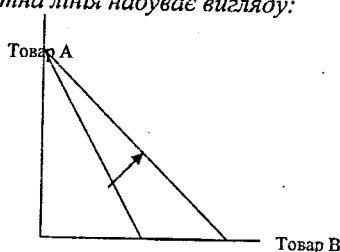
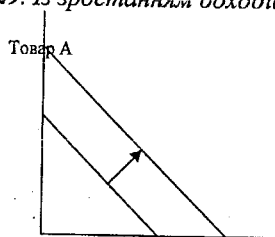
3. Різні обсяги продукту, які можна виробити при заданій кількості ресурсів.
4. Криву середнього продукту.
5. Криву граничного продукту.

28. Знайдіть граничну корисність третьої порції морозива, яку ви спожили:

Кількість морозива	Загальна корисність
1	6
2	14
3	19
4	22
5	24

1. 19.
2. 5.
3. 3.
4. 13.

29. Із зростанням доходів бюджетна лінія набуває вигляду:

Тема 2.2 Попит

Попит. Величина (обсяг) попиту. Функція попиту та її графічне зображення. Закон попиту. Нецінові чинники попиту. Цінова еластичність попиту. Коефіцієнт цінової еластичності попиту. Чинники цінової еластичності попиту. Залежність між ціновою еластичністю попиту та виручкою від реалізації

1. Що характеризує ринковий попит?

1. Кількість товару, яку споживачі спроможні придбати за певною ціною.
2. Потреба, яку бажає задовольнити споживач.
3. Наявність товарів на ринку.
4. Намір придбати даний товар.

2. Закон попиту передбачає, що:

1. Якщо доходи у споживачів зростають, то вони завжди купують більше товарів.
2. Крива попиту звичайно має позитивний нахил.
3. Перевищення пропозиції над попитом зумовить зниження ціни.
4. Коли ціна товару падає, обсяг запланованих покупок зростає.

3. У міру того, як ціна товару знижується, а величина попиту зростає, при лінійній функції попиту:

1. Загальна виручка збільшується до точки, в якій еластичність дорівнює одиниці, після чого виручка зменшується.
2. Еластичність попиту за доходом скорочується.
3. Порушується дія закону попиту.
4. Стимулюється споживання товарів-замінників.
5. Коефіцієнт еластичності не змінюється.

4. В який бік зміщує криву попиту на автомобільні покришки зростання ціни на бензин?

1. Вліво, бо бензин і покришки є товарами-замінниками.
2. Вліво, бо бензин і покришки використовуються разом.
3. Вправо, бо бензин і покришки є товарами-замінниками.
4. Вправо, бо бензин і покришки використовуються разом.
5. Вправо, бо зростання ціни на бензин збільшує споживачів, і тому вони не захочуть багато платити за покришки.

5. Під час депресії 30-х років XX ст. ціна на радіоприймачі впала на 30 відсотків. На стільки ж приблизно зменшилась кількість проданих радіоприймачів. Це означає, що попит на радіоприймачі:

1. Був еластичним.
2. Був нееластичним.
3. Був абсолютно нееластичним.
4. Повинен був зменшитися вліво.
5. Жодна відповідь не є правильною.

6. Якщо ціна на відеокасети знижується, і, відповідно, зменшуються витрати споживачів на них, то можна зробити висновок, що:

1. Попит на касети нееластичний.
2. Попит на касети еластичний.
3. Попит на касети одинично-еластичний.

4. Відеокасети є товаром низької якості.
5. Відеокасети є товаром доброї якості.

7. З маркетингового дослідження випливає, що дохід від продажу квитків на футбольні матчі команди «Динамо» (Київ) міг би зрости, якби підвищити ціну на них – навіть якщо кількість реалізованих квитків зменшиться. Що можна в такому разі сказати про цінову еластичність попиту на ці квитки?

1. Попит еластичний.
2. Попит нееластичний.
3. Попит одинично-еластичний.
4. Попит абсолютно нееластичний.
5. Попит абсолютно еластичний.

8. Зміна якого фактора не викликає зрушення кривої попиту?

1. Смаків та уподобань споживачів.
2. Розмірів та розподілу національного доходу.
3. Ціни товару.
4. Кількості чи віку споживачів.

9. Мірою того, як ціна знижується, а обсяг попиту зростає (припускаючи, що функція попиту лінійна):

1. Еластичність попиту за доходом скорочується.
2. Загальний виторг збільшується до точки, в якій еластичність рівна одиниці, після чого виторг зменшується.
3. Стимулюється споживання товарів-замінників.
4. Коефіцієнт еластичності не змінюється.

10. Конкурентна фірма працює в умовах кривої попиту, для якої еластичність за ціною становить:

1. ∞ (нескінченність).
2. 0.
3. 1.
8. Еластичність за ціною ринкового попиту.

11. Коли будь-яка кількість товару продається за однаковою ціною, то попит на цей товар є:

1. Абсолютно нееластичним.
2. Нееластичним.
3. Еластичним.
4. Абсолютно еластичним.

12. Якщо попит на сільськогосподарські продукти еластичний, то при гарному врожаї доходи фермерів:

1. Виростуть, бо збільшиться обсяг продукції, яка продається.
2. Виростуть, бо підвищення попиту зумовить збільшення цін на продукцію.
3. Залишаться незмінними, бо відносне збільшення обсягу продажів буде дорівнювати відносному зниженню цін.
4. Скоротяться, бо відносне зниження цін буде більшим за відносне збільшення обсягу продажів.

13. Відповідно до закону попиту, якщо ціна товару зростає:

1. Попит падає.
2. Попит зростає.
3. Обсяг попиту падає.
4. Обсяг попиту зростає.

14. Виробник підняв ціну на свій товар на 10% . Внаслідок цього обсяги продажів зменшились на 5%. Попит на цей товар:

1. Еластичний.
2. Абсолютно еластичний.
3. Нееластичний.
4. Абсолютно нееластичний.

15. Визначте фактор, який не вплине на зсув кривої попиту на певний товар:

1. Підвищення, або зменшення ціни цього товару.
2. Збільшення кількості споживачів цього товару.
3. Зміна уподобань споживачів відносно цього товару.
4. Зменшення доходів споживачів даного товару.

16. Перехресна еластичність попиту характеризує реакцію:

1. Обсягу попиту одного товару на зміну ціни іншого товару.
2. Ціни одного товару на зміну ціни іншого товару.
3. Ціни одного товару на зміну пропозиції іншого товару.
4. Обсягу попиту одного товару на зміну попиту на інший товар.

Тема 2.3 Витрати виробництва та прибуток

Сутність та види витрат виробництва. Постійні, змінні, загальні, середні та граничні витрати. Явні (зовнішні) та неявні (внутрішні) витрати виробництва. Загальний дохід. Граничний дохід. Прибуток. Бухгалтерський (розрахунковий) та економічний прибуток. Нормальний прибуток. Балансовий та чистий прибуток. Норма прибутку (рентабельності). Закон спадної продуктивності факторів виробництва. Оптимальний обсяг виробництва фірми.

1. Що найбільш повно характеризує витрати виробництва?

1. Вартість усіх витрачених ресурсів на виробництво відповідних товарів.
2. Виробниче споживання предметів праці при створенні товарної продукції.
3. Амортизація засобів праці у процесі їх виробничого споживання.
4. Витрати на наймання робітників та менеджерів;

2. Метою функціонування капіталу є:

1. Отримання прибутку.
2. Задоволення суспільних потреб.
3. Здійснення науково-технічного прогресу.
4. Створення товарних запасів.

3. Оборот капіталу – це:

1. Повернення вартості авансованого капіталу до його власника у грошовій формі.
2. Отримання прибутку в розмірі, що дорівнює вартості авансованого капіталу.
3. Перетворення товару на гроші та навпаки.
4. Процес руху капіталу, коли він водночас перебуває в усіх його функціональних формах і приносить прибуток власнику.

4. За якою ознакою поділяють капітал на основний і оборотний?

1. За швидкістю руху різних матеріалізованих частин капіталу та за способами переносу їх вартості на створюваний продукт.
2. За сферою функціонування капіталу.
3. За величиною вартості капіталу.
4. За різновидами створюваної продукції.

5. Що належить до основного капіталу?

1. Вартість виробничих споруд та засобів праці.
2. Вартість предметів праці.
3. Витрати на наймання робітників.
4. Комерційні та управлінські витрати.

6. Що належить до оборотного капіталу?

1. Вартість предметів праці та витрати на наймання робітників.
2. Вартість виробничих будівель і споруд.
3. Вартість засобів праці.
4. Вартість приладів та устаткування.

7. Що характеризує моральне зношування основного капіталу?

1. Старіння якісно-функціональних параметрів та втрата частини вартості засобів праці внаслідок НТР.
2. Руйнування елементів основного капіталу під впливом сил природи.

3. Втрати фізичних якостей засобів виробництва у процесі експлуатації.
4. Вихід з ладу деяких приладів внаслідок виробничої аварії.

8. Змінні витрати виробництва – це фактори:

1. Що можуть бути змінені при зміні обсягу випуску продукції.
2. Що не залежать від зміни обсягу випуску продукції.
3. Ціна яких нестабільна.
4. Ціна яких контролюється державою.

9. Постійними витратами виробництва називаються фактори:

1. Розмір яких фіксований при різних обсягах випуску продукції.
2. Що не змінюють попит на певний товар.
3. З постійною ціною.
4. Що визначаються розмірами фірми.

10. Під постійними витратами розуміють:

1. Витрати на ресурси за цінами на момент придбання.
2. Витрати, які мають місце навіть тоді, коли нічого не виробляється.
3. Неявні витрати виробництва.
4. Витрати на придбання сировини за фіксованими наперед цінами.

11. Постійними витратами для фірми є:

1. Витрати на фактори виробництва, які закуповуються фірмою за постійною ціною.
2. Витрати на фактори виробництва, які дають постійну віддачу.
3. Витрати, які постійно змінюються.
4. Витрати, які не змінюються разом із зміною обсягів виробництва.

12. Який фактор збільшує змінні витрати фірми?

1. Підвищення орендної плати.
2. Підвищення заробітної плати адміністрації фірми.
3. Підвищення процентної ставки за банківський кредит.
4. Підвищення заробітної плати основних робітників.

13. У довгостроковому періоді для фірми:

1. Всі витрати є змінними.
2. Постійні витрати зростають швидше, ніж змінні.
3. Всі витрати є сталими.
4. Змінні витрати зростають швидше, ніж постійні.

14. Середні сукупні витрати досягають мінімальної величини за обсягу виробництва, який характеризується:

1. Рівністю AVC та ATC.
2. Рівністю MC та ATC.

3. Максимальним прибутком.
4. Рівністю MC та AVC.

15. Якщо AVC скорочуються із зростанням обсягу виробництва, то:

1. MC повинні бути нижчими від AVC.
2. MC також повинні скорочуватись.
3. TC також повинні скорочуватись.
4. TC повинні зростати.

16. Сукупними витратами є:

1. $TVC - TFC$.
2. $TVC + TFC$.
3. $TFC + TVC + MC$.
4. $(TFC + TVC) : Q$.

17. Будь-яка точка, що знаходиться на ізокванті чи ізокості, означає:

1. Кількість продуктів, які виробляються.
2. Обсяг продуктів у грошовому вимірі.
3. Суму витрат.
4. Комбінацію фізичних обсягів ресурсів.

18. Крива пропозиції конкурентної фірми у короткостроковому періоді – це:

1. Крива граничних витрат.
2. Частина кривої середніх сукупних витрат, яка має спадний характер.
3. Частина кривої граничних витрат, розташована вище кривої середніх змінних витрат.
4. Частина кривої середніх сукупних витрат, яка має зростаючий характер.

19. Які з наведених нижче видів витрат беруться до уваги при прийнятті рішень щодо оптимального обсягу виробництва фірми?

1. Середні змінні.
2. Бухгалтерські.
3. Граничні.
4. Середні постійні.

20. Яке з наведених нижче визначень найбільш точно відповідає поняттю „нормальний прибуток”?

1. Прибуток, який отримує фірма при $MC = MR$.
2. Прибуток, який отримує типова фірма в галузі.
3. Прибуток, який фірма отримала б при нормальному веденні справ.
4. Мінімальний прибуток, необхідний для продовження фірмою діяльності даного спрямування.

21. Економічний прибуток:

1. Еквівалентний нормальному бухгалтерському прибутку.
2. Має місце кожен раз, коли сукупні витрати перевищують прибуток фірм.
3. Не може мати місце на конкурентному ринку в довгостроковому періоді.
4. Існує завжди, коли граничний прибуток перевищує сукупний прибуток фірм.

22. Яке з наведених нижче тверджень є правильним?

1. Бухгалтерські витрати + економічні витрати = нормальний прибуток.
2. Економічний прибуток – бухгалтерський прибуток = явні витрати.
3. Бухгалтерський прибуток – неявні витрати = економічний прибуток.
4. Економічний прибуток – неявні витрати = бухгалтерський прибуток.
5. Явні витрати + неявні витрати = бухгалтерські витрати.

23. Взаємозв'язок між можливими варіантами поєднань факторів виробництва та заданим обсягом продукції відображається за допомогою:

1. Кривої виробничих можливостей.
2. Виробничої функції.
3. Кривої сукупного продукту.
4. Еластичності пропозиції.

24. Ізокванта ілюструє:

1. Криву сукупного продукту.
2. Різні комбінації ресурсів, з яких можна виробити заданий обсяг продукту.
3. Різні обсяги продукту, які можна виробити за даної кількості ресурсів.
4. Криву середнього продукту.

25. Середній продукт змінного фактора – це:

1. Загальний обсяг випуску продукції, який відповідає певній кількості змінного фактора за умови незмінності усіх інших факторів.
2. Відношення сукупного продукту змінного фактора до кількості цього фактора, що зайнята у виробництві.
3. Збільшення сукупного продукту змінного фактора відносно збільшення змінного фактора на одну одиницю.
4. Відношення граничного продукту до кількості змінного фактора, що зайнята у виробництві.

26. Досягнення максимального обсягу випуску при певній технології означає, що:

1. Середній і граничний продукти дорівнюють один одному.

2. Середній продукт досягає свого максимуму, а граничний продукт дорівнює нулю.
3. Досягається максимум значень граничного продукту при мінімальних значеннях середнього продукту.
4. Граничний продукт дорівнює нулю, а середній продукт знижується.

27. З рухом вниз по ізокеанті гранична норма технологічного заміщення (MRTS):

1. Збільшується.
2. Залишається незмінною.
3. Зменшується.
4. Правильної відповіді немає.

28. Граничний продукт фактора виробництва у грошовому вимірі:

1. Є продажною ціною останньої одиниці продукту.
2. Рівний зміні загального розміру витрат при використанні додаткової одиниці фактора виробництва.
3. Рівний зміні обсягу виробництва при використанні додаткової одиниці виробничого фактора.
4. Неможливо визначити в умовах досконалої конкуренції.

29. Попит на ресурс залежить від:

1. Цін ресурсів-замінників.
2. Цін взаємодоповнюваних ресурсів.
3. Ціни продукту, який виробляється за допомогою даного ресурсу.
4. Всі попередні відповіді правильні.

30. Фірма досягає мінімального рівня витрат, коли:

1. Граничні продукти усіх факторів виробництва однакові.
2. Граничні продукти факторів виробництва дорівнюють нулю.
3. Граничні продукти усіх факторів виробництва дорівнюють їх цінам.
4. Правильної відповіді немає.

31. Підприємство, що мінімізує витрати, повинно:

1. Наймати ресурси до того моменту, поки граничні фізичні продукти кожного з ресурсів не зрівняються між собою.
2. Наймати ресурси до того моменту, поки витрати на придбання кожної додаткової одиниці кожного ресурсу не зрівняються між собою.
3. Наймати ресурси до того часу, поки додаткові обсяги випуску продукції, що виробляються кожним з ресурсів, дорівнюватимуть один одному.
4. Наймати ресурси до того часу, поки додаткові обсяги, вироблені одиницею вартості кожного з ресурсів, дорівнюватимуть один одному.

32. Граничні витрати впливу фактора від діяльності фірми, що діє на досконало конкурентному ринку:

1. Більші середніх витрат фактора.
2. Постійні.
3. Мають порівнюватися з граничним виторгом, щоб визначити, яку кількість продукції потрібно виробляти.
4. Є засобом виміру тих вигод, які отримує підприємство.

33. Фірма буде продовжувати наймати додаткових робітників до тих пір, поки:

1. Існує попит на її продукцію.
2. Вартість продукту, виробленого додатковим робітником, не зрівняється з його заробітною платою.
3. Виручка від реалізації додатково виробленої продукції перевищує загальні витрати.
4. Загальні витрати не зрівняються з виручкою.

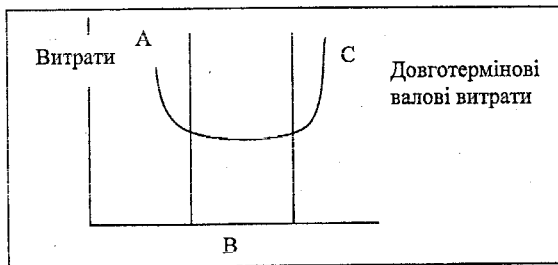
34. Яке з наведених нижче тверджень є правильним?

1. Економічний прибуток плюс неявні витрати дорівнює бухгалтерському прибутку.
2. Виручка від реалізації мінус внутрішні витрати дорівнює економічному прибутку.
3. Економічний прибуток мінус бухгалтерський прибуток дорівнює зовнішнім витратам.
4. Економічний прибуток мінус неявні витрати дорівнює бухгалтерському прибутку.

35. В умовах досконалої конкуренції і в короткочасний період фірма, яка максимізує прибуток, припинить виробництво, коли з'ясується, що:

1. Ринкова ціна менша за мінімальні середні витрати фірми.
2. Нормальний прибуток менший за середньогалузеві прибутки.
3. Валовий дохід менший за загальні витрати фірми.
5. Валовий дохід менший за загальні змінні витрати фірми.

36. На основі аналізу графіка слід обрати одну з відповідей

Відрізки А, В та С кривої середніх витрат у довготерміновому періоді означають відповідно:

1. Відрізок А – економія від масового виробництва; відрізок В – незмінна норма доходу при зростанні масштабів виробництва; відрізок С – зниження ефективності виробництва при масовому виробництві.
2. Відрізок А – зниження ефективності виробництва при масовому виробництві; відрізок В – незмінна норма доходу при зростанні масштабів виробництва; відрізок С – економія від масового виробництва.
3. Відрізок А – економія від масового виробництва; відрізок В – зниження ефективності виробництва при масовому виробництві; відрізок С – незмінна норма доходу при зростанні масштабів виробництва.
4. Відрізок А – зниження ефективності виробництва при масовому виробництві; відрізок В – економія від масового виробництва; відрізок С – незмінна норма доходу при зростанні масштабів виробництва.
5. Мінімально ефективне масове виробництво, незмінна норма доходу при зростанні масштабів виробництва, зниження ефективності виробництва при масовому виробництві.

37. Функція залежності загальних витрат (ТС) від обсягу випуску продукції фірми має вигляд: $TC = 6Q + 2Q^2$. Здійснюючи виробництво 25 одиниць товару і реалізуючи їх на ринку досконалої конкуренції за ринковою ціною 36 гривень за одиницю товару, фірма отримує прибуток (+) або збитки (-):

1. – 375 грн.
2. + 450 грн.
3. – 500 грн.
1. + 250 грн.

38. У короткотерміновому періоді фірма, що діє в умовах ринку досконалої конкуренції, залишатиметься в бізнесі, незважаючи на той факт, що валовий дохід менший, ніж валові витрати, поки:

1. Валовий дохід перевищує сумарні незворотні витрати, але не валові (загальні) змінні витрати.
2. Валовий дохід дорівнює валовим незмінним витратам.
3. Валовий дохід перевищує валові змінні витрати.
4. Граничний дохід зростає.
5. Граничні витрати перевищують граничний дохід.

39. Досконало конкурентна фірма діє в ситуації, коли граничний дохід є більшим, ніж граничні витрати. Що повинна зробити фірма, щоб збільшити прибутки?

1. Збільшити виробництво.
2. Зменшити виробництво.

3. Збільшити ціну.
4. Зменшити ціну.
5. Нічого не робити.

40. Яка різниця між короткотерміновим періодом і довготерміновим періодом з точки зору теорії фірми?

1. У короткотерміновому періоді усі витрати, пов'язані з ресурсами виробництва, є незмінними.
2. У довготерміновому періоді усі витрати, пов'язані з ресурсами виробництва, є змінними.
3. У короткотерміновому періоді принаймні один фактор виробництва є постійним.

41. Якщо середні змінні витрати на виробництво п'яти одиниць продукції становлять 100 грн., а на виробництво шести одиниць продукції – 125 грн., то граничні витрати виробництва шостої одиниці продукції дорівнюють:

1. 125 грн.
2. 225 грн.
3. 250 грн.
4. 350 грн.
5. 750 грн.

Тема 2.4. Пропозиція

Пропозиція. Величина (обсяг) пропозиції. Функція пропозиції та її графічне зображення. Закон пропозиції. Нецінові фактори пропозиції. Цінова еластичність пропозиції. Фактори цінової еластичності пропозиції.

1. Що найбільш повно характеризує сутність товарної пропозиції?

1. Кількість товару, яку продавець готовий продати за визначеною ціною.
2. Заява про бажання продати товар.
3. Сукупність товарів, які перебувають у дійсному продажу та у формі товарного запасу на ринку.
4. Бажання продавця запропонувати до продажу свої товари.

2. Пропозиція землі:

1. Абсолютно нееластична.
2. Нееластична.
3. Еластична.
4. Абсолютно еластична.

3. Удосконалення технології переміщує:

1. Лінію попиту праворуч.
2. Лінію попиту ліворуч.

3. Лінію пропозиції праворуч.
4. Лінію пропозиції ліворуч.
5. Точку ринкової рівноваги вгору.

4. Який вплив на ціну та кількість комп'ютерів матиме зменшення ціни на силіконові чіпи та збільшення виробництва програмного забезпечення, зручного для користування?

Ціна

Кількість

1. Збільшиться.	1. Зменшиться.
2. Збільшиться.	2. Збільшиться.
3. Зменшиться.	3. Не можна визначити.
4. Не можна визначити.	4. Збільшиться.
5. Зменшиться.	5. Зменшиться.

5. У випадку, коли, не зважаючи на зміну ціни товару, загальний виторг не змінюється, коефіцієнт цінової еластичності:

1. Більший 1.
2. Менший 1.
3. Рівний 0.
4. Рівний 1.

6. Чим можна пояснити зміщення кривої пропозиції на товар А ?

1. Зменшенням попиту на товар А.
2. Зниженням ціни на товар А.
3. Підвищенням ціни товару А.
4. Зміною цін на ресурси, необхідні для виробництва товару А.

7. Що може призвести до збільшення рівноважної ціни товару?

1. Збільшення попиту на товар.
2. Збільшення пропозиції товару.
3. Одночасне та однакове збільшення попиту і пропозиції.
4. Одночасне та однакове зменшення попиту і пропозиції.

8. Коли ринкова ціна нижча за ціну рівноваги, то:

1. З'являються надлишки товарів.
2. Виникає дефіцит товарів.
3. Формується ринок покупців.
4. Падає ціна ресурсів.

9. Якщо пропозиція товару нееластична, а попит на нього скорочується, то загальний виторг продавця:

1. Скорочується тоді, коли попит є еластичним.
2. Зростає.
3. Скорочується.

4. Скорочується тоді, коли попит є нееластичним.

10. Для якого з наведених нижче значень еластичності збільшення ціни призведе до зменшення загального доходу?

1. 1,6.
2. 0,8.
3. 0,6.

11. За законом пропозиції зростання цін (за решти незмінних умов) супроводжується:

1. Зростанням обсягу пропозиції.
2. Зростанням пропозиції.
3. Зменшенням пропозиції.
4. Зменшенням обсягу пропозиції.

12. Впала ціна на вугілля, а також зменшилася кількість проданого вугілля. Яка з наведених нижче подій узгоджується з цим спостереженням (за інших рівних умов)?

1. Ціна на нафту знизилася.
2. Значне підвищення зарплати шахтарям.
3. Впровадження більш ефективного видобувного обладнання.
4. Зросли доходи споживачів.
5. Крива попиту була нееластичною.

13. Припустимо, що пропозиція товару X абсолютно нееластична. Якщо попит на цей товар виросте, то ціна рівноваги:

1. Збільшиться, а обсяг рівноваги залишиться незмінним.
2. Зменшиться, а обсяг рівноваги збільшиться.
3. Залишиться сталою, а обсяг рівноваги зменшиться.
4. Збільшиться, а обсяг рівноваги зменшиться.

14. Скорочення пропозиції товару приводить до збільшення:

1. Попиту на взаємодоповнювальні товари.
2. Виторгу продавця, якщо попит на товар є еластичним за ціною.
3. Виторгу продавця, якщо попит на товар є нееластичним за доходом.
4. Попиту на взаємозамінні товари.

15. Яке із нижчезказаних значень коефіцієнта еластичності за доходами належить до товарів першої необхідності?

1. Менше 0.
2. Більше 0, але менше 1.
3. 1.
4. Більше 1.

16. Позитивний нахил кривої пропозиції на ринку певного товару зумовлений:

1. Законом спадної граничної корисності.
2. Законом зростаючих альтернативних витрат.
3. Принципом порівняльної переваги.
4. Ефектом заміщення.

17. Основним чинником, який впливає на розмір виробничих витрат фірми, є:

1. Зміна цін на світовому ринку.
2. Зміна розміру наданих суб'єктам економічних субсидій.
3. Зміна цін на ресурси, які купує виробник для виготовлення готового продукту.
4. Зміна ставки оподаткування виробників.

Тема 2.5 Взаємодія попиту та пропозиції

Ринкова ціна. Механізм ринкового ціноутворення. Графічне зображення ринкової рівноваги. Вплив змін у попиті та пропозиції на рівноважну ціну. Причини виникнення дефіциту та надлишку товару (послуги). Взаємопов'язаність ринків і цін.

1. Що з наведеного нижче не відображає рівноважної ринкової ціни:

1. Точка перетину кривих попиту і пропозиції.
2. Ціна на рівні, де інтереси виробника і покупця збігаються.
3. Ціна, яка встановлюється державним втручанням у ринковий механізм.
4. Загальна збалансованість відносних дефіцитів чи надлишків.

2. При перевищенні пропозиції над попитом виникає:

1. Ціна на рівні, де інтереси виробника і покупця збігаються.
2. Конкуренція продавців.
3. Конкуренція покупців.
4. Ситуація, коли національний банк має зменшити грошову пропозицію.

3. При перевищенні попиту над пропозицією виникає:

1. Загальна збалансованість ринку.
2. Конкуренція споживачів.
3. Ситуація, коли національний банк повинен збільшити грошову пропозицію.

4. Верхня межа ціни є неефективним засобом, оскільки:

1. Від цього програють і виробники, і споживачі.
2. Виробники програють, споживачі виграють, але виграш менший за програш.

3. Виробники і споживачі можуть виграти або програти, проте втрати перевищують прибутки.
4. Виробники програють, споживачі можуть виграти або програти, проте, в цілому, ця межа завдає втрат.

5. *Дефіцит товарів і послуг має місце тоді, коли:*

1. Виробничі ресурси обмежені у порівнянні з потребами.
2. Гранична продуктивність факторів виробництва є спадною.
3. Зменшується виробництво товарів та послуг у розрахунку на душу населення.
4. Покупці бажають купити більше, ніж виробники хочуть продати за цінами, які склалися.

6. *Яка, на Вашу думку, мета обміну товарами та послугами в ринковій економіці?*

1. Отримати вигоду внаслідок обміну.
2. Домогтися еквівалентності в обміні.
3. Максимізувати граничну корисність.
4. Краще задовольнити потреби у відповідних товарах та послугах.

7. *Якщо одночасно зростають попит та пропозиція на ринку певного товару, то:*

1. Одночасно зростають рівноважна ціна та рівноважна кількість.
2. Рівноважна ціна та рівноважна кількість не змінюються.
3. Рівноважна ціна зростає, але вплив на рівноважну кількість невизначений.
4. Рівноважна кількість збільшується, але вплив на рівноважну ціну невизначений.

8. *Величина попиту перевищує величину пропозиції. Це приклад:*

1. Закону спадної граничної корисності.
2. Феномену Гіффена.
3. Дефіциту.
4. Ефекту доходу.

9. *Як зміниться виручка, коли зростає ціна, якщо еластичність попиту більша за одиницю:*

1. Зменшиться.
2. Не зміниться.
3. Збільшиться.
4. Зміни виручки не пов'язані з еластичністю попиту.

10. *Внаслідок підвищення ціни на товар виручка зростає. Отже:*

1. Попит перевищує пропозицію.

2. Відбувається ефект заміщення.
3. Попит був еластичним.
4. Попит був нееластичним.

11. Верхня межа ціни є неефективним засобом, оскільки:

1. Від цього програють і виробники, і споживачі.
2. Виробники програють, споживачі виграють, але виграш менший за програш.
3. Виробники і споживачі можуть виграти або програти, проте втрати перевищують прибутки.
4. Виробники програють, споживачі можуть виграти або програти, проте, в цілому, ця межа завдає втрат.

Тема 2.6. Підприємництво та підприємство

Зміст підприємницької діяльності. Основні види підприємницької діяльності. Підприємництво в Україні. Сутність та функції підприємства. Види підприємств. Організаційно-правові форми підприємств: одноосібне володіння, товариство (партнерство), корпорація (акціонерне товариство), їхні переваги та обмеження.

1. Яке з означень найбільш точно передає сутність підприємництва:

1. Одна з форм бізнесу.
2. Певний тип економічної поведінки суб'єктів.
3. Ініціативна діяльність, спрямована на досягнення комерційного успіху.
4. Підприємство, яке має повну економічну самостійність.

2. Залежно від форми власності існують такі форми підприємництва:

1. Інноваційне, фінансове, виробниче.
2. Комерційне, приватне, колективне.
3. Корпоративне, державне, приватне.
4. Інвестиційне, корпоративне, державне.

3. Яке з означень найбільш точно передає суть підприємства:

1. Основна структурна ланка економіки.
2. Первинна ланка економіки.
3. Господарська ланка економіки, яка має економічну і юридичну самостійність.
4. Суб'єкт господарської діяльності, що має власні економічні інтереси.

4. Економічна самостійність підприємства полягає у:

1. Можливості укладення господарських угод.
2. Реальних можливостях самостійно вирішувати питання господарської діяльності.
3. Можливості планомірного комбінування виробничих ресурсів.

4. Можливості безпосереднього отримання доходів.

5. До організаційно-правових форм підприємництва відносять:

1. Одноосібні фірми, товариства, корпорації.
2. Кооперативи, акціонерні товариства, фірми.
3. Народні підприємства, державні підприємства.
4. Фірми, підприємства, консорціуми.

6. Основною перевагою корпорації є:

1. Обмежена відповідальність партнерів.
2. Можливість необмеженого зростання капіталу.
3. Конфіденційність діяльності.
4. Максимальний інтерес в отриманні доходів.

7. Які з перерахованих нижче недоліків характерні для одноосібних фірм:

1. Громіздкість управління.
2. Подвійність оподаткування.
3. Повна відповідальність за збитки.
4. Можливість зловживання владою.

8. Хто має більше можливостей впливати на управління акціонерним товариством?

1. Власники привілейованих акцій.
2. Власники звичайних акцій.
3. Обидві категорії власників мають рівні можливості.
4. Члени наглядової ради.

9. Продаж цінних паперів за ринковим курсом відбувається:

1. За рішенням емітента.
2. На вторинному ринку цінних паперів.
3. На первинному ринку цінних паперів.
4. Жодна відповідь не є правильною.

10. Ознакою, притаманною тільки для корпорацій, є:

1. Виплата дивідендів.
2. Використання найманої праці.
3. Розподіл прибутку між власниками фірми.
4. Залучення до управління найманих менеджерів.

Тема 2.7. Конкуренція. Типи ринкових структур

Ринкова конкуренція. Методи конкурентної боротьби. Типи ринкових структур: ринки досконалої і недосконалої конкуренції (ринки чистої конкуренції, монопольний ринок, ринок олігополії, ринок монополістичної

конкуренції). Захист конкуренції. Розвиток конкурентних відносин в Україні.

1. Які економічні наслідки має конкуренція між покупцями?

1. В цілому позитивні, бо ця конкуренція змушує виробників поступово знижувати ціни на товари і послуги.
2. Зменшення дефіциту товарів і послуг, підвищення їх якості.
3. Можливість підвищити ціни на товари та послуги.
4. Наслідки можуть бути як позитивними, так і негативними в залежності від того, як будуть змінюватися ринкові ціни і пропозиція товарів та послуг.

2. Досконала конкуренція в економіці:

1. Забезпечує всім підприємцям свободу вибору економічних дій.
2. Завдає лише збитків більшості підприємців.
3. Небажане явище для підприємців.
4. Стимує науково-технічний прогрес.

3. Недосконала конкуренція – це:

1. Будь-яке монопольне втручання у процес ціноутворення.
2. Забруднення великими підприємствами навколишнього середовища.
3. Встановлення державного контролю за рівнем товарних цін.
4. Перерозподіл державою доходів конкуруючих суб'єктів через бюджетно-податкову систему.

4. Цінова дискримінація – це:

1. Продаж за різними цінами однієї й тієї ж продукції різним покупцям.
2. Диференціація заробітної плати робітників фірми.
3. Підвищення ціни на товари більш високої якості.
4. Збільшення прибутку за рахунок встановлення більш високих цін на товари.

5. Що безпосередньо не є причиною виникнення монополізму?

1. Поглиблення суспільного поділу праці.
2. Прагнення до максимізації прибутку.
3. Підвищення рівня концентрації виробництва і капіталу.
4. Зниження ефективності функціонування індивідуальної приватної власності.

6. Що найбільш повно характеризує сутність економічної монополії?

1. Угода чи змова підприємств, що зосереджують у своїх руках основну частину виробництва і збуту певної продукції.
2. Велике акціонерне товариство.
3. Спільне підприємство.

4. Велика торговельно-промислова група.

7. Яке з нижченаведених явищ можна вважати монополією?

1. За участю і під впливом профспілок визначається заробітна плата найманих працівників вугільної промисловості.
2. Споживчий кооператив, який об'єднує більшість мешканців селища, закуповує олію для своїх членів.
3. Міська державна адміністрація встановила єдині тарифи на користування міським транспортом.
4. В обласному центрі три фірми, що займаються виготовленням пластикових вікон, зменшили свої ціни на 10%.

8. Що є суттєвою ознакою монополістичної конкуренції?

1. Конкуренція багатьох фірм однієї галузі, які виробляють диференційовані продукти.
2. На ринку діє обмежена кількість виробників.
3. Конкуренція фірм-монополістів різних галузей за споживача.
4. Фірми можуть вільно виходити на ринок і залишати його.

9. Важливою рисою олігополістичної конкуренції є:

1. Наявність у галузі обмеженої кількості великих фірм, що випускають стандартизовані або диференційовані товари.
2. Наявність великої кількості фірм-виробників певного товару.
3. Наявність фірм, які випускають диференційовані товари.
4. Концентрація виробництва у одного виробника.

10. Ринки досконалої та монополістичної конкуренції мають загальну рису:

1. Випускаються диференційовані товари.
2. Випускаються однорідні товари.
3. На ринку оперує багато покупців та продавців.
4. Кожна фірма стикається з горизонтальною кривою попиту на свій продукт.

11. Монополістична конкуренція характеризується тим, що:

1. Фірми випускають унікальну продукцію.
2. На ринку діє невелика кількість фірм.
3. Фірми випускають диференційовану продукцію.
4. Фірми перебувають у взаємній залежності між собою.

12. Довгострокова рівновага на ринках монополістичної конкуренції означає, що:

1. Ринкові ціни дорівнюють мінімальному значенню довгострокових середніх витрат.

2. Підприємства не отримують економічного прибутку.
3. Ціни дорівнюють граничним витратам.
4. Усі виробничі потужності задіяні.

13. Якщо при певному обсязі виробництва граничні витрати монопольної конкурентної фірми менші за її середні витрати і дорівнюють граничному доходу, то це означає, що:

1. Фірма отримує прибутки.
2. Фірма несе збитки.
3. Фірма досягла рівноважного обсягу виробництва.
4. Правильної відповіді немає.

14. Фірма у стані рівноваги отримує на ринку монополістичної конкуренції прибуток у разі, якщо її:

1. $AC = P$.
2. $AC < P$.
3. $AC > P$.
4. $AC = MC$.

15. Фірма у стані рівноваги на ринку монополістичної конкуренції несе збитки, якщо її:

1. $AC = MC$.
2. $AC < P$.
3. $AC = P$.
4. $AC > P$.

16. Заправна станція є прикладом фірми, що працює на ринку монопольної конкуренції. Що з нижчезазначеного Ви вважате нетиповим для неї?

1. Економічний прибуток у короткостроковому періоді.
2. Нульовий прибуток у довгостроковому періоді.
3. Економічний прибуток у довгостроковому періоді.
4. Використання місця розташування для диференціації продукції.

17. Прихильники точки зору на монополістичну конкуренцію як достатньо ефективну та вигідну споживачам стверджують, що:

1. За умов монополістичної конкуренції фірми виробляють ефективний, з точки зору ринку, обсяг продукції.
2. Диференціація продукту сприяє кращій реалізації різноманітних уподобань споживачів.
3. Досконала конкуренція призводить до жорсткої цінової війни між фірмами.
4. В умовах монополістичної конкуренції досягається ефективно, з точки зору суспільства, використання ресурсів.

18. Олігополія – це ринкова структура, де оперує:

1. Велика кількість фірм, які конкурують між собою та виробляють однорідний продукт.
2. Велика кількість фірм, які конкурують між собою та виробляють диференційований продукт.
3. Невелика кількість фірм, які конкурують між собою.
4. Невелика кількість фірм, які не конкурують між собою.

19. Ви припускаєте, що, коли Ваша фірма знизить свою ціну, конкуренти відповідно знизять свої ціни, але якщо Ви підвищите її, жодна фірма не візьме з Вас приклад. Це означає, що Ваша фірма:

1. Є ціновим лідером на олігополістичному ринку.
2. Має "ламану" криву попиту.
3. Стикається з конкуренцією "не на життя, а на смерть".
4. Найбільш ефективна в галузі.

20. Найвірогідніше, що учасник картелю збільшив би світ прибуток:

1. Встановлюючи вищу ціну, ніж у інших учасників картелю.
2. Продаючи свої товари за нижчою ціною, ніж у інших учасників картелю.
3. Проводячи активну нецінову конкуренцію.
4. Обмежуючи нижче встановленої квоти випуск своєї продукції, щоб підвищити ціну.

21. У довгостроковому періоді:

1. Фірми, які оперують в умовах монополістичної конкуренції, отримують нульовий економічний прибуток.
2. Високі вхідні бар'єри для вступу на ринок роблять можливим отримання олігополістом економічного прибутку.
3. Фірми, які оперують в умовах досконалої конкуренції, отримують нульовий економічний прибуток.
4. Усі попередні твердження правильні.

22. Олігополістичний ринок має таку спільну рису з ринком монополістичної конкуренції, як:

1. Відсутні будь-які бар'єри для входження в галузь.
2. Для фірми характерна стратегічна поведінка.
3. Діє незначна кількість виробників.
4. Фірми мають ринкову владу.

23. Граничний дохід є не нижчим, ніж ринкова ціна для фірми, що функціонує в умовах:

1. Досконалої конкуренції.
2. Монополії.
3. Монополістичної конкуренції.

4. Олігополії.

24. Яке з наведених нижче тверджень означає, що умови досконалої конкуренції не виконуються?

1. Фірма знаходиться у стадії рівноваги, коли її граничний прибуток дорівнює граничним витратам.
2. Крива граничних витрат перетинає криву середніх сукупних витрат у точці мінімуму АТС.
3. Крива попиту на продукт фірми має від'ємний нахил.
4. Криві середніх та граничних витрат мають u-подібну форму.

25. У короткостроковому періоді фірма, що діє на ринку досконалої конкуренції, припинить виробництво, коли виявиться, що:

1. Ціна менша мінімальних середніх змінних витрат.
2. Нормальний прибуток менший середньогалузевого.
3. Загальний дохід менший загальних витрат.
4. Ціна продукту менша загальних витрат.

26. На відміну від конкурентної фірми монополіст:

1. За кривою ринкового попиту може вибрати комбінацію ціни та обсягу випуску, що забезпечуватиме максимум прибутку.
2. Отримує максимальний прибуток лише тоді, коли граничний дохід дорівнює граничним витратам.
3. Може виробити будь-який обсяг продукції і продати її за будь-яку ціну.
4. Може призначити будь-яку ціну за свій продукт, прагнучи максимізувати прибуток.

27. Монополіст, який максимізує прибуток, буде зменшувати ціну на свій продукт, якщо:

1. Середні витрати зменшуються.
2. Витрати на рекламу зростають.
3. Граничний дохід дорівнює змінним витратам.
4. Граничний дохід вищий граничних витрат.

28. Цінова дискримінація – це:

1. Різниця в оплаті праці за національністю чи статтю.
2. Експлуатація трудящих шляхом встановлення високих цін на товари широкого вжитку.
3. Продаж за різними цінами однієї і тієї ж продукції різним покупцям.
4. Підвищення ціни на товари більш високої якості.

29. Весь споживчий надлишок присвоює фірма, яка:

1. Монополізує ринок.
2. Максимізує різницю між граничним прибутком і граничними витратами.

3. Здійснює повну цінову дискримінацію.
4. Сегментує ринок.

30. Монополія є неефективною, тобто виробляє продукцію в неефективних обсягах, тому що:

1. Ціна перевищує граничний дохід.
2. Граничний дохід перевищує граничні витрати.
3. Граничні витрати перевищують середні витрати.
4. Середні витрати перевищують граничні витрати.

31. Уряд може присвоїти весь монопольний прибуток, якщо встановить ціну на рівні:

1. Середніх витрат (AC).
2. Середніх змінних витрат (AVC).
3. Середніх постійних витрат (ARC).
4. Граничних витрат (MC).

32. Якщо уряд регулює природну монополію і виходить лише з вимоги ефективності, тоді ціна має бути встановлена на рівні:

1. Середніх витрат.
2. Граничних витрат.
3. Постійних витрат.
4. Сукупних витрат.

33. Посилення тенденції до монополізації в економіці будь-якої країни приводить до:

1. Ефективного розподілу і використання ресурсів.
2. Зменшення тиску державного регулювання.
3. Гострішої конкуренції.
4. Вищих цін та менших обсягів виробництва.

34. Що з наведеного нижче не призводить до монополії:

1. Патенти.
2. Ліцензії.
3. Виробництво та збут товару, який має багато близьких субститутів.
4. Контроль над стратегічними ресурсами, необхідними для виробництва товару.

35. Характерною ознакою олігополістичного ринку є те, що кожна фірма, яка перебуває на цьому ринку, виробляє:

1. Однорідний продукт.
2. Незначний обсяг галузевого випуску.
3. Значний обсяг галузевого випуску.
4. Диференційований продукт.

36. Фірма, яка працює в умовах досконалої конкуренції:

1. Може вплинути на обсяги ринкової пропозиції.
2. Не може вплинути на ринкову ціну.
3. Може вплинути на ринкову ціну.
4. Всі відповіді є неправильними.

37. У випадку двосторонньої монополії на ринку праці рівноважна ціна скоріш за все буде дорівнювати:

1. Рівноважній ціні монополії.
2. Рівноважній ціні моносонії.
3. Рівноважній ціні ринку повної конкуренції.
4. Якійсь величині, що менша за рівноважну ціну монополії, але більша за рівноважну ціну моносонії.

38. Ламана крива попиту для фірми-олігополіста обов'язково передбачає:

1. Розрив в кривій граничного доходу.
2. Розрив в кривій граничних витрат.
3. Що ціна товару не повинна бути вища граничного прибутку.
4. Що поведінка фірми неоптимальна.
5. Тасмну угоду з фірмами-конкурентами для підтримки узгодженої ціни.

39. Умовою закриття досконало конкурентної фірми є ситуація, коли:

1. Фірма отримує нульовий прибуток.
2. Ціна дорівнює середнім витратам.
3. Ціна нижча за середні змінні витрати.
4. Фірма отримує бухгалтерський прибуток, але не отримує економічного прибутку.
5. Загальні витрати дорівнюють загальному прибутку.

40. Вивчення ринку досконалої конкуренції є важливим, тому що:

1. Більшість ринків – це ринки досконалої конкуренції.
2. Усі ринки в країнах з розвинутою ринковою економікою є ринками досконалої конкуренції.
3. Ринок досконалої конкуренції – це модель ефективного розподілу обмежених ресурсів.
4. Це важливо для вивчення зовнішніх чинників.

41. Конкурентній фірмі, що одержує нульовий економічний прибуток, треба:

1. Підвищити ціну на свій товар.
2. Розширювати виробництво і намагатись одержати додатну величину економічного прибутку.

3. Залишити галузь і знайти більш прибуткове застосування задіяних ресурсів.

4. Діяти так, як і раніше.

42. Неконкурентність та невинятковість – це характеристики:

1. Недоброякісного товару.
2. Дефіцитного товару.
3. Суспільного блага.
4. Факторів виробництва.

43. Крива попиту чистої монополії:

1. Є досконало нееластичною.
2. Має згин в точці ціни максимального прибутку.
3. Збігається з кривою граничного доходу.
4. Лежить нижче кривої граничного доходу.
5. Лежить вище кривої граничного доходу.

44. Якщо фірми в конкурентній галузі заробляють сьогодні економічний прибуток, то які існують для ряду фірм галузі та для цін на їхню продукцію наслідки у довготерміновому періоді?

Число фірм

1. Збільшиться.
2. Збільшиться.
3. Зменшиться.
4. Зменшиться.
5. Зменшиться.

Ціна продукції

1. Зросте.
2. Зменшиться.
3. Зросте.
4. Зменшиться.
5. Без змін.

45. Яких наслідків можна сподіватися від зростання економічних прибутків у конкретній галузі виробництва?

1. Фірми вийдуть з галузі.
2. Фірми вироблятимуть менше.
3. Нові фірми входитимуть в галузь.
4. Споживачі купуватимуть менше.
5. Споживачі купуватимуть більше.

46. Весь споживчий надлишок привласнює фірма, яка:

1. Монополізує ринок.
2. Здійснює досконалу цінову дискримінацію.
3. Максимізує різницю між граничним прибутком і граничними витратами.
4. Сегментує ринок.
5. Максимізує валовий прибуток.

47. Монополіст-виробник електронного обладнання випускає і продає такий обсяг продукції, при якому: $MR = \$ 180$; $MC = \$ 100$; $ATC = \$ 200$. Щоб отримати максимум прибутку, фірма повинна:

1. Підвищити ціну і збільшити обсяг випуску.
2. Підвищити ціну і зменшити обсяг випуску.
3. Підвищити ціну і зберегти колишній обсяг випуску.
4. Знизити ціну і збільшити обсяг випуску.
5. Знизити ціну і зменшити обсяг випуску.

48. У монополіста граничні витрати звичайно менші ціни продукту, тому що:

1. Ціна менша граничного прибутку.
2. Ціна більша граничного прибутку.
3. Граничні витрати менші середніх витрат.
4. Граничні витрати більші середніх витрат.
5. Всі попередні відповіді неправильні.

Тема 2.8 Види ринків. Доходи та їх розподіл

Види ринків: товарів та послуг, природних ресурсів (землі), праці, капітальних ресурсів, грошей, цінних паперів, інформації. Особливості взаємодії попиту, пропозиції та формування цін на різних ринках. Сутність та види доходів у ринковій економіці. Рента, її види та механізм формування. Заробітна плата та чинники її диференціації. Позичковий процент. Ставка позичкового процента. Доходи на цінні папери. Курс акцій та чинники, що його визначають. Номінальні та реальні доходи. Заощадження та інвестиції. Структура та динаміка доходів населення України.

1. У чому полягає основна специфіка аграрних відносин?

1. Використання землі як основного засобу виробництва.
2. Незалежність виробництва від природних умов.
3. Процес виробництва має регулярний характер.
4. Монополізм у виробництві.

2. Що не входить до структури аграрних відносин?

1. Відносини з приводу технології обробки землі.
2. Відносини з приводу форм господарського використання землі.
3. Відносини з приводу привласнення землі та результатів сільськогосподарського виробництва.
4. Відносини з приводу економічних форм реалізації власності на землю.

3. Земельний рентний дохід – це дохід, який:

1. Одержують власники землі за використання їх земель та інших природних ресурсів.

2. Одержують власники від продажу землі.
3. Одержують продавці від продажу сільськогосподарської і продукції.
4. Одержують власники від продажу землі та інших природних ресурсів.

4. Що не входить в орендну плату за землю?

1. Страхові відшкодування.
2. Процент на капітал, вкладений у землю.
3. Земельна рента.
4. Амортизаційні відрахування.

5. Ціна землі – це:

1. Дисконтована земельна рента.
2. Грошова оцінка доходів, отриманих від хазайнування на землі.
3. Грошові витрати на виробництво та реалізацію сільськогосподарських продуктів.
4. Грошове відображення вартості землі.

6. Земельна рента за інших рівних умов буде зростати, якщо:

1. Ціна на землю знижується.
2. Попит на землю скорочується.
3. Пропозиція на землю зростає.
4. Попит на землю зростає.

7. Ціна землі в ринковій економіці залежить від:

1. Ренти, що її отримує власник землі.
2. Загального рівня цін на сільськогосподарську продукцію.
3. Процента на капітал, вкладений в землю.
4. Ренти та норми процента на банківські вклади.

8. Що характеризує номінальну заробітну плату?

1. Заробітна плата у поточному грошовому вираженні.
2. Премія за ризик.
3. Дивіденди на акції.
4. Підприємницький дохід.

9. Що є реальною заробітною платою?

1. Кількість товарів та послуг, які можна придбати за номінальну заробітну плату.
2. Заробітна плата і премія.
3. Заробітна плата і відпускні.
4. Заробітна плата за основним місцем роботи та за сумісництвом.

10. Диференціація доходів – це:

1. Різниця у рівнях доходів, одержаних різними людьми за певний період.

2. Співвідношення мінімальної заробітної плати та розміру прожиткового мінімуму.
3. Різниця між найбільшим та найменшим рівнем доходу, що склалася у суспільстві.
4. Співвідношення між мінімальною заробітною платою і мінімальною пенсією.

11. „Споживчий кошик” – це:

1. Вартість набору товарів і послуг, що є життєво необхідними.
2. Науково обгрунтована норма споживання товарів для певних груп населення.
3. Вартість певного набору товарів і послуг.
4. Мінімум калорій, які повинен одержувати організм людини за певний період часу.

12. У чому суть заробітної плати в умовах товарно-ринкового господарювання?

1. Заробітна плата – це грошовий вираз вартості товару робочої сили.
2. У повній виплаті робітнику за його працю.
3. Зарплата – це кількість товарів, які найманий робітник може купити за зароблені ним гроші.
4. Ціна праці.

13. Система соціальних гарантій – це:

1. Нормативні зобов'язання держави перед певними категоріями населення щодо забезпечення їх доходів, отримання певних благ, послуг, робочих місць.
2. Основні принципи морально-етичних взаємовідносин між членами суспільства.
3. Економічні умови діяльності суб'єктів господарювання, що забезпечуються державою.
4. Політика держави у сфері освіти, медицини, культури.

14. Якщо обсяг використовуваного доходу в даній країні збільшиться, то:

1. Середня схильність до споживання і до заощадження зросте.
2. Середня схильність до споживання підвищиться, а до заощадження впаде.
3. Середня схильність до споживання впаде, а до заощадження підвищиться.
4. Середня схильність до споживання і до заощадження впаде.
5. Всі попередні відповіді неправильні.

15. Що з перерахованого нижче відображає зростання автономних витрат:

1. Зсув кривої споживчої функції вгору.
2. Зростання інвестицій у міру збільшення ЧНП.
3. Рух вздовж кривої споживчої функції вгору.
4. Рух вздовж кривої споживчої функції вниз.
5. Всі попередні відповіді правильні.

16. Крива інвестиційного попиту відбиває вплив:

1. Рівня номінальної процентної ставки на автономні інвестиції.
2. Очікуваної норми чистого прибутку на автономні інвестиції.
3. Обсягу доходу у розпорядженні на залежні інвестиції.
4. Рівня реальної процентної ставки на автономні інвестиції.
5. Тільки 2 і 4.

17. Що не можна безпосередньо віднести до функцій закону вартості?

1. Регулювання попиту та пропозиції.
2. Регулювання розподілу капіталів і праці між сферами суспільного виробництва.
3. Стимулювання розвитку продуктивних сил.
4. Диференціацію товаровиробників.

18. Що найбільш повно визначає сутність ринкового господарства?

1. Сфера товарного та грошового обігу.
2. Сукупність підрозділів збуту та постачання виробничих підприємств.
3. Невід'ємний компонент товарного виробництва й обігу.
4. Сукупність торговельно-посередницьких підприємств.

19. Що не є елементом механізму ринку?

1. Суспільний поділ праці.
2. Пропозиція.
3. Попит.
4. Конкуренція.

20. Яку з функцій ринку слід вважати комплексною, агрегованою?

1. Забезпечення гармонійної взаємодії виробництва і споживання та безперервності суспільного відтворення.
2. Стимулювальну.
3. Контрольну.
4. Санації.

21. При прийнятті рішень про інвестиції фірми беруть до уваги:

1. Номінальну процентну ставку.
2. Реальну процентну ставку.

3. Номінальну процентну ставку з урахуванням реальної ставки процента.
4. Інші, не вказані фактори.

22. Що являє собою ринок капіталу?

1. Інвестиційний ринок, ринок кредитів, ринок цінних паперів.
2. Ринок праці.
3. Ринок товарів народного споживання.
4. Ринок послуг.

23. Зміни рівня реальної заробітної плати можна визначити, порівнюючи зміни рівня номінальної заробітної плати зі змінами у:

1. Рівні цін на товари та послуги.
2. Нормі прибутку.
3. Ставках оподаткування.
4. Тривалості робочого часу.

24. При збільшенні ставок заробітної плати:

1. Відбудеться скорочення зайнятості, якщо попит на працю абсолютно нееластичний.
2. Відбудеться збільшення зайнятості, якщо попит на працю еластичний.
3. Відбудеться збільшення зайнятості, якщо попит на працю нееластичний.
4. Відбудеться скорочення зайнятості, якщо попит на працю еластичний.

25. Граничні витрати на оплату праці:

1. Є збільшенням змінних витрат при збільшенні обсягу випуску продукції на одиницю.
2. Є збільшенням постійних витрат при збільшенні обсягу випуску продукції на одиницю.
3. Є збільшенням сукупних витрат на працю при наймі додаткового працівника.
4. Абсолютно нееластичні для монополіста.

26. Підприємницький дохід складається з:

1. Доходу від факторів виробництва.
2. Нормального прибутку за вирахуванням внутрішніх витрат.
3. Економічного і нормального прибутку.
4. Виручки від реалізації за вирахуванням внутрішніх витрат.

27. За даного попиту на інвестиції їх величина:

1. Не залежить від процентної ставки.
2. Може або збільшуватися, або зменшуватися при підвищенні процентної ставки.
3. Буде скорочуватись, якщо буде підвищуватися процентна ставка.
4. Буде збільшуватися, якщо буде підвищуватися процентна ставка.

28. Функція споживання за своїм характером:

1. Дефініційна функція.
2. Поведінкова функція.
3. Технологічна функція.
4. Інституціональна функція

29. Обґрунтовуючи функцію споживання, яка відповідає „основному психологічному закону”, Дж. Кейнс виходив з гіпотези:

1. Перманентного доходу.
2. Відносного доходу.
3. Абсолютного доходу.
4. „Життєвого циклу”.

Тема 2.9 Ринкова інфраструктура

Сутність та призначення ринкової інфраструктури. Елементи ринкової інфраструктури. Основні функції та механізм діяльності товарних та фондових бірж, банків, страхових компаній, довірчих товариств, інвестиційних фондів, служб зайнятості, інформаційно-консультативних фірм, аудиторських організацій. Ринкова інфраструктура в Україні.

1. Що не належить до ринкової інфраструктури?

1. Владні структури та інститути держави.
2. Різного роду біржі.
3. Маркетингові й відповідні науково-дослідні служби та установи.
4. Інформаційно-посередницькі інституції.

2. Що більш точно розкриває природу торговельного капіталу?

1. Капітал сфери обігу.
2. Грошовий капітал.
3. Товарний капітал.
4. Капітал, що обслуговує посередницьку реалізацію товарів.

3. Яка з характеристик кредиту є найбільш узагальненою?

1. Гроші, що надаються у позику під певний відсоток.
2. Матеріальні цінності, що надаються у користування за плату.
3. Відстрочка платежу.
4. Мобілізація тимчасово вільних коштів на потреби розширеного відтворення.

4. Що більш повно характеризує цінні папери?

1. Грошові документи, що засвідчують право володіння або відносини позики і передбачають виплату дивідендів, відсотків.
2. Фіктивний капітал.

3. Акції і облигації.
4. Депозитні сертифікати.

5. Яке визначення характеризує природу акціонерного капіталу?

1. Приватний капітал, що функціонує в колективній формі.
2. Форма нагромадження капіталу.
3. Вільний капітал підприємців.
4. Вільні кошти населення.

6. Що із нижчеперерахованого входить в інфраструктуру ринку?

1. Товарні біржі; фондова біржа; банки.
2. Торговий дім; аукціони; торгово-промислові палати.
3. Комерційно-інформаційні центри; брокерські, страхові, аудиторські і холдингові компанії.
4. Усі відповіді правильні.

7. Який банк України виконує функцію емісійного центру?

1. Національний банк України.
2. Укресімбанк.
3. Ощадний банк.
4. Комерційні банки.

8. Надаючи кредит, власник обумовлює:

1. Повернення позики через певний строк.
2. Отримання підприємцем певного доходу.
3. Удосконалення виробництва.
4. Організацію нових робочих місць.

9. Особливістю аукціонів є:

1. Продаж певних товарів, які не користуються попитом.
2. Повна відповідальність продавця за якість пропонованих товарів.
3. Форма продажу товарів, попередньо виставлених для ознайомлення.
4. Продаж товарів з метою отримання монопольно високої ціни.

10. Біржа праці виконує такі функції:

1. Аналізує стан ринку праці, прогнозує попит і пропозицію робочої сили.
2. Проводить облік громадян, які звертаються за допомогою у працевлаштуванні.
3. Сприяє працевлаштуванню працездатних.
4. Виплачує допомогу в зв'язку з втратою роботи.
5. Всі відповіді правильні.

11. Фондова біржа – це:

1. Організований ринок, на якому відбувається купівля-продаж цінних паперів.
2. Місце, де продають і купують акції акціонерних компаній.
3. Ринок, на якому продають облігації державної позики.
4. Важливий елемент ринку капіталів.

12. Аудиторські фірми функціонують з метою:

1. Контролю підприємствами та організаціями чинних норм господарського права у сфері фінансово-кредитних відносин.
2. Виконання на замовлення аналізу фінансової діяльності підприємств, їхніх річних бухгалтерських звітів і балансів.
3. Здійснення послуг на замовлення державних органів або підприємств.
4. Всі відповіді правильні.

Тема 2.10 Гроші та банки

Функції та види грошей (готівкові, безготівкові, засоби, що замінюють гроші, міжнародні гроші). Грошова маса. Вплив рівня цін на купівельну спроможність грошей. Рівняння Фішера. Вимірювання кількості грошей в обігу. Грошові агрегати. Структура банківської системи та основні операції комерційних банків. Депозити. Види депозитів. Простий та складний відсоток за депозитами. Роль банків у створенні грошей. Сутність, джерела, форми та значення кредиту. Структура та особливості банківської системи України.

1. Гроші сприяють спеціалізації в економіці, тому що, перш за все:

1. Знижують витрати обмінних операцій.
2. Стимулюють заощадження та інвестиції у виробництво.
3. Можуть бути використані для придбання будь-яких товарів і послуг.
4. Збільшують взаємозалежність товаровиробників і споживачів.

2. Які мотиви, що формують попит на гроші, виділяє Дж. Кейнс:

1. Спекулятивний.
2. Трансакційний.
3. Мотив перестороги.
4. Всі відповіді правильні.

3. За умови збільшення рівня цін попит на реальні касові залишки

1. Збільшується.
2. Зменшується.
3. Залишається незмінним.
4. Зовсім не залежить від зміни рівня цін.

4. Фірма планує взяти банківську позику на будівництво нового підприємства. Процентна ставка становить 18% річних. Очікувана норма прибутку – 20%. За цих умов фірма:

1. Не буде будувати нове підприємство.
2. Буде будувати нове підприємство.
3. Не може прийняти рішення за даної інформації.
4. Правильна відповідь відсутня.

5. Який фактор не впливає на пропозицію грошей?

1. Емісія грошей.
2. Дефіцит держбюджету.
3. Купівля-продаж Національним банком державних цінних паперів на відкритому ринку.
4. Нормативи обов'язкових резервів комерційних банків.

6. Грошовий агрегат M_2 відрізняється від агрегату M_1 на величину:

1. Готівки в обігу.
2. Депозитних сертифікатів банків.
3. Строкових вкладів в ощадних банках.
4. Облігацій державної позики.

7. Якщо реальний ВВП збільшиться в 1,2 раза, а грошова маса зростає на 8 %, то рівень цін при стабільній швидкості обігу грошей:

1. Зростає на 10%.
2. Зменшиться на 10%.
3. Залишиться незмінним.
4. Зростає на 12%.

8. Збільшення швидкості обігу грошей за умови, що грошова і товарна маси залишились незмінними, свідчить про те, що:

1. Спостерігаються ознаки економічного зростання.
2. Збільшилась купівельна спроможність грошей.
3. Ціни зростають.
4. Ціни зменшуються.

9. Зростання резервних вимог не приведе до зміни пропозиції грошей, якщо:

1. Не зміниться співвідношення резервів і депозитів.
2. Не зміниться співвідношення готівкових грошей і депозитів.
3. Не зміниться обсяг надлишкових банківських резервів.
4. Не зміниться грошова база.

10. Якщо і грошова база, і грошовий мультиплікатор подвоюються, тоді пропозиція грошей:

1. Залишається незмінною.

2. Подвоюється.
3. Збільшується більш як удвічі.
4. Зменшується вдвічі.

11. Які з перерахованих складових грошової маси входять у грошовий агрегат M_1 , M_2 ?

1. Металеві гроші, що знаходяться у Вас у наявності.
2. Строковий вклад в ощадному банку.
3. Банкноти у Вас на руках.
4. Облігації державної позики.
5. Поточний рахунок у банку.

12. Якщо номінальний ВВП скоротиться, тоді:

1. Трансакційний попит на гроші і загальний попит на гроші залишаться незмінними.
2. Скоротиться трансакційний попит на гроші і загальний попит на гроші.
3. Зросте трансакційний попит на гроші, але скоротиться загальний попит на гроші.
4. Скоротиться трансакційний попит на гроші, але зросте загальний попит на гроші.
5. Зросте трансакційний попит на гроші і загальний попит на гроші.

13. Якщо номінальний обсяг ВВП складає 5000 млн. грн., а трансакційний попит на гроші складає 1000 млн. грн., тоді:

1. Загальний попит на гроші складає 6000 млн. грн.
2. У середньому кожна гривня обертається 5 разів на рік.
3. Необхідно збільшувати обсяг пропозиції грошей.
4. Необхідно зменшувати обсяг пропозиції грошей.

14. Якщо попит на гроші і пропозиція грошей будуть рости, тоді:

1. Рівноважна кількість грошей і рівноважна процентна ставка скоротяться.
2. Рівноважна кількість грошей і рівноважна процентна ставка виростуть.
3. Рівноважна процентна ставка виросте, а зміну кількості грошей передбачити неможливо.
4. Рівноважна кількість грошей виросте, а зміну рівноважної процентної ставки передбачити неможливо.
5. Неможливо передбачити зміну кількості грошей і рівноважної процентної ставки.

15. Грошовий агрегат M_1 визначається за формулою:

1. M_0 + поточні рахунки.
2. M_0 + строкові депозити.
3. M_2 – строкові депозити.
4. M_0 + розрахункові рахунки.

16. *Грошовий мультиплікатор визначається за формулою:*

1. $m = 1 + \frac{rr}{cr} + rr$.
2. $m = 1 + \frac{cr}{rr} + cr$.
3. $m = 1 - \frac{cr}{rr} + cr$.

17. *Якщо на грошовому ринку попит збільшився за сталої пропозиції, то:*

1. Знизиться процентна ставка.
2. Зростуть ціни на облігації.
3. Зросте процентна ставка.
4. Знизяться ціни на облігації.

18. *Якщо на грошовому ринку збільшилася пропозиція за незмінного попиту, то:*

1. Зростуть ціни на облігації.
2. Зросте процентна ставка.
3. Знизяться ціни на облігації.
4. Знизиться процентна ставка.

19. *Щоб збільшити грошову пропозицію Нацбанк повинен:*

1. Продати державні облігації.
2. Купити державні облігації.
3. Зменшити резервну норму.
4. Підвищити резервну норму.

20. *Яке із наведених тверджень є правильним?*

1. Процентна ставка прямо впливає на грошову пропозицію.
2. Процентна ставка прямо впливає на попит на гроші як активи.
3. Процентна ставка обернено впливає на попит на гроші як активи.
4. Процентна ставка прямо впливає на попит на облігації.

21. *Яке із наведених тверджень є помилковим?*

1. Банківські резерви = обов'язковим резервам.
2. Грошова база = депозитні гроші + готівкові гроші.
3. Чим вища процентна ставка, тим більша альтернативна вартість грошей.
4. Грошова база – це гроші високої ефективності.

22. *Нацбанк може впливати на грошову пропозицію за допомогою:*

1. Операцій з державними цінними паперами.
2. Зміни коефіцієнта готівки.
3. Зміни норми додаткових резервів.
4. Зміни облікової ставки.

23. Яка з наведених формул є правильною?

1. $M^s = MB + D$.

2. $M^s = MB + R$.

3. $\Delta M = \Delta D \cdot m$.

4. $\Delta M = \Delta H \cdot m$.

Тема 2.11 Роль держави в ринковій економіці

Держава у ринковій економіці. Позитивні та негативні зовнішні ефекти (витрати та вигоди третьої сторони). Суспільні (громадські) блага. Економічні функції держави: формування правових засад функціонування економіки, захист конкуренції, перерозподіл ресурсів і доходів, стабілізація економіки.

1. Що слід вважати цілісною системою державного регулювання економіки?

1. Сукупність заходів законодавчого, економічного, контрольного характеру стосовно виробничо-господарської діяльності.
2. Забезпечення дотримання юридичними та фізичними особами чинного законодавства.
3. Прогнозування та індикативне планування соціально-економічних процесів.
4. Оподаткування, фінансування та кредитування суб'єктів господарської діяльності.

2. Що не є безпосередньо об'єктом державного регулювання в економіці?

1. Визначення місця і ролі кожної підприємницької структури в системі суспільного поділу праці.
2. Стимулювання економічного зростання, антикризове і антимонопольне регулювання.
3. Регулювання зайнятості населення та обмеження безробіття.
4. Заохочення прогресивних зрушень у галузевих і регіональних структурах та підтримка експорту.

3. Що є однією з економічних функцій держави?

1. Антимонопольне регулювання.
2. Дослідження навколоземного простору.
3. Укладання різних міжнародних угод.
4. Отримання прибутку.

4. Що є головною метою державного регулювання ринкової економіки?

1. Економічне зростання та соціальна стабільність у суспільстві.
2. Virivnyuvannya ekonomichnogo tsiklu.

3. Удосконалення галузевої та регіональної структури господарства.
4. Охорона навколишнього природного середовища.

5. Грошово-кредитна політика проводиться:

1. Фінансово-кредитними установами країни.
2. Урядом держави.
3. Центральним банком країни.
4. Міністерством фінансів.

6. У функції держави в ринковій економіці не входить:

1. Регулювання цін на продукцію приватного сектора.
2. Законотворча діяльність.
3. Підтримка конкурентного середовища.
4. Антициклічне регулювання економіки.

7. Негативні зовнішні ефекти призводять до того, що товар:

1. Випускається в недостатній кількості і на нього призначаються необґрунтовано високі ціни.
2. Випускається в надмірній кількості і на нього призначаються необґрунтовано високі ціни.
3. Випускається в недостатній кількості і на нього призначаються надто низькі ціни.
4. Випускається в надмірній кількості і на нього призначаються надто низькі ціни.

8. Що з нижченаведеного є корегувальною субсидією:

1. Допомога постраждалим від Чорнобильської катастрофи.
2. Високе мито на автомобілі, що імпортуються в Україну.
3. Надбавки до заробітної плати за шкідливі для здоров'я умови праці.
4. Нічого з наведеного.

9. Теорема Коуза дає змогу ефективно вирішити проблеми зовнішніх ефектів за наявності таких умов:

1. Невелика кількість залучених до переговорів суб'єктів господарювання.
2. Невизначеність права власності на зовнішній ефект.
3. Державне втручання у процес ціноутворення.
4. Можливість застосування цінової дискримінації.

10. Згідно з теоремою Коуза права власності на забруднення мають бути передані:

1. Підприємствам, що забруднюють довкілля.
2. Тим, кому забруднення завдає шкоди.
3. Половина – підприємствам-забруднювачам, а половина тим, кому завдано шкоди.

4. Кожне із зазначених тверджень правильне.

11. Чистий суспільний товар:

1. Конкурентний і винятковий.
2. Неконкурентний і невинятковий.
3. Неконкурентний.
4. Невинятковий.
5. Надається державою.

12. Крива ринкового попиту на суспільне благо:

1. Не відрізняється від кривої попиту на приватне благо.
2. Показує загальну вартість, яку всі індивіди платять за кожну одиницю товару.
3. Визначається по горизонталі сумою всіх кривих індивідуального попиту.
4. Показує загальну кількість одиниць товару, що виробляється приватним сектором при кожному рівні ціни.

13. У країні виник дефіцит товарів, швидко зростають ціни. Які заходи економічної політики Ви вважаєте найкращими у цій ситуації?

1. Встановити державний контроль за цінами.
2. Розпочати випуск дефіцитних товарів на державних підприємствах.
3. Зняти кількісні обмеження на імпорт, зменшити митні тарифи.
4. Надати масштабні кредити вітчизняним товаровиробникам.

14. До яких наслідків приведе встановлення державою мінімальної ціни на товар вище рівноважної?

1. Виникне дефіцит і нормований розподіл товару.
2. Виникнуть надлишки товару.
3. Більшість населення зможе купити товар за такою ціною.
4. Пропозиція товару відразу зменшиться.

15. Видатний економіст XX століття Дж. М. Кейнс:

1. Послідовно відстоював принцип невтручання держави в економіку.
2. Запропонував формулу кількості грошей в обігу.
3. Вважав за необхідне стимулювати сукупну пропозицію.
4. Вважав, що саморегулювальні сили ринкової економіки не можуть забезпечити повну зайнятість.

16. Припустимо, що всі ресурси в економічній системі використовуються таким чином, що збільшувати виробництво одного продукту можна тільки за рахунок скорочення виробництва іншого продукту. Економіст назве таку ситуацію:

1. Нефективною.
2. Ефективною.

3. Економічною кризою.
4. Економічним зростанням.

17. Які з нижченаведених заходів відповідають одне одному?

1. Збільшення продажу Національним банком державних цінних паперів і зменшення грошової маси.
2. Збільшення ставки банківського процента і приватних інвестицій.
3. Падіння курсу акцій і зростання приватних інвестицій.
4. Збільшення державних витрат і зменшення грошової маси.

18. Аналіз часткової рівноваги відрізняється від аналізу загальної рівноваги тим, що він:

1. Здійснюється тільки в межах короткострокового періоду.
2. Застосовується для дослідження ефективності.
3. Передбачає, що зміни в цінах на одному ринку не викликають істотних змін на інших ринках.
4. Бере до уваги взаємозв'язки між цінами на всі товари.
5. Використовується тільки для дослідження ринків факторів виробництва.

19. Зовнішній ефект має місце, коли:

1. Нові товари виробляють із відходів виробництва.
2. Наслідки виробництва або споживання не були передбачені.
3. Виробник не сплачує за шкідливе і не отримує грошей за корисне, що супроводжує його виробництво.
4. Виробництво та споживання товару впливає безпосередньо на тих, хто не бере участі у купівлі-продажу цього товару.

20. Встановлення мінімальної ціни є неефективним засобом, оскільки:

1. Споживачі та виробники можуть виграти чи програти, проте втрати перевищують здобутки.
2. Споживачі програють, виробники виграють, проте виграш менший від втрат.
3. Споживачі програють, виробники можуть виграти чи програти, проте в цілому це завдає втрат.
4. Від цього програють і споживачі, і виробники

21. Економіка перебуває у стані Парето-ефективності, якщо:

1. Використовуються сучасні технології.
2. Ніхто не може поліпшити свого стану, не погіршивши стану іншого.
3. Граничний дохід дорівнює граничним витратам.
4. Досягнуто такого розподілу доходів, який задовольняє усіх.

Розділ 3 Національна економіка

Тема 3.1 Результати національного виробництва

Сутність та призначення основних макроекономічних показників. Валовий внутрішній продукт (ВВП). Валовий національний продукт (ВНП). Методика розрахунку ВВП та ВНП. Номінальний та реальний ВВП (ВНП). Дефлятор ВВП (ВНП). Потенційний та фактичний ВВП (ВНП). Інші макроекономічні показники (чистий національний продукт (ЧНП), національний дохід (НД), сукупний особистий дохід) та методика їх розрахунку. Нерівномірність розподілу доходів. Крива Лоренца. Використання макроекономічних показників у міжнародних порівняннях. Динаміка ВВП України та інших країн світу.

1. До складу валового внутрішнього продукту не включасться:

1. Амортизація.
2. Перевищення імпорту над експортом.
3. Кінцеве споживання населення.
4. Жодну відповідь не можна визнати правильною.

2. Попередньо створена вартість не повинна враховуватися при визначенні сукупної виготовленої вартості у національній економіці для того, щоб:

1. Уникнути інфляційних процесів.
2. Уникнути подвійного рахунку.
3. Вилучити витрати попереднього циклу.
4. Усі відповіді правильні.

3. Сукупний обсяг товарів та послуг, виготовлених в країні протягом року – це :

1. Національне багатство.
2. Національний дохід.
3. Чистий економічний добробут.
4. Валовий внутрішній продукт.

4. Як від'ємний чистий експорт впливає на товари споживання в межах країни? Споживання:

1. Збільшується.
2. Зменшується.
3. Не змінюється.
4. Стає від'ємним.

5. Яке з наведених нижче рівнянь характеризує формування доходу?

1. $Y = c - s$.
2. $Y = s - c$.
3. $Y = c + 1$.
4. $Y = c + s$.

6. До трансфертних платежів належать:

1. Субсидії.
2. Шкільне будівництво.
3. Заробітна плата державних службовців.
4. Податки.

7. Чистий експорт є позитивним, коли:

1. Експорт зменшується, імпорт зростає.
2. Експорт більший за імпорт.
3. Експорт та імпорт зменшуються.
4. Імпорт більший за експорт.

8. Підприємницькі заощадження – це:

1. Прибуток, який витрачається на особисте споживання підприємця.
2. Частина прибутку, яка залишається на підприємстві.
3. Частина прибутку, яку підприємець заощаджує на особисті потреби.
4. Прибуток, який підвищується внаслідок зростання цін.

9. Валовий національний продукт:

1. Обсяг виробництва товарів і послуг, що купуються з метою кінцевого споживання.
2. Показує обсяг виробництва, вироблений за допомогою факторів виробництва, що належать країні.
3. Товари і послуги, що купуються з метою подальшої обробки, переробки на географічній території країни.
4. Вартість продукції, що вироблена на географічній території країни.

10. Дохід від власності містить надходження від:

1. Праці за наймом.
2. Перерозподілу прибутку акціонерних компаній.
3. Валового доходу індивідуальних домашніх господарств.
4. Передбачених законом і добровільних соціальних виплат підприємців.

11. Чисті інвестиції – це:

1. Вартість використаних засобів виробництва.
2. Величина чистого прибутку.
3. Відновна вартість виробничих потужностей мінус амортизація.
4. Збільшення основних фондів.

12. Номінальний ВВП визначається за цінами:

1. Поточного року.
2. Попереднього року.
3. Наступного року.
4. Базового року.

13. У народному господарстві ВВП у ринкових цінах збільшився на 9% порівняно з попереднім роком. За цей час рівень цін зріс на 4%. Яким буде реальне зростання?

1. 4%.
2. 5%.
3. 13%.
4. 9%.

14. Дохід кінцевого використання – це:

1. Заробітна плата плюс поточні заощадження.
2. Заробітна плата: основна та додаткова.
3. Особистий дохід мінус індивідуальні податки та неподаткові платежі.
4. Сума коштів, яка складається з зарплати, ренти та доходу у формі процента за капітал.

15. Якщо обсяг реального ВВП знизився на 7%, а чисельність населення на 5%, то:

1. Реальний ВВП на душу населення збільшився.
2. Реальний ВВП на душу населення зменшився.
3. Номінальний ВВП не змінився.
4. Реальний ВВП збільшився, а номінальний зменшився.

16. Трансфертні платежі – це:

1. Виплати домашнім господарствам, які не зумовлені наданням з їх боку товарів та послуг.
2. Тільки виплати державою окремим особам.
3. Компонент доходу, який входить до складу ВВП.
4. Усі відповіді правильні.

17. Яка із величин не входить до складу ВВП, коли його розраховують за сумою витрат:

1. Валові інвестиції.
2. Чистий експорт товарів та послуг.
3. Заробітна плата.
4. Урядові закупівлі товарів та послуг.

18. Валовий внутрішній продукт зменшиться, якщо:

1. Збільшуються державні витрати на закупівлю товарів та послуг військово-промислового комплексу.
2. Експорт товарів та послуг перевищить їх імпорт.
3. Імпорт товарів та послуг перевищить їх експорт.
4. Збільшаться державні пенсії, стипендії, інші соціальні виплати.

19. Припустимо, що ціни зростають, а випуск продукції не змінюється. В цих умовах:

1. Номінальний ВВП не змінюється.
2. Реальний ВВП збільшується.
3. Номінальний ВВП зменшується, а реальний ВВП збільшується.
4. Номінальний ВВП збільшується.

20. Дефлятор ВВП розраховується як:

1. Відношення реального ВВП до номінального ВВП.
2. Обсяг виробництва, який вимірюється в поточних цінах.
3. Відношення номінального ВВП до реального ВВП.
4. Обсяг виробництва, який вимірюється в сталих (незмінних цінах).

21. Крива Лоренца характеризує:

1. Стан стимулювання різних обсягів виробництва.
2. Ступінь рівності (нерівності) в розподілі ВВП.
3. Сукупний випуск продукції в економіці.
4. Продукт, вироблений нематеріальними галузями економіки.

Тема 3.2 Сукупний попит і сукупна пропозиція. Макроекономічна рівновага

Сукупний попит. Складові сукупного попиту. Сукупна пропозиція. Чинники сукупного попиту та сукупної пропозиції. Зміст макроекономічної рівноваги. Причини та наслідки порушення макроекономічної рівноваги. Механізм забезпечення макроекономічної рівноваги.

1. Величина сукупного попиту визначається рівнянням:

1. $AD = C + I + G + NX$
2. $AS = C + I + N + X$
3. $MV = P * Y$
4. $AD = M / Y$

2. Ціновими факторами сукупного попиту є :

1. Ефект вирівнювання доходів та інфляція боргу.
2. Ефект автономного зростання витрат, ефект субсидії підприємствам.
3. Ефект процентної ставки, ефект реальних грошових залишків, ефект імпорتنих закупівель.

4. Ефект зменшення податків, ефект збільшення трансфертів населенню, збільшення пропозиції грошей.

3. Кейнсіанська модель макрорівноваги має за основу таке припущення:

1. Обсяг споживання визначається лише номінальним доходом.
2. Обсяг інвестицій залежить від величини амортизації.
3. Заощадження є функцією ставки податків.
4. Рівень цін не змінюється за умов неповної зайнятості.

4. Саморегульована ринкова система гарантує:

1. Можливість стійкого та довготривалого дефіциту товарів.
2. Відсутність дефіциту товарів.
3. Дефіцити та надлишки товарної маси, що швидко зникають внаслідок дії цінового механізму.
4. Неможливість надлишку товарів.

5. Якщо люди стають менш бережливими, то за інших незмінних умов:

1. Буде зростати попит на кредит.
2. Ціна кредиту буде знижуватись.
3. Величина заощаджень буде зростати при кожному даному рівні процентної ставки.
4. Крива заощаджень зсунеться вліво.

6. Які з перерахованих концепцій класичної макроекономічної теорії критикував Дж. Кейнс?

1. Закон Сея.
2. Кількісну теорію грошей.
3. Теорію ринкового саморегулювання економіки.
4. Всі відповіді правильні.

7. Згідно з кейнсіанською теорією споживчих витрат:

1. Якщо дохід кінцевого використання зростає, то знижується гранична схильність до заощадження.
2. Якщо дохід кінцевого використання зростає, споживчі витрати знижуються.
3. Якщо дохід кінцевого використання зростає, то гранична схильність до споживання знижується.
4. Споживчі витрати безпосередньо не стосуються доходу кінцевого використання.

8. Варіант кривої сукупної пропозиції, яка складається з трьох відрізків, припускає, що в довгостроковому періоді зміни сукупного попиту:

1. Вплинуть на обсяг виробництва, але не на рівень цін.
2. Вплинуть на рівень цін, але не на обсяг виробництва.

3. Не вплинуть на рівень цін і на обсяг виробництва.
4. Вплинуть як на рівень цін, так і на обсяг виробництва.

9. Спрощена модель витрат за Дж. Кейнсом найбільш корисна для застосування, коли сукупна пропозиція економіки знаходиться на такому відрізку кривої сукупної пропозиції:

1. Горизонтальному.
2. Середньому.
3. Вертикальному.

10. Нехай поточний стан економіки певної країни характеризується так: швидко зростає інфляція (25% щорічно), рівень безробіття залишається стабільним (4%), реальний ВВП впритул наблизився до потенційного. Який сегмент кривої пропозиції найбільше відповідає такому стану економіки?

1. Кейнсіанський відрізок.
2. Середній (проміжний) відрізок.
3. Класичний відрізок.
4. Горизонтальний і середній відрізки.
5. Кейнсіанський і класичний відрізки.

11. Який фактор не впливає на зсуви кривої попиту на автомобілі?

1. Зміна цін на автомобілі.
2. Зміна цін на бензин.
3. Зменшення середнього доходу населення.
4. Зміна чисельності населення.

12. Зсув кривої пропозиції автомобілів праворуч може мати місце, якщо:

1. Запроваджено фондозберігаюче комп'ютерне устаткування.
2. Сальдо експорту-імпорту автомобілів є позитивним.
3. Збільшилась середня заробітна плата в автомобільній промисловості.
4. Ціни на автомобілі зменшились.

13. З яким твердженням Ви можете погодитись?

1. „В кінцевому рахунку за поганого врожаю не знадобиться підвищення ціни на пшеницю. Ціна може початково зрости. Проте вища ціна зменшить попит. І зменшений попит, у свою чергу, зменшить ціни знову.”
2. „Зростання цін на нафту внаслідок посилення політичної нестабільності на Близькому Сході зменшує попит на нафту.”
3. „Уряд повинен захищати взуттєву промисловість від руйнівної конкуренції іноземних товарів. Це буде сприяти збільшенню пропозиції вітчизняного взуття і зменшенню цін.”
4. Встановлення урядом максимально можливих цін на якісь товари чи послуги призводить, як правило, до їх нестачі.

14. З яким твердженням, на Вашу думку, не погодився б Дж. Кейнс?

1. Загальний рівень заробітної плати визначається угодами між підприємцями і найманими працівниками.
2. В економіці завжди існує вимушене безробіття.
3. Заробітна плата дорівнює граничному продукту праці.
4. Існує тенденція приведення заробітної плати у відповідність з граничними витратами праці.

15. Так званий „закон Вальраса” стверджує, що:

1. Попит і пропозиція змінюються одночасно, що приводить до стану загальної рівноваги.
2. Пропозиція породжує власний попит.
3. На певному ринку буде мати місце рівновага, якщо вона є на інших ринках.
4. Загальна рівновага досягається в довгостроковому періоді.

16. Загальна економічна рівновага – це категорія:

1. Ex post аналізу.
2. Ex ante аналізу.
3. Динамічного аналізу.
4. Жодна відповідь не є правильною.

17. Аналіз часткової рівноваги відрізняється від аналізу загальної рівноваги тим, що він:

1. Виконується лише для короткотермінового періоду.
2. Застосовується для дослідження ефективності.
3. Ґрунтується на припущенні, що зміни цін на одному ринку не зумовлюють суттєвих змін на іншому.
4. Бере до уваги взаємозв'язок між цінами на всі товари.

18. Яке з явищ є несумісним з досягненням загальноекономічної рівноваги?

1. Досконала конкуренція.
2. Відсутність зовнішніх ефектів.
3. Монополія.
4. Жодне з перерахованих.

19. З точки зору загальної рівноваги монополіст, який максимізує власний прибуток, досягає:

1. Ефективного виробництва, але неефективного розподілу.
2. Ефективного розподілу, але неефективного виробництва.
3. Як ефективного виробництва, так і ефективного розподілу.
4. Ні ефективного виробництва, ні ефективного розподілу.

20. Аналіз загальної рівноваги:

1. Визначає одночасно ціни на всіх ринках.
2. Припускає можливість зворотного зв'язку.
3. Може одночасно розглядати ринки товарів і ресурсів.
4. Усі відповіді правильні.

21. Якщо б Верховна Рада і Національний банк вирішили сприяти економічному зростанню в умовах, дуже близьких до повної зайнятості, то найкраще було б:

1. Підняти процентні ставки, купуючи цінні папери на відкритому ринку.
2. Застосувати жорстку грошову політику для обмеження державних витрат.
3. Зменшити податки на споживання, збільшити прибутковий податок і державні трансфертні платежі.
4. Зменшити процентну ставку шляхом операцій на відкритому ринку і збільшити податки на споживання.
5. Збільшити податок на приріст капітальної вартості і зменшити пропозицію грошей.

22. В моделі „сукупний попит – сукупна пропозиція” зростання рівня цін приведе:

1. До зростання граничної схильності до споживання.
2. До зростання впливу мультиплікатора на дохід.
3. До зниження впливу мультиплікатора на дохід.
4. Не вплине на взаємодію мультиплікатора і доходу.
5. Всі відповіді неправильні.

23. Згідно з теорією Дж. М. Кейнса, заощадження можуть перевищувати інвестиції, якщо:

1. Рівень процентної ставки зростає.
2. Протягом тривалого часу в економіці існує перевиробництво і безробіття.
3. Не діє закон Сея.
4. Перевиробництво і безробіття неможливі в даній економіці.
5. Правильні відповіді 2 і 3.

24. Прихильники теорії раціональних очікувань вважають, що зростання сукупного попиту викличе:

1. Зростання рівня цін, але не вплине на обсяг реального ВВП.
2. Зростання реального обсягу виробленого ВВП, але не вплине на рівень цін.
3. Зростання рівня цін і реального обсягу ВВП.
4. Всі попередні відповіді неправильні.
5. Правильні тільки відповіді 1 і 3.

25. Які із запропонованих заходів Ви вважаєте найбільш прийнятними для стимулювання заощаджень?

1. Зниження податків на доходи.
2. Збільшення процентної ставки.
3. Збільшення допомоги на дітей.
4. Підвищення премій на заощадження, які йдуть на будівництво.

26. Які із запропонованих варіантів, на Вашу думку, найбільш повно розкривають суть поняття „гранична схильність до споживання”?

1. Крива, що характеризує величину споживчих витрат при даному рівні доходу.
2. Зміна у споживчих витратах, зумовлена зміною доходів.
3. Відношення приросту споживчих витрат до приросту доходу кінцевого використання.
4. Відношення сукупного споживання до сукупного попиту.

27. Використовуючи наведені варіанти відповідей покажіть зв'язок між граничною схильністю до споживання та граничною схильністю до заощадження:

1. Сума показників граничної схильності до споживання та заощадження дорівнює доходу кінцевого використання.
2. Відношення між ними характеризує середню схильність до споживання.
3. Точка на кривій, у якій вони врівноважуються, відповідає пороговому рівню доходу.
4. Сума даних показників дорівнює одиниці.

28. Використовуючи наведені приклади, дайте означення індивідуальних заощаджень:

1. Дохід, отриманий за якийсь період і не використаний ні на споживання, ні на придбання цінних паперів, а також не покладений до банку.
2. Загальна сума всіх активів суб'єкта господарювання за мінусом суми його фінансових зобов'язань.
3. Дохід, отриманий за певний період і не використаний повністю на споживання.
4. Загальна сума всіх активів родини.

29. Яка із наведених відповідей розкриває особливості точки „порогового рівня” індивідуального споживання?

1. Гранична схильність до споживання дорівнює 1.
2. Заощадження дорівнюють споживанню.
3. Заощадження дорівнюють інвестиціям.
4. Дохід дорівнює споживанню.

30. За теорією Дж. Кейнса обсяг споживчих витрат у країні залежить, перш за все, від:

1. Рівня розвитку країни.
2. Пропозиції грошей.
3. Рівня доходу кінцевого використання.
4. Кількості резидентів.

31. Яке із поданих нижче відношень, на Вашу думку, характеризує пряму залежність?

1. Відношення між споживчими витратами та доходом кінцевого використання.
2. Відношення між заощадженнями та індексом цін.
3. Відношення між споживчими витратами та рівнем процентної ставки.
4. Відношення між граничною схильністю до споживання та граничною схильністю до заощадження.

32. Яке твердження є правильним: „При зменшенні доходу кінцевого використання ... „?

1. Скорочуються як споживчі витрати, так і заощадження.
2. Споживчі витрати скорочуються, а заощадження зростають.
3. Споживчі витрати та заощадження зростають.
4. Споживчі витрати зростають, а заощадження скорочуються.

33. Виходячи із теоретичних розробок кейнсіанської теорії, дайте відповідь на запитання: Що відбувається в економіці, коли обсяг доходу кінцевого використання збільшується?

1. Зростає середня схильність до споживання та заощадження.
2. Середня схильність до споживання та заощадження зменшується.
3. Середня схильність до споживання збільшується, а до заощадження зменшується.
4. Середня схильність до споживання знизиться, а до заощадження зросте.

34. Дефляційний розрив знаходить своє відображення у:

1. Недостатності заощаджень.
2. Недостатньому попиту.
3. Дефіциті товарів.
4. Недостатній пропозиції.

35. Кейнсіанська теорія споживчих витрат стверджує:

1. Якщо дохід кінцевого використання зростає, то споживчі витрати зменшуються.
2. Якщо дохід кінцевого використання зростає, то гранична схильність до споживання зростає.

3. Споживчі витрати безпосередньо не стосуються доходу кінцевого використання.
4. Якщо дохід кінцевого використання зростає, то його частка, спрямована на споживання, знижується.

36. У моделі „сукупний попит - сукупна пропозиція” зростання рівня цін обумовлює:

1. Нульовий вплив мультиплікатора на дохід.
2. Зниження впливу мультиплікатора на дохід.
3. Зростання впливу мультиплікатора на дохід.
4. Зростання граничної схильності до споживання.

37. Розширення виробництва відбувається, коли:

1. Чисті інвестиції дорівнюють амортизації.
2. Зростає коефіцієнт мультиплікатора доходу.
3. Фактичні (заплановані) заощадження перевищують фактичні (незаплановані).
4. Усі відповіді правильні.

38. Якщо реальний ЧНП зменшиться на 50 у.г.о., то споживчі витрати:

1. Не зміняться.
2. Знизяться на 50 у.г.о.
3. Знизяться менше, ніж на 50 у.г.о.
4. Знизяться більше, ніж на 50 у.г.о.

39. Якщо припустити, що гранична схильність до споживання становить 0,5, то якого значення, на Вашу думку, досягне мультиплікатор?

1. 0,5.
2. 2.
3. 1.
4. 5.

40. Рівновага на ринку грошей зберігається, якщо:

1. При зростанні реального доходу знижується ставка процента.
2. Уповільнення швидкості обігу грошей супроводжується зниженням мінімальної норми резервного покриття.
3. Одночасно зі збільшенням грошової бази буде знижуватися облікова ставка.
4. При збільшенні реального доходу зростає попит на гроші як майно.

41. На фінансовому ринку відбувається:

1. Трансформація заощаджень в інвестиції.
2. Забезпечення підприємців засобами платежу.

3. Перерозподіл НД з метою зниження диференціації індивідуальних доходів.

4. Зменшення швидкості обігу грошей.

Тема 3.3 Економічне зростання і циклічність економічного розвитку

Економічне зростання. Чинники та типи економічного зростання. Взаємозв'язок економічного зростання, добробуту та якості життя населення. Економічний розвиток. Циклічність економічного розвитку. Економічний цикл. Види циклів. Фази економічного циклу. Антициклічні заходи держави.

1. Що більш повно характеризує процес розширеного суспільного відтворення?

1. Підвищення життєвого рівня населення.
2. Поглиблення суспільного поділу праці та спеціалізації виробництва.
3. Безперервний процес поновлення, повторення та продовження всього суспільного виробництва.
4. Безперервне нарощування обсягів промислового виробництва.

2. Яке з соціально-економічних явищ характерне для процесу відтворення продуктивних сил?

1. Підвищення загальнокультурного та професійного рівнів працівників.
2. Роздержавлення і приватизація економіки.
3. Розширення мережі національних парків, заповідників, заказників.
4. Розширення кооперації виробництва.

3. Яке з соціально-економічних явищ є процесом відтворення виробничих відносин?

1. Урізноманітнення форм власності.
2. Розвиток соціальної інфраструктури.
3. Видобуток та переробка корисних копалин.
4. Науково-технічний прогрес.

4. Які фактори є об'єктами першочергової уваги в теорії економічного зростання:

1. Фактори ефективного використання ресурсів.
2. Фактори пропозиції.
3. Фактори попиту (сукупних витрат).
4. Фактори, що сприяють заощадженням.
5. Фактори структурних зрушень.

5. Яке з явищ відповідає економічному спаду в умовах помірної і контрольованої інфляції?

1. Збільшення інвестиційних витрат.
2. Зменшення частки державного споживання у валовому внутрішньому продукті.
3. Зменшення ставки рефінансування Національного банку.
4. Перевищення імпорту над експортом.

6. Чим зумовлюється циклічність економічного розвитку?

1. Макроекономічною імпульсивністю науково-технічного оновлення активної частини основних виробничих фондів.
2. Надзвичайними природними явищами.
3. Непередбаченим збігом обставин, які мають макроекономічний характер.
4. Дестабілізувальною діяльністю екстремістів та окремих політичних сил.

7. Що більш повно характеризує циклічність коливання в економіці?

1. Чергування у відтворювальному процесі циклів економічного розвитку, які містять фази кризового спаду, депресії, поживлення і піднесення.
2. Періодичні кризові спади виробництва.
3. Періодичне підвищення ділової активності.
4. Періодичне коливання ділової активності.

8. Які циклічні коливання ретельно досліджуються економічною теорією?

1. Цикли, об'єктивно властиві природі економічних явищ.
2. Циклічні коливання, пов'язані з природними явищами.
3. Цикли сезонного характеру.
4. Поодинокі штучні цикли, що виникають внаслідок надзвичайних випадків та через порушення технологічних процесів.

9. Кон'юнктура – це:

1. Послідовний зв'язок між різними точками рівноваги економіки.
2. Напрямок та ступінь зміни сукупності макроекономічних показників, які характеризують розвиток народного господарства.
3. Співвідношення між граничною схильністю до споживання та граничною схильністю до заощадження.
4. Усі відповіді неправильні.

10. Матеріальною основою періодичності середніх циклів є:

1. Необхідність відновлення рівноваги на споживчому ринку.
2. Процеси, що відбуваються на грошовому ринку.
3. Необхідність оновлення основного капіталу.
4. Необхідність оновлення об'єктів інфраструктури.

11. Матеріальною основою малих циклів є:

1. Необхідність оновлення основного капіталу.

2. Процеси, що відбуваються на грошовому ринку.
3. Необхідність оновлення об'єктів інфраструктури.
4. Усі відповіді неправильні.

12. Матеріальною основою великих циклів є:

1. Необхідність оновлення основного капіталу.
2. Процеси, що відбуваються на грошовому ринку.
3. Усі відповіді правильні.
4. Необхідність зміни базових технологій і поколінь машин та оновлення об'єктів інфраструктури.

13. Значення якого з наведених нижче показників знижується після настання фази підйому і зростає після настання фази падіння?

1. Обсяг товарних запасів в обробній промисловості.
2. Курси цінних паперів.
3. Обсяг ВВП.
4. Середня тривалість робочого тижня.

14. У період депресії найбільше скорочується:

1. Рівень зарплати.
2. Витрата споживачів на купівлю ліків.
3. Величина підприємницького прибутку.
4. Державні закупівлі товарів та послуг.

15. Економічний цикл, за кейнсіанською моделлю, пов'язаний з:

1. Дією тільки внутрішніх факторів.
2. Факторами, які переважно впливають на динаміку сукупного попиту.
3. Дією тільки зовнішніх факторів.
4. Факторами, які переважно впливають на динаміку пропозиції.

16. Теорія, згідно з якою розвиток економічного циклу викликаний дією політичних факторів, виходить з того, що:

1. У рік проведення виборів нерідко спостерігається високе економічне зростання.
2. Антиінфляційні заходи вживаються на урядовому рівні.
3. Періодичність виборів може впливати на періодичність економічних циклів.
4. Усі попередні відповіді правильні.

17. На хід економічних циклів найбільше впливає динаміка:

1. Споживчих витрат.
2. Чистих інвестицій, спрямованих на збільшення товарно-матеріальних запасів.

3. Чистих інвестицій, спрямованих у виробництво товарів довготривалого використання.

4. Державних витрат.

18. Індуційовані інвестиційні витрати відповідно до принципу акселератора мають місце у випадку, якщо:

1. ВВП чи споживання зростають.

2. ВВП чи споживання знаходиться на високому рівні.

3. ВВП чи споживання знаходиться на низькому рівні.

4. ВВП чи споживання знижуються.

19. Найбільш суттєва причина економічного зростання у розвинутих країнах – це:

1. Зростання кваліфікації робочої сили.

2. Збільшення залученого капіталу.

3. Технологічні зміни у виробництві.

4. Реалізація грошово-кредитної та фіскальної політики, що сприяє економічному зростанню.

20. Основним інструментом неокласичного аналізу економічного зростання є:

1. Індекс цін.

2. Виробнича функція.

3. Ex post аналіз.

4. Економічна система.

21. За основу зростання в моделі Р. Солоу береться:

1. Зростання продукту.

2. Зростання рівня цін.

3. Зростання зайнятості.

4. Зростання продуктивності праці.

22. Неокейнсіанська модель економічного зростання базується на моделі:

1. Взаємодії мультиплікатора і акселератора.

2. AD-AS.

3. IS-LM.

4. Усі відповіді неправильні.

23. Економічне зростання може бути проілюстровано:

1. Зсувом вправо кривої виробничих можливостей.

2. Рухом точки по кривій виробничих можливостей.

3. Зсувом вліво кривої виробничих можливостей.

4. Рухом від однієї точки до іншої в межах кривої виробничих можливостей.

24. Що з нижченаведеного найкраще свідчить про економічний розвиток?

1. Зміщення вправо кривої сукупної пропозиції у довгостроковому періоді.
2. Зміщення вліво кривої сукупної пропозиції у довгостроковому періоді.
3. Зміщення вліво кривої виробничих можливостей.
4. Зміщення вправо кривої сукупного попиту.
5. Зміщення вліво кривої сукупного попиту.

25. Динамічне зростання економіки, відповідно до моделі мультиплікатора Кейнса, потребує:

1. Випереджального зростання заощаджень.
2. Перевищення заощаджень над інвестиціями.
3. Розширення споживчих витрат.
4. Помірного зростання грошової маси сталими темпами.
5. Тільки 1 і 2.

Тема 3. 4 Зайнятість і безробіття

Зайнятість і безробіття у ринковій економіці. Працездатні, зайняті, безробітні. Робоча сила (економічно активне населення). Види безробіття: фрикційне, структурне, циклічне. Фактичне та природне безробіття. Приховане безробіття. Рівень безробіття. Соціально-економічні наслідки безробіття. Закон Оукена. Зайнятість та безробіття в Україні. Напрямки державної політики зайнятості. Соціальні гарантії та соціальний захист населення.

1. Система соціальних гарантій – це:

1. Нормативні зобов'язання держави перед певними категоріями населення щодо забезпечення їх доходів, отримання певних благ, послуг, робочих місць.
2. Основні принципи морально-етичних взаємовідносин між членами суспільства.
3. Економічні умови діяльності суб'єктів господарювання, що забезпечуються державою.
4. Політика держави у сфері освіти, медицини, культури.

2. Рівень безробіття – це:

1. Частка незайнятого населення у складі економічно активного населення.
2. Загальна кількість безробітних.
3. Частка економічно активного населення у загальній кількості населення.
4. Різниця між економічно активним населенням і кількістю безробітних.

3. Яке безробіття існує завжди?

1. Фрикційне, структурне.

2. Структурне, циклічне.
3. Циклічне, фрикційне.
4. Конверсійне, фрикційне.

4. Закон А. Оукена визначає:

1. Ступінь зменшення ВВП залежно від перевищення природного рівня безробіття над фактичним.
2. Залежність між темпами інфляції і рівнем безробіття.
3. Ступінь впливу загального економічного спаду на рівень безробіття в країні.
4. Взаємозв'язок між зміною ВВП і зміною рівня циклічного безробіття.

5. Які основні умови перетворення робочої сили на товар?

1. Робітник володіє власною робочою силою як юридично вільна особа і не володіє засобами виробництва.
2. Робітник став юридично вільною особою.
3. Робітник не володіє засобами виробництва.
4. Недостатній рівень кваліфікації робітника.

6. Яка мета соціального партнерства?

1. Забезпечення соціальної справедливості між роботодавцями і робітниками відповідно до економічних, правових законів та моральних принципів.
2. Захист інтересів робітників. Захист інтересів підприємців. Забезпечення екології праці на виробництві.

7. Той, хто втратив роботу внаслідок спаду в економіці, потрапляє до категорії безробітних, які охоплені:

1. Фрикційною формою безробіття.
2. Кон'юнктурною формою безробіття.
3. Структурною формою безробіття.
4. Перманентною формою безробіття.

8. Робітник, який звільнився за власним бажанням і входить до складу робочої сили, але поки що не знайшов роботу, потрапляє до категорії безробітних, які охоплені:

1. Структурною формою безробіття.
2. Перманентним безробіттям.
3. Фрикційною формою безробіття.
4. Кон'юнктурною формою безробіття.

9. Якщо людина хвора і не може працювати, то вона:

1. Належить до розряду незайнятих у виробництві.
2. Належить до безробітних.

3. Розглядається як не повністю зайнята.
4. Не враховується до складу робочої сили.

10. Дж. Кейнс вважав, що:

1. Економіка повинна розвиватися на основі централізованого планування.
2. У ринковій системі є механізми, які здатні самостійно у короткий термін забезпечити високий рівень зайнятості.
3. Уряд повинен використовувати державні закупівлі і податки для зниження безробіття.
4. Приватна власність сприяє високому рівню зайнятості.

11. Недостатній сукупний попит призводить до зростання рівня:

1. Структурного безробіття.
2. Прихованого безробіття.
3. Кон'юнктурного безробіття.
4. Фрикційного безробіття.

12. Згідно з законом Оукена двопроцентне підвищення фактичного рівня безробіття над його природним рівнем означає, що відставання фактичного обсягу ВВП від реального складає:

1. 5%.
2. 4%.
3. 2%.
4. Значно більше за 5%.

13. Якщо номінальний дохід кінцевого використання підвищився на 8%, а рівень цін зріс на 10%, то реальний дохід кінцевого використання:

1. Збільшився на 18%.
2. Знизився на 2%.
3. Знизився на 18%.
4. Збільшився на 10%.

14. Якщо реальна зарплата збільшується швидше ніж номінальна, то:

1. Рівень життя домашніх господарств підвищується.
2. У процентному вираженні рівень цін підвищується швидше, ніж зарплата.
3. Рівень життя домашніх господарств знижується.
4. Рівень цін залишається незмінним.

15. Крива Філіпса фіксує зв'язок між безробіттям та:

1. Економічним циклом.
2. Рівнем споживчих витрат.
3. Зайнятістю.

4. Рівнем інфляції.

16. В умовах повної зайнятості рівень фрикційного безробіття має:

1. Становити 0%.
2. Бути меншим 1%.
3. Бути менше, ніж рівень циклічної форми безробіття.
4. Усі відповіді неправильні.

17. Протягом року 2% зайнятих втратили роботу, а 3% безробітних її отримали. Рівень безробіття буде становити:

1. 2%.
2. 1%.
3. 40%.
4. Жодна відповідь не є правильною.

18. Інновації призвели до скорочення 25% робітників, зайнятих ручною працею. Безробіття, яке виникло внаслідок цього, належить до:

1. Циклічного.
2. Фрикційного.
3. Застійного.
4. Структурного.

19. При збільшенні ставок заробітної плати відбудеться:

1. Скорочення зайнятості, якщо попит на працю еластичний.
2. Скорочення зайнятості, якщо попит на працю абсолютно нееластичний.
3. Збільшення зайнятості, якщо попит на працю еластичний.
4. Збільшення зайнятості, якщо попит на працю нееластичний.
5. Скорочення зайнятості, якщо попит на працю нееластичний.

20. Що з перерахованого нижче не впливає на попит на працю?

1. Попит на кінцеві продукти.
2. Відношення граничного продукту праці до граничних продуктів інших ресурсів.
3. Технологія виробництва.
4. Зміни в номінальній заробітній платі, викликані інфляційними явищами.
5. Все перераховане вище впливає на попит на працю.

21. Відповідно до теорії граничної продуктивності крива попиту на працю на конкурентному ринку:

1. Збігається з кривою граничних витрат на оплату праці.
2. Збігається з кривою граничного продукту праці.
3. Збігається з кривою граничного продукту праці в грошовому виразі.
4. Не залежить від вартості продукту, що виробляється.
5. Збігається з кривою граничних витрат продукту, що виробляється.

Тема 3. 5 Інфляція

Сутність інфляції. Рівень інфляції. Темп інфляції. Види інфляції: повзуча (помірна), нестримна, гіперінфляція. Інфляція попиту та інфляція витрат (пропозиції). Соціальні та економічні наслідки інфляції. Вплив інфляції на рівень реальних доходів. Взаємозв'язок інфляції та безробіття. Антиінфляційна політика держави. Інфляція та антиінфляційна політика в Україні.

1. Що є узагальненою причиною інфляції?

1. Порушення відтворювальних пропорцій в економіці та законів грошового обігу.
2. Постійне зростання заробітної плати.
3. Відсутність вільного обміну паперових грошей на золото.
4. Надмірна інтернаціоналізація господарських зв'язків країни.

2. Яка категорія осіб зазнає найбільших втрат від інфляції?

1. Люди з фіксованими доходами.
2. Позичальники.
3. Підприємці.
4. Кредитори.

3. Що має найменшу цінність при високих темпах інфляції?

1. Грошовий запас.
2. Пакет акцій.
3. Нерухомість.
4. Земельні ділянки.

4. Що є найважливішою умовою стабільності національної грошової одиниці?

1. Стабільний стан національної економіки.
2. Жорстка боротьба з фальшивомонетництвом.
3. Державний контроль за цінами.
4. Державний контроль за емісією грошей.

5. Яка країна вважається батьківщиною паперових грошей?

1. Франція.
2. Англія.
3. Китай.
4. Італія.

6. Яке з наведених нижче понять характеризує збільшення купівельної спроможності грошей?

1. Дефляція.
2. Інфляція.

3. Нуліфікація.
4. Конвертація.

7. Від яких факторів прямо не залежить купівельна спроможність грошей?

1. Кількості банків у країні.
2. Інфляції.
3. Кількості грошей в обігу.
4. Дефляції.

8. Інфляція попиту виникає в умовах:

1. Неповної зайнятості.
2. Повної зайнятості.
3. Які наближаються до повної зайнятості.
4. Зростання граничної схильності до споживання.

9. Інфляція витрат зумовлена:

1. Зростанням споживчих витрат.
2. Зростанням інвестиційних витрат.
3. Зростанням собівартості продукції.
4. Зростанням сукупних витрат.

10. Інфляційний розрив зумовлюється:

1. Зростанням сукупного попиту в умовах неповної зайнятості.
2. Зростанням сукупного попиту в умовах повної зайнятості.
3. Зростанням сукупного попиту в умовах, які наближаються до повної зайнятості.
4. Усі відповіді неправильні.

11. Інфляційний податок – це:

1. Втрата капіталу власниками грошових коштів внаслідок інфляції.
2. Різниця між дефлятором та індексом цін.
3. Різниця між номінальним та реальним доходами.
4. Усі відповіді неправильні.

12. Більша крутизна кривої Філіпса у довгостроковому періоді порівняно з короткостроковим свідчить про те, що:

1. У короткостроковому періоді відсутній зв'язок інфляції та безробіття.
2. Зв'язок між інфляцією та безробіттям існує лише у довгостроковому періоді.
3. У довгостроковому періоді відсутній зв'язок рівня ставки процента і безробіття.
4. У короткостроковому періоді спостерігається більш тісний зв'язок інфляції та безробіття.

13. Згідно з поглядами Мілтона Фрідмена:

1. У короткостроковому періоді відсутній зв'язок між рівнем ставки процента та інвестиційними витратами.
2. Зростання грошової пропозиції не зумовлює інфляції.
3. Зв'язок між рівнем інфляції та безробіттям у довгостроковому періоді відсутній.
4. Фіскальна політика впливає на економіку відчутніше, ніж кредитно-грошова політика.

14. Більшість сучасних економістів вважає, що у короткостроковому періоді конфігурація кривої Філіпса залежить від:

1. Природного рівня безробіття.
2. Рівня очікуваної інфляції.
3. Рівня ставки процента.
4. Рівня оподаткування в країні.

15. Інфляцію, зумовлену надлишковим попитом, можна проілюструвати:

1. Зрушенням кривої сукупної пропозиції вліво.
2. Зрушенням кривої сукупного попиту вправо.
3. Зрушенням кривої сукупного попиту вліво.
4. Зрушенням кривої сукупної пропозиції вправо.

16. Інфляцію на боці пропозиції можна проілюструвати:

1. Зрушенням кривої сукупного попиту вправо.
2. Зрушенням кривої сукупної пропозиції вправо.
3. Зрушенням кривої сукупної пропозиції вліво.
4. Зрушенням кривої сукупного попиту вліво.

17. Зростання сукупних витрат призводить до інфляції, якщо:

1. Економіка розвивається у стані повної зайнятості.
2. Фактичний обсяг ВВП менший за потенціальний обсяг ВВП.
3. Чисельність робочої сили не зростає.
4. Економіка розвивається у стані неповної зайнятості.

18. Індекс цін в поточному році дорівнює 3,6. Індекс цін попереднього року – 1,2. Темп інфляції становить:

1. 360%.
2. 240%.
3. 300%.
4. 200%.

19. Припустимо, що ВВП збільшився із 500 млрд. грн. до 600 млрд. грн., а дефлятор ВВП – з 125 до 150 за той же період. За таких умов величина

реального ВВП:

1. Не зміниться.
2. Збільшиться.
3. Зменшиться.
4. Не може бути розрахована на основі цих даних.
5. Всі попередні відповіді неправильні.

20. Якщо номінальна процентна ставка становить 10%, а темп інфляції – 4% за рік, то реальна ставка становить, %:

1. 14.
2. 6.
3. 2,5.
4. 4.

21. Ставка процента по облігаціях буде тим нижчою, чим:

1. Більший ризик, з яким вони пов'язані.
2. Нижча їх ліквідність.
3. Більша очікувана інфляція.
4. Коротший термін, на який вони випущені.

22. Якщо точка рівноваги знаходиться на класичному відрізку, яким буде вплив збільшення державних витрат на рівень інфляції і безробіття?

Інфляція

Безробіття

1. Без змін.	1. Зросте.
2. Зросте.	2. Зменшиться.
3. Зменшиться.	3. Зросте.
4. Зменшиться.	4. Без змін.
5. Зросте.	5. Без змін.

23. Яким буде вплив збільшення короткострокової сукупної пропозиції на рівень інфляції та рівень безробіття?

Інфляція

Безробіття

1. Зросте.	1. Без змін.
2. Зменшиться.	2. Зменшиться.
3. Без змін.	3. Зросте.
4. Зменшиться.	4. Зросте.
5. Зменшиться.	5. Без змін.

24. Теорія раціональних очікувань стверджує, що:

1. Безробіття і рівень інфляції безпосередньо пов'язані між собою.
2. Збільшення пропозиції грошей не впливає на ціни.
3. Спроби зменшити безробіття нижче природного рівня ведуть до депресії.

4. Спроби зменшити безробіття шляхом проведення певної державної політики будуть зруйновані реакцією населення.
5. Державна економічна політика "працює" лише тоді, коли пропозиція грошей зростає на 10% щорічно.

25. Твердження „Зменшення рівня інфляції коштує людям робочих місць” свідчить про те, що його автори переконані в існуванні такого зв'язку, який відображається:

1. Кривою Філіпса.
2. Пасткою ліквідності.
3. Виробничою функцією.
4. Кількісною теорією грошей.
5. Мультиплікатором.

26. „Правило монетаристів” передбачає, що пропозиція грошей повинна збільшуватися темпами, рівними:

1. Темпу зростання рівня цін.
2. Темпу зростання рівня процентної ставки.
3. Темпу зростання швидкості обігу грошей.
4. Потенційному темпу зростання реального ВВП.
5. Правильні відповіді 1 і 2.

27. З точки зору прихильників теорії економіки пропозицій, стагфляція – результат:

1. Надмірно високого рівня оподаткування.
2. Відсутності державного регулювання.
3. Зсуву кривої Філіпса.
4. Непередбачуваної інфляції.
5. Правильні тільки відповіді 1 і 2.

28. Монетаристи вважають, що за умови природного рівня безробіття у довгостроковому періоді крива Філіпса:

1. Горизонтальна.
2. Вертикальна.
3. Не може бути побудована.
4. Враховує, що ціни негнучкі.
5. Відбиває обернену залежність між рівнем цін і темпами економічного зростання.

29. Крива Філіпса фіксує:

1. Обернену залежність між реальною та номінальною заробітними платами.
2. Обернену залежність між темпом інфляції й рівнем безробіття.

3. Пряму залежність між номінальною заробітною платою і темпом інфляції.

4. Пряму залежність між реальною заробітною платою і рівнем безробіття.

30. Економіка перебуває у стані повної зайнятості ресурсів при потенційному обсязі виробництва, що дорівнює 6000 та рівні цін $P = 100$. Центральний банк робить заяву про намір збільшити величину грошової маси на 2,5%. За умови довіри економічних агентів до політики Центрального банку найбільш імовірно, що ВВП:

1. Збільшиться до 6150 при незмінному рівні цін $P = 100$.
2. Залишиться на рівні 6000 при рівні $P = 100$.
3. Залишиться на рівні 6000 при підвищенні рівня цін P до 102,5.
4. Зросте до 6150 при підвищенні рівня цін P до 102,5.

Тема 3.6 Грошово-кредитна політика

Зміст та мета грошово-кредитної політики. Центральний банк країни та його функції. Інструменти грошово-кредитної політики. Види грошово-кредитної політики. Грошово-кредитна політика в Україні.

1. Норма обов'язкових резервів:

1. Вводиться, насамперед, як засіб обмеження грошової маси.
2. Вводиться як засіб, що охороняє від вилучення вкладів.
3. Складає середню величину маси грошей, необхідну для задоволення потреб населення.
4. Зараз не використовується.

2. Сукупність усіх комерційних банків надає гроші у позику, створюючи поточні рахунки. В результаті грошова маса:

1. Не змінюється.
2. Зростає на величину, більшу ніж загальна сума депозитів.
3. Зменшується на загальну величину готівкових грошей та банківських депозитів.
4. Збільшується на величину, меншу ніж загальна сума депозитів.

3. Загальна грошова маса зростає кожного разу, коли комерційні банки:

1. Збільшують свої вклади у центральному банку.
2. Вилучають частину своїх грошей у центральному банку.
3. Збільшують обсяги позик, які надаються населенню.
4. Зменшують свої зобов'язання за поточними рахунками, сплачуючи готівкові чи безготівкові гроші по внесках.

4. У банку А знаходиться депозит величиною 10000 доларів. Норма обов'язкових резервів – 25%. Цей депозит здатний збільшити суму наданих позик мінімум на:

1. 30 000 доларів.
2. Понад 30 000 доларів.
3. 7 500 доларів.
4. 10 000 доларів.

5. Надлишкові резерви комерційного банку складаються з :

1. Активів, які не є грошима, але, за потреби, можуть швидко перетворюватись на гроші.
2. Різниці між величиною активів і сумою внесків за поточними рахунками.
3. Різниці між величиною фактичних резервів та величиною обов'язкових резервів.
4. Грошових і "майже грошових" активів, які зберігаються у банку та перевищують 100% обсягу банківських депозитів.

6. При збільшенні норми обов'язкових резервів з 20% до 30% з'ясувалося, що система комерційних банків відчуває нестачу резервів у розмірі 60 млн. доларів. Якщо суму резервів збільшити неможливо, то грошову масу слід скоротити на:

1. 180 млн. доларів.
2. 350 млн. доларів.
3. 200 млн. доларів.
4. 60 млн. доларів.

7. Максимально можливе збільшення суми безстрокових внесків дорівнює:

1. Надлишковим резервам, поділеним на величину грошового мультиплікатора.
2. Різниці між активами та зобов'язаннями плюс власний капітал.
3. Надлишковим резервам, помноженим на величину грошового мультиплікатора.
4. Різниці між фактичними резервами та надлишковими резервами.

8. Яке з наведених нижче тверджень є неправильним:

1. Фактичні резерви комерційного банку дорівнюють сумі надлишкових резервів та обов'язкових резервів.
2. Банківські активи плюс власний капітал дорівнюють зобов'язанням.
3. Власний капітал дорівнює різниці між сумами активів і зобов'язань.
4. Окремий комерційний банк може надавати позики обсягом, який дорівнює величині надлишкових резервів.

9. Яке з наведених нижче тверджень складає фундаментальну основу балансових зв'язків?

1. Сума активів та резервів дорівнює власному капіталу.
2. Сума зобов'язань і власного капіталу дорівнює активам.

3. Сума активів та зобов'язань дорівнює власному капіталу.
4. Сума власного капіталу та активів дорівнює зобов'язанням.

10. Якщо ліквідність банку дорівнює 100%, то:

1. Прибутковість банку висока.
2. Норма обов'язкових резервів низька.
3. Прибутковість банку нульова.
4. Усі відповіді неправильні.

11. Якщо Центральний банк приймає рішення зменшити пропозицію грошей, то він може:

1. Купити державні облігації на відкритому ринку.
2. Зменшити облікову ставку.
3. Збільшити норму обов'язкових резервів.
4. Всі відповіді правильні.

12. Позитивне рішення стосовно будівництва мосту, який приносить десятивідсотковий прибуток протягом 200 років експлуатації, буде прийнято за умови, що банківська процентна ставка складає:

1. 20%.
2. Менше 10%.
3. Більше 10%.
4. Інформація для прийняття рішення відсутня.

13. Згідно з твердженнями кейнсіанців для усунення інфляційного розриву Національний банк повинен добиватися:

1. Збільшення обсягу пропозиції грошей і зниження процентних ставок.
2. Збільшення обсягу пропозиції грошей і збільшення процентних ставок.
3. Зменшення обсягу пропозиції грошей і зниження процентних ставок.
4. Зменшення обсягу пропозиції грошей і збільшення процентних ставок.
5. Купівля облігацій і зниження облікової ставки.

14. Щоб усунути інфляційний розрив, Національний банк може, перш за все:

1. Продавати цінні папери.
2. Підняти облікову ставку.
3. Підвищити норму обов'язкових резервів.
4. Зменшити кредитування комерційних банків.
5. Купувати цінні папери.

15. Коли Національний банк продає облігації, можна сподіватися, що:

1. Збільшаться резерви, збільшиться пропозиція грошей, процентні ставки зменшаться.

2. Збільшаться резерви, збільшиться пропозиція грошей, процентні ставки збільшаться.
3. Зменшаться резерви, зменшиться пропозиція грошей, процентні ставки зменшаться.
4. Зменшаться резерви, зменшиться пропозиція грошей, процентні ставки збільшаться.
5. Зменшаться резерви, збільшиться пропозиція грошей, процентні ставки зменшаться.

16. Відповідно до аналізу сукупного попиту і сукупної пропозиції політика збільшення грошової пропозиції приведе до:

1. Збільшення реального ВВП без значної інфляції, якщо перебуваємо на кейнсіанському відрізку кривої сукупної пропозиції.
2. Збільшення реального ВВП із значним зростанням інфляції, якщо перебуваємо на кейнсіанському відрізку кривої сукупної пропозиції.
3. Зміщення кривої сукупної пропозиції вліво.
4. Зміщення кривої сукупного попиту вліво.
5. Збільшення реального ВВП без інфляції, якщо перебуваємо на класичному відрізку кривої сукупної пропозиції.

17. Яка з наведених нижче комбінацій заходів монетарної політики матиме найбільш стимулювальний вплив на економіку?

Облікова ставка	Операції на відкритому ринку	Вимоги до резерву
1. Підвищення.	Продаж облігацій.	Зменшення.
2. Зменшення.	Купівля облігацій.	Зменшення.
3. Зменшення.	Продаж облігацій.	Зменшення.
4. Підвищення.	Купівля облігацій.	Підвищення.
5. Зменшення.	Купівля облігацій.	Підвищення.

18. Що відбудеться, коли Національний банк купуватиме облігації і зменшить вимоги до резерву у період повної зайнятості?

1. Реальний ВВП збільшиться.
2. Реальний ВВП зменшиться.
3. Рівень цін зросте.
4. Рівень цін впаде.
5. 1 і 4.

19. Якою є точка зору кейнсіанців щодо монетарної політики?

1. Вона є цілком неефективною.
2. Вона є найбільш ефективною у боротьбі з безробіттям.
3. Вона впливає на ВВП через свою дію на процентні ставки.
4. Найкращим законом для монетарної політики є збільшення пропозиції грошей на 3-5% щорічно.
5. Вона є більш потужною, ніж фіскальна політика.

20. Що з наведеного нижче є інструментом, який найчастіше використовується Центральними банками країн із розвинутою ринковою економікою для регулювання пропозиції грошей?

1. Зміна облікової ставки.
2. Операції на відкритому ринку.
3. Зміна норми обов'язкових резервів.
4. Емісія.
5. Отримання кредитів від міжнародних фінансових організацій.

21. Скорочення пропозиції грошей в економіці графічно може бути представлено зсувом:

1. Ліворуч – вгору кривої AS.
2. Праворуч – донизу кривої AS.
3. Ліворуч – донизу кривої AD.
4. Праворуч – вгору кривої AD.

Тема 3.7 Податково-бюджетна політика

Мета, зміст та основні інструменти податково-бюджетної політики. Сутність та види податків. Принципи оподаткування. Податкова ставка. Типи оподаткування: пропорційне, прогресивне, регресивне. Державний бюджет. Основні статті доходів та видатків державного бюджету. Вплив ставки оподаткування на суму надходжень до державного бюджету. Крива Лаффера. Дефіцит державного бюджету. Способи фінансування дефіциту державного бюджету. Сутність та причини виникнення державного боргу. Особливості бюджетно-податкової політики в Україні.

1. Податок на додану вартість – це приклад:

1. Прямого податку.
2. Непрямого податку.
3. Прогресивного податку.
4. Жодна відповідь не є правильною.

2. Які з наведених нижче заходів не можна віднести до заходів фіскальної політики?

1. Операції Національного банку з облігаціями державної внутрішньої позики.
2. Регулювання податкових ставок.
3. Встановлення податкових пільг.
4. Регулювання витрат держбюджету пропорційно податковим надходженням.

3. Державний борг – це сума попередніх:

1. Бюджетних дефіцитів за відрахуванням бюджетних надлишків.

2. Бюджетних дефіцитів.
3. Державних витрат.
4. Бюджетних надлишків за відрахуванням бюджетних дефіцитів.

4. Інфляція – це податок на:

1. Уряд; вона збільшує розміри бюджетного дефіциту.
2. Уряд; вона скорочує розміри бюджетного дефіциту.
3. Власників державного боргу; вона збільшує розміри бюджетного дефіциту.
4. Власників державного боргу; вона скорочує розміри бюджетного дефіциту.

5. Ефект витіснення, пов'язаний з державним боргом, який виник внаслідок зростання державних витрат:

1. Приводить до зменшення податкових надходжень.
2. Приводить до зростання виробничого потенціалу в майбутньому.
3. Скорочує приватні інвестиції.
4. Приводить до зменшення ставки процента.

6. Якщо уряд щорічно буде прагнути до збалансованого бюджету, то цей бюджет:

1. Буде сприяти послабленню інфляції.
2. Буде посилювати коливання у межах економічного циклу.
3. Буде стимулювати сукупний попит.
4. Буде вирівнювати коливання у межах економічного циклу.

7. Відносні витрати з обслуговування державного боргу вимірюються:

1. Сумою державного боргу.
2. Відношенням розміру боргу до обсягу ВВП.
3. Сумою процентних сплат за боргом.
4. Відношенням суми процентних сплат за боргом до обсягу ВВП.

8. Ефект витіснення передбачає, що:

1. Зростання державних витрат приводить до зменшення приватних інвестицій.
2. Споживання товарів і послуг зростає, а обсяг інвестицій скорочується.
3. Імпорт витісняється вітчизняними товарами.
4. Зростання приватних інвестицій приводить до зменшення державних витрат.

9. Дефіцит державного бюджету утворюється, коли:

1. Сума податкових надходжень скорочується.
2. Витрати держави зменшуються.
3. Сума витрат держави перебільшує суму податкових надходжень.

4. Сума активів держави перебільшує розміри її зобов'язань.

10. Однією з реальних проблем державного боргу є:

1. Зростання частки заощаджень при всіх рівнях доходу кінцевого використання.
2. Зростання стимулів підвищення ефективності виробництва.
3. Відтік частини національного продукту за межі країни.
4. Зменшення диференціації у доходах населення.

11. Урядова політика в галузі витрат і оподаткування називається:

1. Монетарною політикою.
2. Політикою розподілу доходів.
3. Фіскальною політикою.
4. Політикою, заснованою на кількісній теорії грошей.

12. Якщо уряд передбачає підвищити рівень реального ЧНП, він може:

1. Знизити державні закупівлі товарів та послуг.
2. Знизити рівень бюджетного дефіциту.
3. Знизити податки.
4. Зменшити трансфертні платежі.

13. Ефект витіснення, пов'язаний з державним боргом, що виник внаслідок зростання державних витрат:

1. Скорочує приватні інвестиційні витрати.
2. Приводить до збільшення ставки процента.
3. Приводить до скорочення виробничого потенціалу в майбутньому.
4. Всі попередні відповіді правильні.
5. Правильними є відповіді 1 і 3.

14. Яка з наведених комбінацій заходів фіскальної та монетарної політики спричинить найбільший спад сукупного попиту?

Облікова ставка	Державні витрати	Операції на відкритому ринку
1. Зменшення	Збільшення	Купівля облігацій
2. Зменшення	Зменшення	Купівля облігацій
3. Збільшення	Зменшення	Продаж облігацій
4. Зменшення	Збільшення	Продаж облігацій
5. Збільшення	Зменшення	Купівля облігацій

15. Яка з наведених комбінацій заходів фіскальної та монетарної політики спричинить найбільший підйом сукупного попиту?

Вимоги резерву	Ставка податку	Державні витрати
1. Зменшення	Зменшення	Збільшення
2. Збільшення	Зменшення	Збільшення
3. Збільшення	Збільшення	Зменшення

4. Збільшення	Збільшення	Збільшення
5. Зменшення	Зменшення	Зменшення

16. Нехай стан економіки характеризується низьким рівнем безробіття і високим рівнем інфляції. Який з наведених комплексів заходів фінансової та монетарної політики є відповідним і сприятиме зменшенню рівня інфляції?

Податки	Державні витрати	Операції на відкритому ринку
1. Збільшити	Збільшити	Купувати облігації
2. Збільшити	Зменшити	Купувати облігації
3. Збільшити	Збільшити	Продавати облігації
4. Зменшити	Зменшити	Купувати облігації
5. Збільшити	Зменшити	Купувати облігації

17. Щоб протидіяти впливові ефекту витіснення на процентні ставки, викликаного дефіцитним державним споживанням, Національний банк повинен:

1. Зменшити ставки податку.
2. Купувати облігації шляхом операцій на відкритому ринку.
3. Збільшити облікову ставку.
4. Підвищити вимоги резерву.
5. Збільшити ставки податку.

18. Активна фінансова політика, орієнтована на стимулювання економічного зростання, передбачає збільшення ставки процента, поки не матиме місце:

1. Зменшення податків замість збільшення державних витрат.
2. Збільшення пропозиції грошей.
3. Введення контролю над цінами і зарплатою.
4. Зафіксований обмінний курс.
5. Продаж Національним банком державних облігацій.

19. Стан економіки характеризується низьким рівнем безробіття і високим рівнем інфляції. Який з наведених комплексів заходів фінансової та монетарної політики сприятиме зменшенню рівня інфляції (табл.):

Таблиця

Податки	Державні витрати	Операції на відкритому ринку
1. Збільшити	Збільшити	Купувати облігації
2. Збільшити	Зменшити	Купувати облігації
3. Збільшити	Збільшити	Продавати облігації
4. Збільшити	Зменшити	Продавати облігації

20. Який з наведених нижче заходів фіскальної політики призведе до зростання сукупного попиту?

1. Зменшення ставки податку на особисті доходи.
2. Зменшення державних витрат.
3. Збільшення акцизу.
4. Правильні відповіді 1 і 2.

21. Що з наведеного характеризує проблеми при застосуванні дискреційної фіскальної політики?

1. Наявність інтересів певних бізнесових кіл.
2. Затримки у часі із визнанням, розробкою способу вирішення фіскальних проблем і його застосуванням на практиці.
3. Неточне знання поточного стану економіки.

22. Економіка перебуває у стані довготривалого і глибокого економічного спаду. Який з наведених комплексів фіскальних заходів буде сприяти подоланню такої ситуації?

Податки

1. Знизити
2. Знизити
3. Підвищити
4. Підвищити
5. Знизити

Державні витрати

1. Знизити
2. Підвищити
3. Підвищити
4. Знизити
5. Знизити

23. Якщо постало завдання в першу чергу зменшити інфляцію, застосування якого з наведених нижче заходів фіскальної політики є правильним за умови швидкого зростання індексу споживчих цін?

1. Зменшення державних витрат на оборону та космічні дослідження.
2. Збільшення виплат із соціального забезпечення (трансфертних платежів) тим, хто найбільше постраждав від зростання індексу споживчих цін.
3. Збільшення ставки податку з особистих доходів.

Розділ 4. Світова економіка

Тема 4.1 Світове господарство та міжнародна торгівля

Сутність і структура світового господарства. Міжнародний поділ праці як чинник розвитку світового господарства. Міжнародна торгівля. Принципи абсолютної та порівняльної (відносної) переваг у міжнародній торгівлі. Сучасні тенденції розвитку міжнародної торгівлі. Сутність та структура торговельного балансу. Сальдо торговельного балансу. Причини виникнення та шляхи подолання дефіциту торговельного балансу. Методи регулювання міжнародної торгівлі. Зміст політики протекціонізму та лібералізму.

1. *Що є вирішальним фактором інтернаціоналізації господарського життя?*

1. Поглиблення суспільного поділу праці з виходом його за межі окремих країн.
2. Науково-технічний прогрес.
3. Більш вузька спеціалізація виробничо-господарських структур.
4. Високі темпи зростання виробництва наукомісткої продукції.

2. *Що є об'єктивною основою становлення і розвитку світового господарства?*

1. Міжнародний поділ праці.
2. Регулювання валютних курсів.
3. Зовнішньоекономічна політика.
4. Створення міжнародних економічних союзів.

3. *Що не є характерним для сучасних тенденцій розвитку світової торгівлі?*

1. Стагнація.
2. Відчутне зростання обсягів товарообороту та лібералізація торгівлі.
3. Швидке зростання торгівлі продукцією виробничо-технічного призначення.
4. Більш активна участь у світовій торгівлі раніше економічно відсталих країн.

4. *Який з факторів може погіршити для іноземних інвесторів інвестиційний клімат у країні?*

1. Нестабільність внутрішнього господарського законодавства.
2. Введення довгострокових податкових пільг.
3. Спрощення умов репатріації власності у країні.
4. Зменшення частки державної власності у країні.

5. *Який з мотивів міграції робочої сили є економічним?*

1. Працевлаштування на більш вигідних умовах.
2. Утворення чи воз'єднання сім'ї.
3. Міркування політичного та релігійного характеру.
4. Міркування етнічного та культурного характеру.

6. *Які заходи щодо інтеграції України у світове господарство є менш проблемними і більш перспективними?*

1. Опанування нових виробничих сфер, що потребують застосування високого інтелектуального потенціалу та глибоких теоретичних розробок.
2. Активна участь у жорсткій конкуренції на світовому ринку.
3. Вихід на світовий ринок із сировиною та сільськогосподарською продукцією.

4. Створення і пропонування споживачам виробів більш високої якості з новими споживчими властивостями.

7. Знайдіть правильне визначення категорії „світове господарство”.

1. Поєднання національних економік на основі позаекономічного примусу.
2. Взаємозв'язок національних економік, в основу яких покладено ринкове господарювання.
3. Взаємозв'язок національних економік на основі суспільного поділу праці.
4. Система міжнародних економічних відносин.

8. Країна А може виробляти 1 т пшениці чи 4 т вугілля, використовуючи одну одиницю ресурсів. Країна Б може виробляти 2 т пшениці чи 5 т вугілля, використовуючи також одну одиницю ресурсів. В таких умовах матиме місце наступна ситуація:

1. Країна А буде експортувати пшеницю та імпортувати вугілля.
2. Країна А не буде експортувати та імпортувати пшеницю.
3. Країна Б буде експортувати пшеницю та імпортувати вугілля.
4. Країна Б не буде експортувати та імпортувати вугілля.

9. Різниця між імпортом митом та квотою у тому, що лише мито:

1. Призводить до скорочення міжнародної торгівлі.
2. Приносить доходи до державного бюджету.
3. Призводить до підвищення цін.
4. Призводить до зростання чистого експорту.

10. Принцип порівняльної переваги вперше сформулював:

1. Альфред Маршалл.
2. Томас Мальтус.
3. Давід Рікардо.
4. Пол Самуельсон.

11. Прихильники протекціонізму стверджують, що мито, квоти та інші торговельні бар'єри необхідні для:

1. Збільшення внутрішньої зайнятості.
2. Захисту молодих галузей від іноземної конкуренції.
3. Запобігання демпінгу.
4. Усі відповіді правильні.

12. Складова частина платіжного балансу країни – рахунок поточних платежів – не включає:

1. Зміни в активах країни за кордоном.
2. Транспортні послуги іноземним державам.
3. Товарний експорт.

4. Чисті доходи від інвестицій.

13. В таблиці наведено виробничі можливості двох країн – „А” і „Б” – в умовних одиницях.

Країна „А”		Країна „Б”	
Виробництво зошитів	Виробництво ручок	Виробництво зошитів	Виробництво ручок
0	32	0	24
5	24	4	18
10	16	8	12
15	8	12	6
20	0	16	0

Які твердження з наведених є правильними:

1. Альтернативна вартість одного зошита в країні „А” дорівнює 8/5 ручки.
2. Альтернативна вартість одного зошита у країні „Б” дорівнює 4/6 ручки.
3. Країна „А” має абсолютну перевагу в виробництві зошитів.
4. Країна „А” має абсолютну перевагу в виробництві ручок.

14. Суть принципу порівняльних переваг у:

1. Здатності виробляти товари та послуги з меншими альтернативними витратами.
2. Можливостях виробляти та обмінювати товари або послуги з меншими витратами ресурсів.
3. Здатності витрачати менше робочого часу на виробництво товарів і послуг.
4. Вищій продуктивності, яка виникає внаслідок спеціалізації.

15. Прихильники тарифів стверджують, що одностороннє введення високих тарифів може привести до збільшення грошової заробітної плати. Справедливим контраргументом є одне з тверджень:

1. Такі тарифи привели б до зниження, а не до підвищення грошової заробітної плати.
2. Будь-яке збільшення грошової заробітної плати було б урівноважено спадом зайнятості.
3. Будь-яке збільшення грошової заробітної плати було б знівельовано збільшенням вартості життя.
4. Всі твердження несправедливі.

16. Держава вирішує встановити контроль над зовнішньою торгівлею з метою зниження дефіциту торгового балансу. Одним з наслідків такої політики у короткостроковому періоді буде:

1. Зниження рівня зайнятості в країні.
2. Зниження імпорту товарів та послуг в Україну.

3. Зниження українського експорту.
4. Зниження сальдо торгового балансу.

17. Порівняльна перевага – це:

1. Більш висока продуктивність, яка має місце внаслідок спеціалізації.
2. Можливість виробляти і обмінювати товари з меншими витратами ресурсів.
3. Здатність виробляти товари чи послуги з меншими альтернативними витратами.
4. Перевага однієї країни над іншою в обсягах виробництва валового внутрішнього продукту на душу населення.

Тема 4.2 Міжнародна валютна система

Зміст міжнародних валютних відносин. Валюта. Валютний ринок. Чинники пропозиції та попиту на валюту. Валютний курс. Вигоди та втрати від зміни валютних курсів. Платіжний баланс та його структура. Сутність, структура та еволюція міжнародної валютної системи. Європейська валютна система. Міжнародні валютно-фінансові організації. Співпраця України з міжнародними валютно-фінансовими організаціями.

1. Конвертованістю валюти є:

1. Спроможність вільного обміну національної валюти на інші іноземні валюти.
2. Встановлення ціни на золото в національній валюті.
3. Вільний обмін паперових грошей на золото.
4. Лібералізація зовнішньоекономічної діяльності.

2. Валютний курс у сучасних умовах встановлюється на основі:

1. Співвідношення купівельної спроможності національних валют.
2. Кількості національних грошей в обігу.
3. Співвідношення золотого паритету національних валют.
4. Світової ціни на золото.

3. Курс долара в Україні за місяць виріс на 10%, тому ціни на імпортні товари у гривнях:

1. Зростуть.
2. Зменшаться.
3. Не зміняться.
4. Зміни цін на імпортні товари не пов'язані з курсом долара.

4. Збільшення ціни інших валют, вираженої в гривнях, приведе до:

1. Здешевлення українських товарів для іноземців.
2. Подорожчання українських товарів для іноземців.
3. Здешевлення іноземних товарів для українців.

4. Подорожчання іноземних товарів для нерезидентів України.

5. Якщо при фіксованому валютному курсі ціни в країні зростатимуть швидше, ніж у торговельних партнерів, тоді:

1. Її експорт зростатиме, а імпорт зменшуватиметься.
2. Її експорт зменшуватиметься, а імпорт зростатиме.
3. Зростуть й валютні резерви.
4. Зменшуватиметься ціна іноземних валют, виражена в національній валюті.

6. Якщо при гнучкому валютному курсі рівень інфляції в країні нижчий, ніж у її основних торговельних партнерів, то:

1. Її валюта зміцниться.
2. Її валюта девальвується.
3. Курс валюти не зміниться.
4. Виникне дефіцит платіжного балансу.

7. Громадяни країни, які збираються провести відпустку за кордоном, виграють від:

1. Зростання курсу національної валюти.
2. Зниження курсу національної валюти.
3. Девальзації національної валюти.
4. Зниження дефіциту платіжного балансу.

8. Припустимо, дослідження покажуть, що українська горілка з перцем – еліксир здоров'я. Це приведе до:

1. Підвищення попиту на гривню.
2. Зниження попиту на гривню.
3. Збільшення пропозиції гривні.
4. Зниження пропозиції гривні.

9. Якщо валютні спекулянти на Українській міжбанківській валютній біржі дійдуть висновку, що курс гривні до долара підвищуватиметься, вони почнуть:

1. Продавати долари.
2. Купувати долари.
3. Купувати гривню.
4. Продавати гривню.

10. На валютному ринку виник надлишковий попит на долари. Щоб зберегти курс гривні незмінним, Національний банк України може:

1. Купити долари.
2. Знизити резервні вимоги.

3. Продати долари.
4. Підвищити податки.

11. Якщо розмір офіційних валютних резервів Національного банку не змінюється, то, за тривалих рівних умов, можна стверджувати, що:

1. Сальдо торгового балансу завжди дорівнює нулю.
2. Сальдо рахунку поточних операцій завжди дорівнює нулю.
3. Сальдо капітального рахунку завжди дорівнює нулю.
4. Сальдо платіжного балансу країни дорівнює нулю.

Тема 4.3 Глобалізація економіки

Сутність глобалізації. Форми прояву глобалізації. Суперечливі наслідки процесу глобалізації світогосподарського розвитку. Основні види глобальних проблем та шляхи їх розв'язання. Інтеграція України в глобальну економіку.

1. Що вважається глобальними проблемами людства?

1. Проблеми, що набули життєво важливого значення для долі всієї цивілізації і які можна вирішити лише спільними зусиллями.
2. Зрошення певних ланів Північного Криму.
3. Газифікація ряду населених пунктів у кількох областях України.
4. Подолання наслідків землетрусів.

2. Яка з нижчезазначених екологічних проблем є локальною?

1. Забруднення в окремих місцевостях ґрунту ядохімікатами.
2. Забруднення Світового океану.
3. Кислотні опади.
4. Вичерпування мінеральних ресурсів.

3. Що не є глобальною проблемою соціально-економічного характеру?

1. Інфляція.
2. Зростання населення на планеті та безробіття.
3. Забруднення атмосфери.
4. Нестача продовольства та поширення зuboжіння.

4. Що не входить у сферу співробітництва в області вирішення глобальних проблем людства?

1. Ринкова трансформація економіки постсоціалістичних країн.
2. Сприяння країнам, що розвиваються, у вирішенні нагальних проблем: зuboжіння, голоду, хвороб, неписьменності.
3. Встановлення уніфікованих правил загального природокористування.
4. Співробітництво у роззброєнні та військовій конверсії.

Список використаної літератури

1. Базилевич В. Д. Макроекономіка : навчальний посібник / В. Д. Базилевич. – Київ : ЦНЛ, 2008. – 743 с. – ISBN 978-966-346-421-3.
2. Ватаманюк З. Вступ до економічної теорії. Курс лекцій / З. Ватаманюк, С. Панчишин, О. Ватаманюк. – Львів : 2005. – 352 с. – ISBN 966-7827-64-х.
3. Економіка : Навч. посібник для загальноосвітніх навчальних закладів / За ред. к.е.н., доц. С. В. Степаненка. – К. : КНЕУ, 2001. – 240 с. – ISBN 966-354-138-4.
4. Економіка : Підручник для 10 класу загальноосвітніх навчальних закладів / В. Г. Мельничук, Г. О. Ковальчук, В. О. Огнев'юк. – К. : Навчальна книга, 2005. – 351 с. – ISBN 966-329-020-х.
5. Економічна теорія. Підручник. За ред. / В. М. Тарасевича. – Київ : ЦНЛ, 2006. – 784 с. – ISBN 966-368-258-3.
6. Екопомічна теорія : політекономія, мікроекономіка, макроекономіка / Навчальний посібник за ред. Білецької Л. В. – Київ : ЦНЛ, 2005. – 652 с. – ISBN 966-364-149-5.
7. Загальна економіка : Підручник для 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів (авт. І. Ф. Радіонова) – Кам'янець-Подільський : Абетка-НОВА, 2006. – 368 с. – ISBN 966-363-057-4.
8. Задоя А. О. Основи економічної теорії: вправи для студентів : навчальний посібник / А. О. Задоя, Є. Ю. Петруня. – К.: Товариство „Знання”, КОО, 1998. – 117 с. – ISBN 966-347-136-2.
9. Збірник задач з економіки : Навчальний посібник для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів з поглибленим вивченням економіки / упорядник Г. О. Горленко. – Кам'янець-Подільський : Абетка-НОВА, 2003. – 164 с. – ISBN 966-8119-52-5.
10. Збірник різпорівневих завдань для державної підсумкової атестації з економіки / За ред. Тимченко І. Є. – Кам'янець-Подільський : Абетка-НОВА, 2003. – 130 с. – ISBN 966-6126-38-9.
11. Методичні рекомендації щодо структури, змісту та обсягів підручників і навчальних посібників для вищих навчальних закладів. – К. : Знання, 2005. – 8 с.
12. Методичні рекомендації щодо структури, змісту та обсягів підручників і навчальних посібників для вищих навчальних закладів. Інформаційний вісник „Вища освіта” НМЦВО МОНУ. – 2001. – № 4 – С. 48-51.
13. Моя економіка. Підручник для учнів 8-9, 10 класів / Л. М. Кириленко, Л. П. Крупська, І. М. Пархоменко, І. Є. Тимченко. – К.: „А.П.Н.”, 2005. – 320 с. – ISBN 966-95673-4-3.
14. Небава М. І. Теорія корпоративного управління: вузлові питання : навчальний посібник / М. І. Небава. – Київ : Центр навчальної літератури, 2004. – 295 с. – ISBN 966-8365-38-0.

15. Небава М. І. Теорія макроекономіки : навчальний посібник / М. І. Небава. – Київ : Видавничий Дім „Слово”, 2003. – 536 с. – ISBN 966-8407-15-6.
16. Небава М. І. Загальний курс теоретичної економіки : навчальний посібник / М. І. Небава, В. В. Зянько, А. В. Сірко. – Вінниця : ВДТУ, 2002. – 252 с.
17. Небава М. І., Мороз О.В. Екскурс в антологію макроекономічної думки // За ред. Небава М. І. Навчальний посібник. – Вінниця: ВДТУ, 2000. – 170 с.
18. Небава М. І., Радомисельський М. І. Методологічні основи розробки тестів з економічної теорії. Творчість, духовність, гуманізм в просторі освіти. //Збірник доповідей науково-практичної конференції 20-21 жовтня 1998 року, м. Вінниця. У 2-ох томах. Том. 2. – Вінниця: «Універсум-Вінниця», 1998. – С. 136–141.
19. Небава М. І. Науково-дослідна робота: планування, організація, технологія : навчальний посібник / М. І. Радомисельський, Л. М. Ігнатов, М. І. Небава. – Вінниця: ВДТУ. – 1999. – 60 с.
20. Небава М. І., Радомисельський М. І., Ігнатов Л. М. Структурно-логічні тести з основ економічної теорії. Навчальний посібник // За ред. Небава М. І. / Вінниця: ВДТУ. – 2000. – 86 с.
21. Основи економічних знань : Посібник для учнів 10-11 класів / А. С. Гальчинський, П. С. Єщенко, Ю. І. Пахомов. – К.: Вища школа, 2002. – 543 с. – ISBN 966-642-088-0.
22. Основи економічної теорії. Тести. Задачі. Кросворди. / За ред. С. В. Мочерного, О. А. Устенка. – К. : ВЦ „Академія”, 1998. – 256 с. – ISBN 966-580-024-8.
23. Панчипин С. Економіка. 10–11 клас : Тестові завдання. – К. : „Либідь”, 2002. – 134 с. – ISBN 966-06-0246-4.
24. Радіонова І. Педагогічний програмний засіб „Інтегрований електронний комплекс „Економіка”, 10-й клас” для користувача / І. Радіонова, Ю. Бицюра, В. Александров, С. Надбаєва. – К. : Науково-видавниче підприємство „АВТ”, 2005. – 250 с. – ISBN 966-08-0563-7.
25. Сборник задач по экономике. Учебное пособие. / Отв. ред. Ю. Е. Власевич. – М. : Издательство БЕК, 1996. – 273 с. – ISBN 5-85639-169-1.
26. Черванъов Д. Менеджмент: Терміни. Тести, вправи, завдання, навчальні конкретні ситуації (кейси). Проблематика курсових, випускних, дисертаційних робіт: Підручник. – К. : Кондор, 2001. – 853 с. – ISBN 978-966-594-269-7.

Навчальне видання

Небава Микола Іванович

ЗБІРНИК ТЕСТІВ З ОСНОВ ЕКОНОМІКИ

Збірник тестів

Редактор В. Дружиніна

Оригінал-макет підготовлено М. Небавою

Підписано до друку 27.09.2009 р.
Формат 29,7×41¼. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Друк ізографічний. Ум. др. арк. 7.4.
Наклад 100 прим. Зам. № 2009-172

Вінницький національний технічний університет,
науково-методичний відділ ВНТУ.
21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
ВНТУ, ГНК, к. 114.
Тел. (0432) 59-85-32.
Свідцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 3516 від 01.07.2009 р.

Віддруковано у Вінницькому національному технічному університеті
в комп'ютерному інформаційно-видавничому центрі.
21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
ВНТУ, ГНК, к. 114.
Тел. (0432) 59-85-32.
Свідцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 3516 від 01.07.2009 р.